

העונות הכהה

אלטל"נה

גילויים סנסציוניים
על הפלגת המוות
של אניית-האצ"ל

העולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן
עורך משנה:
דוב איתן

עורך כיתוב:
סילבי קשת
כתב בכיר:
אלי תבור

עורך תבנית:
זקי
צלם המערכת:
אריה קרו

חברי המערכת:

מנשה ברדיצ'ווי, שיינע גלזר, לילי גלילי, דויר הורוביץ, רותי ורד, אברהם חרסונו, יוסף אברמסון, אביבה סטו, עמוס קינו, שלמה קורן

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785
ת.ד. 136, מען למברקים: "עולמופרסט"
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 31139.
התפא: דוד טופל ובניה, תל-אביב.
המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העתון הנקרא ביותר במדינה

העולם הזה וכיצד, אל תוך גילוי חשוב ורבי-ערך מבחינה ציבורית, נשתרבו גם ידיעות בלתי-נכונות.

מוסר הידיעה הראשון היה צעיר אשר זה עתה שוחרר מאיתו מוסד. הוא מסר, בין היתר, שהשער הראשי של בית-החולים עומד פתוח וללא השגחה של ממש, שנידונים מאושפזים יכולים לצאת מתחום המוסד ואף מסר על סדרים פנימיים שונים. הוא גם הזמין את כתבתנו להיות נוכח בשעה שחמישה אנשים יצאו לטיול מחוץ למוסד ותיאר את כולם כנידונים לאשפוז.

העובדות הכלליות כפי שמסר אותו צעיר התאמתו בשעת ביקוריהם של שניים מכתבתנו במקום ולפיכך הם האמינו גם לפרטים הנוספים שמסר, אשר רק לאחר מכן התברר שאינם נכונים. בשעת טיול החמישה שוחח אותו צעיר איתם, בנוכחות כתבתנו, פנה אליהם בשמותיהם והם השיבו לו. בלב כתבתנו — שלא זיהה את עצמו — לא התעורר איפוא כל חשד, כי אחד מן החמישה הוא אה ולא נידון וכי גם פרטים אישיים אחרים בנוגע אליהם אינם נכונים.

גם אז ניתן היה אולי להימנע מן הטעויות שפורסמו, אלמלא המכשולים הגדולים שהושמו לאחרונה בפני כל עיתונאי המנסה לברר את העובדות הפשוטות ביותר במוסדות מממשלתיים. כשפנה כתבתנו למנהל בית-החולים וביקש פרטים על האנשים שנראו בחוץ, סרב המנהל למסור אינפורמציה בקשר לכך.

כשנינו כתבתנו לברר את עברם של החמישה, דרך תיקיית בית-המשפט, מצאנו סגורה בפני עיתונאים. משפנה הכתב למזכירות שירות בתי-הסוהר הוסבר לו שאינם נותנים אינפורמציה לעיתונאים, וכי האיש היחיד המוסמך לכך הוא נציב בתי-הסוהר עצמו. שלושה ימים לקבץ כתבתנו ראינו עם הנציב ולבסוף נמסר לו שהוא עומד מאד בישיבות ואינו יכול לבקרו לראיון. כשהסוהר למזכיר כי המדובר בעניין מיוחד, הכולל האשמות נגד הנהגה של סיפול בנידונים, ניתנה התשובה: "מצטער מאד, אבל הנציב אינו יכול לקבל אותך. נזכור שהתקשרת."

כעתון הלוחם לזכויות האזרח וביחוד לזכויות האיש הקטן, צר לנו כפלי כבואנו לשרת את הציבור בעניין שאני גם עתה רואה בו עניין חיוני לציונים בלי משים באזרחים פשוטים ובמספר ממלאי תפקידים קשים ומסובכים. המכאבה לי, אישית, יותר מן האלות שניתחו על ראשי עליי הכוחות הממוסדים בעתוננו. אך כנראה שאלה גם אלה הן תופעות העוללות לבוא בדרכי שלום. מוכן לשקוע בנוחיות השיגרה וחותר בכל מאודו לשרת את העניין הציבורי.

אלע כפ

מכתבים

ערתנו ואת מהות נאמנותנו. סולימאן כיר, כפר אבו-סנאן, סטודנט באוניברסיטה בירושלים

מענותיו של קאסם זורקוט. אך מצטער הוא עד כמה שהדרוים ששים לעובדת התכשורתם והתנכרותם ללאום הערבי, התי רחוקות וזאת מלאכותית היא. כדי להתרחק מן הלאום הערבי, מר קאסם, עליך לשנות את שפתך הערבית, את תכונותיך האתניות ואת כל הקשור בהן. הערבים המוסלמים וראי לא יפסידו מהתרחקות זאת, אלא אתם תפסידו. יש לי הערה נוספת לנביד. דע לך כי הצדק אינו מחלק, ואם לא תדרוש שוויון מלא וצודק לכל המיעוטים הערבי, תרי ביק לעצמך גוון של צביעות.

א.א.ס מועמר, ירושלים

עדות מכנית

כדי להעמיד דברים על דיוקם הרנינו מוצא לנכון להעיר הערה זו בנוגע לפירסומם (העולם הזה 1110) בו הובא גילוי סודו של ה"ר"ר ברך קורצוויץ, שהיה בשעתו אחד מן השופטים לפרס ביאליק ולא נזכרה דעתו לדעת שאר חבריו. למקרא הידיעה ותכנה, בה הוזכר גם שמי, יכול הקורא לקבל רושם מוטעה באילו אני, כמזכיר אגודת-הסופרים, נעשיתי שותף בעבירותיו ותמיכתו על המברקים שנשלחו אל ה"ר"ר קורצוויץ, האמת היא, שלא ידעתי דבר על כל העניין עד ש"ר"ר קורצוויץ הוזמן לשיבת ועד-אגודת-הסופרים להרצות טענותיו כנגד מחלקת הפרסים של עיריית תל-אביב, שהטיפול הטכני בעניני הפרס היה בידיה.

איפול אריסטוקרטי

הדרך היחידה אשר בה בחרתי היא לפנות אליכם. ודאי לכם הרעש אשר עורר דבר הפיסת בתי-הבנות האלגנטים אשר על הכרמל בחיפה, המשמרה מצדה המילה איפול שלם על שמות הנשים אשר עברו במוסד זה מתוך כוונת בלתי-ידידות. ומה יצא מזה? נשים ושואות אשר אין להן כל קשר לתעובה המצוינה הזו, כמעלים עליהן על אף עולל בכפן כי השתתמו כמפעל הפולכר הזה.

אני אשה נשואה, אם לשני ילדים, הגרה על הכרמל. הבוסר פנש בעלי מר וכיוון שאני שיהא אחת, כל אחד הביע את דעותיו במרשה זו. ומה אמר מר זה לבעלי? בתור רושמי-כותרת, אני מוסר לך — גם אשתך ברשימה, אתם מתארים לעצמכם כיצד זה השפיע על בעלי ועל? מה יצתה מה השמרה לעשות? בכל אופן היא נרמה לפניקה עצומה, אני מתי ארת לי שזה לא הפכת הראשון ולא האחרון אשר יגיע אליכם באותו ענין, אך לי בשנינו שם וכתובת, אתם, תשמיר להם הם בכל הענינים הבלתי שרים בסנינה, אלא, לחצו בעותככם, יחד עם דעת הקהל החיפאי, לגילוי שמות הנשים האריסטוקרטיות שהשתתפו במפעל בתי-הבנות. לכן את האמת והסירו העליה המרחפת מעל סכפר רב של נשים על הר הכרמל. ה. א. חזיפה

פרם למפרסמים

הקוראים מלכה אנדרייז ודב דאובר מנהי ריה, שחיברו הענות לטוט פירסומם לכלי יריסנה, שהתפרסמו במדור העולם הזה (העולם הזה 1103), מתבקשים לשלוח את כתובתם המדויקת למערכת. חברת יריסנה החליטה להעניק להם פרס.

בדינת "הגוייערי"

מכתביהם של הקוראים וילברמו מלונדון ובצאלא כהן מצפריים אשר בחבל ערולם (העולם הזה 1110) מביאים כל אדם ברידת להעמיק ולהשוב מקרוב על בעית הלאום והי דת. אם כי אני תמים דעים עם וילברמו שדווקא בגלל היותנו שייכים לעם שהיה נדרף ואומלל ועתה הוא עצמאי, עלינו להיות נאים, הרי מאידך, מי כמוני וכי

הצילום מתוך גליון "העולם הזה" 1110

בצאלא כהן וכל צבר במדינה יסכים עם וילברמו שמעולם לא סבלנו השפלה, האם לדעתו ומייהעור, המעצים, בתי-הסוהר והחלקות תקופת השלטון-הזר, האם אלה אינם השפלות? נכון, מר וילברמו, כדברייך — הנבנו בכת. והסיבה לכך היא שכל אדם בעל כבוד עצמי ומצפון סהור חוב להגניב בכך על מקרים כאלה. יש לי רק שאלה אחת ושפוטה. האם נכוחת היותם של יהודי הנלה נרדמים בחוץ-לארץ צריכים הם לקבל כואן בארץ את כל הטוב והמשוכה לו אין זוכים הצברים עצמם? בזכות מי נקראת היום מדינת-ישראל בשם "מדינת מגיעי-?"

גרשון שטרן, קרית שמונה

חלוקת הצדק

בעתונכם (העולם הזה 1108) הופיע מבי תבו של עסאם קאסם תחת הכותרת דרוני שואל. הרשו לי לענות לו. מר קאסם התי מקר על קיפוחם של בני העדה הדרונית בארץ ואף הצביע על הטרדוקם הקיים והי נראה לעיניו — המתבסס ביחס הממשלה הבלתי צודק לבני נאמנותם על בני העדה הדרונית. בסוף מכתבו הוא מבקש מהמטי שיה לשנות את עמדתה ולהעניק לדרוים את מלוא זכויותיהם. אני מתפלל איד מר קאסם לא הצליח להבין את הפרדוקס ומי איירדיגיא הוא מרשה לעצמו לפנות ולבקש מן השלטונות להתיחס אלינו, הדרוים, כי אופן מיוחד ונפרד מן המיעוטים הערבי בארץ. אין למר קאסם, לפי דעתי, הזכות החוקית או המוסרית לבקש מהממשלה להתי יחס אלינו באופן מיוחד, על מר קאסם לדעת שהשלטונות הם ברמה שכלית דיי יחס אלינו באופן מיוחד, על מר קאסם נבונה כרי להבין את הפסיכולוגיה של בני

בשבוע שעבר פירסמנו את כתבת-השער השנונה הנורא. פירסמנו גם את תמונותיהם של חמישה אנשים, בשער הגליון ובעמודים הפנימיים, והגדרנו אותם כאסירים מסוכנים המטיילים ברחובות. הצגנו קושיות חמורות כלפי בית-החולים הממשלתי בבתיים, והחמורה בהן: מדוע ניתן לאסירים מסוכנים, המוחזקים בתוקף צו-אישיפו בבית-החולים לחולי-נפש בבתיים, לצאת לרחוב ללא פיקוח?

כדי שכתבה בהעולם הזה תהיה ראויה לשמה, עליה לעמוד במבחן של שבועה בבית-המשפט. היא חייבת להיות אמת, רק אמת וכל האמת. לצערנו הרב הוברר לנו עתה כי הכתבה הגיל לא יצאה ידי חובת מבחן זה וכדרכנו, אין אנו מהססים מלנקוט יוזמה, מרצוננו הטוב והחופשי, לתקן את העובדות הטעויות תיקון ולהביע התנצלות בלתי-מסויילת בפני כל מי שפגע מפירסום הכתבה. אני עושה זאת מבלי שאיש ביקש זאת מאתנו, או התרה בנו או פנה אלינו כל עיקר. המניע היחיד המכתיב את רשימתי זו הוא הרגשת האחריות כלפי הקורא והחובה האנושית והציבורית כלפי הנפגעים מאותה כתבה.

★ ★ ★

אני עובר, איפוא, על הכתבה כפי שפורסמה, ואף מפרסם שנית בעמוד זה את התמונה שהופיעה בעמוד 3 של הגליון הקודם, עלי-מנת לערוך את התיקונים הדרושים במלוא הידיקות האפשריות. היושבים בתמונה, שצולמה במסעדה מרכזית בשדרות-ירושלים ביפו, לאור היום, הם, מימין לשמאל: השפוט ויקטור מיואן, הזכור מפרשת רחל לוי; יעקב מורח, שוטר לשעבר, אשר סיפורו האישי מתפרסם בעמודים 14-15 של גליון זה; מרדכי ועקנין, אח בתי-החולים בבתיים, שגש לח בתוקף תפקידו ללחץ את מיואן באותו טיול, דניאל רפאל ושלמה ספרו, אשר נמצאו אותה שעה בבית-החולים מרצונם החופשי.

בכתבת מתחת לאותה תמונה צויינו בצד שמותיהם של החמישה הערות בלתי נכונות. גם בעמוד השער ניתן היה להבין כאילו כל ארבעת המצולמים אסירים הם. אף עובדה זו אינה מתאימה למציאות. מתוך הארבעה, שלושה אמנם הוכנסו לבית-החולים על-פי צו אישפוז של בית-המשפט, ואילו הרביעי, מרדכי ועקנין, השלישי מימין בצילום, הוא אח בתי-החולים. גם בגוף הכתבה תוארו האח ומר ספרו כאסירים או שפוטים, בני-גוד לעובדות.

ברור לי עכשיו, שעליידי פירסום מוטעה זה עלול היה להיגרם לאנשים הנזכרים צער מיותר ועגמת-נפש. אני מביע, איפוא, מיה, בשמי ובשם המערכת וכל חבריה, את צערנו העמוק על הטעות המכאבה.

הביקורת העקרונית שלנו כלפי בתי-החור היקרות העקרונית שלנו כלפי בתי-החור לים, לבני כמה מן השיטות הנהוגות בקשר לנידונים המאושפזים בין כתליו, בעינה עומדת. אולם ודאי שאין ליחס לבית-החולים, או לאחיהם, לו, שגגות או עולות שלא חטאו בהן. ולצדדי ייחסה להם הכתבה, בין השאר, גם כאלה.

נכון הוא שהסידורים בבית-החולים היו כאלה, שמפעם לפעם היה עולה בידי נידונים מאושפזים לצאת את שער בית-החולים ולהסתובב ברחוב כאנשים חופשיים, ללא פיקוח. נכון גם שנידון אחד כזה, שנמצא אשם בביצוע רצח מחריד בשעת טירוף-דעת, נראה מחוץ לגדר בית-החולים, ללא כל פיקוח. זאת ראה אחד מכתבי העולם הזה במו עיניו.

נכון גם שנידונים מאושפזים יצאו לטיול בפיקוח של אח אחד בלבד ברחובות העיר, ומבלי להיכנס לצד המשפטי, הרי ספק רב אם זוהי שמירה מספקת בכל הניכיות. אלו הן תופעות חמורות, שלדעתנו על בית-החולים לתת את דעתו עליהן ולמנוע את הישנותן. לשם כך פורסמה אותה כתבה.

★ ★ ★

אולם מוסר האינפורמציה המקורית הוסיף לעובדות-אמת אלה, משום מה, תבלין קיצוני ובלתי-נכון, המטיל על האחראים לבית-החולים האשמות קשות ביותר שאין להן הצדקה. שוב, כדי לא לחזור על עובדות בלתי-נכונות, לא אפרט אותן ואסתפק בכך אם אציין שטר לומר כי המאושפזים יכולים לצאת, רובם ככולם, את בית-החולים ככל העולה על רוחם, ובכל עת, ואין לדבר בהכללה על "רוציים, פורצים, אנסים ובריונים שמסתובבים ברחובות ישראל זמן קצר אחרי מעצמם, חופשיים, ללא פיקוח, ככל שאר האזרחים."

לפיכך, ומבלי לחתר על ביקורתנו המהותית כלפי האחראים לבית-החולים, כפי שתיארתי לעיל, מובעת בזה התנצלות והתנצלות חברי מערכת גם כלפי האחראים לבית-החולים, ובהם מנהל בית-החולים ד"ר זאב רימולוביץ והאח מרדכי ואשר ועקנין. אשר למר אריה גיר, נציב בתי-הסוהר שהוזכר בכתבתנו, הרי במידה שהוא קשיר למצב הדברים המתואר לעיל, מופנית ביקורתנו גם כלפיו. אך גם כאן מובעת התנצלותנו הבלתי-מסוייגת, על שניתן היה ליחס לי משגים והאשמות שלא חטא בהם.

★ ★ ★

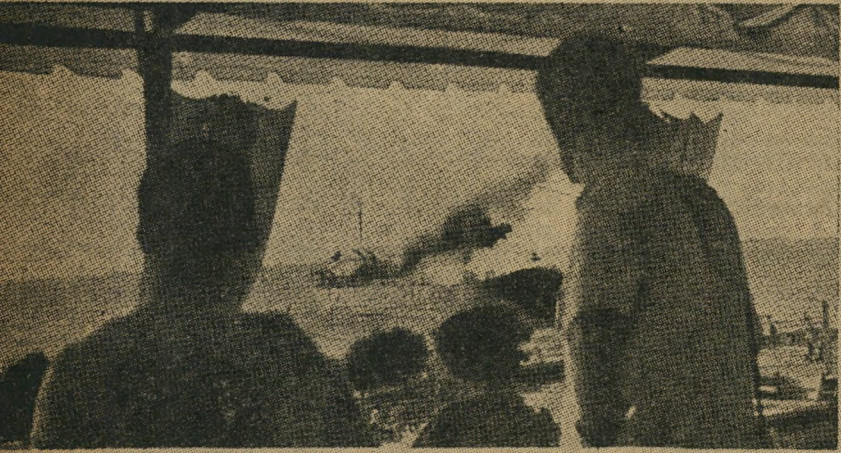
אני חייב לך, קורא יקר, גם דברי הסבר, כיצד חזרו דברים אלה אל תוך עמודי

מספר 1111
ר' שבט תשי"ט
14.1.1959
המחיר 550 פרוטה

אלטלנה

האניה בוערת!

משקיפי אים משקיפים על אי החפנה הפנימית של ישראל.

זמבה פרטית של נערי. היו שחום, אניה היסטורית!

מות אלטלנה

שלושה צילומים אלה הופיעו בעולם הזה, בשבוע בו הועלתה אלטלנה באש, מול חוף תל-אביב. השלד החרון של אניית-הנשק נשאר עומד על שרטון זמן רב, עד שנגרר מסקומו וסובע הרחק בלב-ים.

אומללים — כי אם לוחמים עבריים העולים על אניה כדי להצטרף לחזית. בעזרת השלטונות הצרפתיים והאמריקאיים, ובעזרת שלטונות הכיבוש הצרפתיים והאמריקאיים בגרמניה, העברנו את כוח האדם ללא תקלות. אותם שלטונות ידעו בדיוק מי הם החוצים את הגבולות, ולאיוזה מטרה מועדות פניהם. בסך הכל עלו כ-850 לוחמים על אלטלנה, בעת שזו עגנה במרסיי. אחרי כן הועברה האניה לגמל צודי בשם קיבק, בצרפת, שם הוטען הנשק. לא בגניבה — כי אם בגלוי, ביום ובלילה. אל המזח הביאו אותה משאיות של הצבא הצרפתי.

על קיום אלטלנה נודע באותו זמן גם לאינטליגנציה הבריטית.

הנשק לרשות צה"ל

ה ברי נתן גרמנטי

שהיה בין אלה שברחו עם מריוור ממתנה המעצר בקניה, שמואל מרלין מארצות-הברית, ואנוכי, יצאנו לישראל כדי להודיע על רכישת-הנשק העצומה ולעשות את ההכנות המתאימות לקראת בואה ארצה של אלטלנה. מתפקידו של נתן היה לשוב אחרי-כך ולהצטרף לאניה ולהגיע עמה לחוף, לפי התוכנית שתיקבע בישראל. היה זה בתחילת יוני, 1948. התקשרנו מיד עם מר בגין ויתר חברי המפקדה ומסרנו להם על בוא האניה. הם לא יכלו להאמין כי אמנם תבוא סוף-סוף אלטלנה ארצה, ביחוד לאחר אותה ציפיה עקרה של 100 ימים לפני הפלישה העירבית. אבל החברים השתכנעו עד מהרה.

באותו יום, או אולי יום יפני כן, הוכרזה הפוגה בארץ-ישראל לעשרה ימים. ניסינו לעכב את האניה, לדחות את בואה עד לאחר תום התפוגה. אך הקשר לא פעל. מכל מקום, עוד לפני שניסינו להתקשר עם אלטלנה, הודיע לי מר בגין: "יש לקרוא לנציגי הממשלה ולהודיע להם על בוא האניה".

בהיותי חדש כמעט, אחרי שבמשך ארבע וחצי שנות מאסרי הייתי מנותק מן המתרחש

כמו אניית-הרפאים האגדית, המהלכת כצללית בים האינו מוף, שטה לה אניית-הנחיתה "אלטלנה" בפניות הבלתי-רצויות ביותר של הנוף הישראלי. בשבוע שעבר צץ צילה פעם נוספת בכנסת. היה זה לגמרי במקרה. על סדר יומן של הכית היו מונחות הצעות, שהוגשו עליידי הצ"כ ר' חירות, להקים ועדת חקירה פרלמנטרית שתחקור ותגלה את זהותה של אותה אישיות אשר הציעה לדויד בן-גוריון לתפוס את השלטון, ערב הבחירות הקודמות. ראש הממשלה בחר את הדרך הנוחה לו ביותר — הוא הכחיש כי אישיות כלשהי הציעה לו אירעם דרך כה בלתי-דמוקרטית. וכדרכו, ניסה להעביר את המלחמה לשטחו של היריב. כיצד, שאל ראש הממשלה, מרשה לעצמה תנועת החירות לדבר על תפיסת-שלטון, כשהיא עצמה זממה להפיל את השלטון בכוח? לולא הכריחם הוא, השתמע מרבני בוגי, כי אז לא היה האצ"ל מתפרק והיה מנסה לחולל מרד מזוין. השם "אלטלנה" מילא את חלל הכית, הידרה בין צעקות הח"כים. השבוע השיבו אנשי חירות לראש הממשלה בנשקו הוא, ניצלו את תכסיפי-החמטיה שלו כדי להעלות את פרשת "אלטלנה" לדיון מלא. בעמודים אלה מגלה סגן יושב-ראש הכנסת, ח"כ חירות אריה בן-אליעזר, לראשונה, פרטים מלאים על פרשת "אלטלנה", כאחד שהכירם ובקיא היה בהם מקרוב.

— זאת ח"כ אריה בן-אליעזר —

מן הרגע הראשון שהאניה אלטלנה נקתה עליידי הליגה למען ארץ-ישראל החופשית, בארצות-הברית, ידענו שהיא עתידה להרשם בהסטוריה. אם כי לא בצורה שהיא נרשמה. אלטלנה היתה אניית-נחיתה צבאית-אמריקאית, שנקתה בארצות-הברית עוד בימי השלטון הבריטי בארץ. על-מנת להעביר בה נשק וכוחות לוחמים לארץ-ישראל. כשנה לפני צאת הבריטים מהארץ הפליגה אלטלנה ליס-התיכון, חיכתה שירוכז נשק בכמות מספקת להעברתו ללוחמי-המחתרת. אולם כמיוות גדולת לא רוכזו ולא היה כדאי לסכן את אלטלנה. היא הועסקה בהפלגות מסחריות בין מרסיי ונמלי צפון-אפריקה; הנשק הועבר בדרכים שונות לידי לוחמי הארגון הצבאי הלאומי בארץ, ואילו אלטלנה המשיכה לחכות ליום בו תמלא את יעודה.

היה זה יעוד הסטורי. התוכנית היתה רחבה ביותר: להעביר גדוד שלם של לוחמים, על נשק מלא, ולבצע נחיתה בכוח בחוף הארץ, שהיתה נתונה באותם הימים תחת שלטון הבריטים.

בא 29 בנובמבר 1947 ואתו החלטת החלוקה של האו"ם. היו כאלה, כמו מר משה שרת, שהאמינו כי החלוקה תבוצע בחסות האומות-המאוחדות ובכוחן; שארבעת אלפים חיילים דניים ישגרו ארצה להגן על מדינת היהודים. אנו לא היינו בין המשלים את עצמם. מר מנחם בגין, אז מפקדו של הארגון הצבאי הלאומי, שיגר מכתב לכל הסניפים בחוף-לארץ ובו הקריאה: נותרו עוד מאה ימים. ב-15 במאי יפלו צבאות ערב. עד אז, יש לרכז מקסימום של כוחות, ואומנם רוכזו כמיוות גדולות של נשק, אך עדיין לא מספיק כדי למלא את אלטלנה.

דפארים על נושאת מטוסים

ה מישהיעשר יום

לפני צאת הבריטים, ב-1 במאי 1948, הגעתי לצרפת אחרי שברחתי ממחנה המעצר הבריטי באיטריאה. המלגתי מגיבוסי על גבי נושאת-מטוסים צרפתית, שהועמדה במיוחד לרשות מר שמיר, מפקד הלח"י, ולרשותי, אחרי בריחתנו. היתה זו הדרך היחידה עבורנו להגיע לאירופה, כי כל אניית-סוחר שעברה בתעלת-סואץ עמדה בביקור רת קפדנית של השלטונות הבריטיים-מצריים, שחיפשו אחר הבורחים ממחנות ההסגר. אני מספר זאת, כדי להוכיח שיחסינו עם צרפת היו הדוקים מאוד, עוד לפני קום המדינה ולפני ששוגרו לפרים שגרירים ודיפלומטים רשמיים. באותם הימים ייצג את עם ישראל כלפי צרפת שגריר אחד נאמן: הלוחם העברי. לנציגי אצ"ל בצרפת היו קשרים מצויינים עם המוסדות הרשמיים ביותר ועם האנשים החשובים ביותר שם. הודות לקשרים אלה הצליחה המתחרת אחרי משאומתן ארוך, להשיג נשק חדש בכמויות עצומות. ליתר דיוק: נשק לוויין 30 אלף איש — ללא כסף!

עדיין מוקדם לגלות את כל פרטי פרטיו של אותו משאומתן היסטורי. אבל דבר אחד אפשר לקבוע: הארגון הצבאי הלאומי הצליח — ללא כסף, רק בכוח ההשפעה של גבורת לוחמי בארץ, וקשרי נציגיו בחוף-לארץ — להשיג מה שלא הצליחה להשיג הסוכנות היהודית עם עשרות מיליוני הדולרים שעמדו לרשותה ומאות הנציגים שפעלו בגולה מטעם ההגנה והסוכנות היהודית כאחת.

נשק עזי משאיות צרפתיות

אותו משלוח

באלטלנה, היו רובים 5000 אנגליים, למעלה מארבעה מיליון כדורים, 250 מכונות יריה, 50 בזוקות, 3000 פצצות אוויריות, מספר זחלים ועשרות טונות של חומר-נפץ, שרוכזו עליידי אנשי אצ"ל ממקורות אחרים במשך הזמן. אני זוכר את הפרטים, כאלו רק אתמו הטוען הנשק על האניה.

ברגע שהיה ברור לנו כי הנשק אמנם יימסר לידינו, ומאחר וצוות האניה היה שייך כולו לארגון הצבאי הלאומי, החלטנו לגייס מיד את כוח-האדם של האצ"ל, שהותזק במחנות אימונים באיטליה, גרמניה וצרפת, ולהעלותו על אלטלנה, כדי שיפליג יחד עם הנשק לארץ-ישראל. היתה זו תמונה נפלאה של גיוס חיילים ממש. לא שארית פליטה או גרופים

בארץ, שאלתי את מר בגין מדוע יש למסור על בוא האניה לממשלה. מר בגין הסביר לי, כי על פי ההסכם שנחתם בין הארגון הצבאי-הלאומי לבין הממשלה הזמנית — לאחר שהאצ"ל החליט מרצונו החופשי ובהסכם עם הממשלה הזמנית, להצטרף לצבא ישראל, אם יוקם צבא עברי אחיד — יחוסל הכוח הקרבי על גודויו וימסור את נשקו לצבא. אגב, ברשות האצ"ל בצרפת היו גם שני מטוסים דרמנועים ופולגת טייסים מתנדבים מקנדה, ארצות-הברית ודרום-אפריקה. יגם המטוסים יגם הטייסים הועברו לרשות צה"ל, לאחר התפרקות האצ"ל.

★ ★ ★

"השט על הים"

קראת ישיבה של מפקדת הארגון הצבאי-הלאומי, בבית פרודי, ברחוב יהודה-הלוי בתל-אביב, שם שכנה המפקדה הראשית שלנו. אל ישיבה זו הוזמנו נציגי הממשלה, הוסיע מר ישראל גלילי, כיום חבר הכנסת מטעם אחדות-העבודה ואו סגן-שר הבטחון, ועמו מר לוי אשכול, כיום שר-האוצר ואו מנהל כללי של משרד-הבטחון.

בישיבה העלה מר בגין שלושה נושאים לסדר היום: שניים מהם היו קשורים בעניינים טכניים של המשכת העברת הגדודים של האצ"ל לצה"ל, כי כמה מהם עוד לא הועברו, בעוד שגדודים אחרים כבר פעלו במסגרת הצבא. באותם שני סעיפים נכללו גם עניינים כספיים, הקשורים בהוצאות כיבוש יפו על-ידי אצ"ל. הוסכם לאחר כיבוש יפו, כי שליש משלל יפו יועבר לצה"ל, לכיסוי הוצאות כיבוש העיר ולהחזקת חיות רמלה על-ידי גדודי האצ"ל, בהסכמת מטה צה"ל. אגב, כסף זה מעולם לא שולם. מר יצחק גרינבוים מונה כבורר ומר אשכול התחמק מבוררות.

הנושא השלישי הועלה על-ידי מר בגין בשם "השט על הים". לכשהציע את שלושת הסעיפים, הפציר מר גלילי, "אולי נתחיל מהשלישי. מה זה השט על הים?" הרגיעו מר בגין: "נגיע לכך".

ואכן הגענו. מר בגין הודיע לנציגי הממשלה, כי אניה בשם אלטונה עזבה את צרפת ושטה לחופי ישראל. הוא סיפר את תולדות האניה, כי היא נרכשה בארצות-הברית במאמצי ידיו הארגון הצבאי-הלאומי וכי היא תגיע לישראל עמוסה לוחמים ונשק רב וכי אנו מעמידים אותה לרשות צה"ל, בדיוק כפי שהעמדנו את גדודינו ואת הנשק של הארגון בישראל, לרשות ממשלת ישראל. בהתחשב עם העובדה שקיימת הפוגה, אמר מר בגין, רוצים אנו לדעת אם הממשלה מסכימה שהאניה תגיע ארצה על אף ההפוגה, או אם יש לעשות נסיון לדחות את בואה עד לגמר ההפוגה.

בתום דבריו ביקשני מר בגין למסור פרטים מלאים על כמות הנשק ואיכותו. עשיתי זאת, ואף הוספתי וסיפרתי על הסיכוי לקבל נשק נוסף מאותו מקור. ואכן, אחרי שהגענו להסכם עם הממשלה באותו עניין, שבתי לפאריס כדי לארגן משלוח שני של נשק, אותו תעביר ארצה אלטונה בהפלגה שניה.

★ ★ ★

קרימה במלוא הקיטור!

שכור וגלילי שמעו את הגילויים בפנים מאובנים מרוב תדהמה. נשק כה רב, נשק מושיע — והאצ"ל הוא שמביאו, לא הסוכנות היהודית או ההגנה!

אם נזכור את מצבנו העגום באותו הימים, כמה שנוגע לנשק שעמד לרשותנו, וכי לא היו לנו — לדברי מר בגין — אלא 1300 רובים; כי בנגב הסתערו חיילינו בסטנים על שריוני האויב, שעה שהאויב עצמו הפגזים בתותחים כבדים מרחוק — כי אז אפשר להבין מה גדול היה ערכו של משלוח הנשק באלטונה.

מר גלילי הודיע שיעביר את העניין לידיעת שר הבטחון ויתן לנו את תשובת הממשלה למחרת היום. ואמנם, ניתנה התשובה במועד המובטח: יש להביא את האניה, למרות ההפוגה. עם תשובה כזאת בדינו, ניסונו שוב להתקשר עם האניה; ואמנם, בהתקשרה לחופי הארץ, הצלחנו להתקשר עמה והעברנו הוראה לקבניטה: Full speed ahead! (קדימה במלוא הקיטור!). הקבניטה היה מנרו פיין, יהודי ששירת כמפקד אנית מלחמה אמריקאית. בפגישות נוספות, בין נציגי המפקדה מר יעקב מרידור ועמיחי ("גידו") פגליו, קצין המבצעים של האצ"ל, לבין נציגי משרד הבטחון, טכמו גם הפרטים הטכניים הקשורים בבואה של אלטונה. הוחלט, בין השאר, כי האניה תגיע לכפר ויתקין, שם יורידו אנשי אצ"ל והפלמ"ח את המיטען, בסירות קטנות שיוכנו מראש. הוחלט גם כי ייבנה מזח קטן, כי למרות שאלטונה היתה אניית-נחיתה היכולה להגיע קרוב מאד לחוף, יהיה קל

יותר לפרוק את מטענה על מזח במים עמוקים יותר. נקודה שניה שדובר עליה באותן פגישות, היתה צורת חלוקת הנשק. סוכם כי הנשק כולו יעמוד לרשות צה"ל, פרט ל-20% ממנו אשר יועבר לירושלים. אצ"ל ירושלים היה עצמאי ובלתי-תלוי בצה"ל, כי צה"ל לא היה קיים כלל בירושלים. בימים ההם עדיין התקיימו חטיבות ההגנה, האצ"ל הלחי: כיחידות נפרדות, בהתאם למדיניות ממשלת ישראל הזמנית אשר לא הכלילה את ירושלים בגבולות המדינה. על כן גם שמרו על מסגרת ההגנה בירושלים, ולא יהו את יחידותיה כיחידות צה"ל, כדי להוכיח לאומות-המאוחדות שאין בכוחת ממשלת ישראל לספח את ירושלים למדינת ישראל, עקב חללית האו"ם על מעמדה הבינלאומי של העיר. זאת ועוד. כשראש הממשלה או דוברים אחרים של הממשלה היו מדברים על ירושלים, היו מציינים אותה כשט הכבוש בידי כוחות עבריים, לא כשטח ישראלי או כשטח כיבוש של כוחות ממשלת ישראל.

★ ★ ★

ביג'ו מושך ידיו

כל היה ברור ומוסכם, שעה שאלטונה הפליגה במלוא הקיטור מזרחה, ואו, יום אחד בלבד לפני בוא האניה, החליט כנראה מר בגין-וריון לשנות את דעתו. מר גלילי פנה למר בגין, הודיע לו שממשלת ישראל לא תשתף פעולה בהורדת הנשק ולא תעמיד סירות או אנשים לרשות האחרים על פריקת המטען. שום הסבר לא ניתן על שינוי פתאומי זה בעמדת הממשלה. לא נאמר כי הממשלה אוסרת את בוא האניה. לא נאמר כי הממשלה אוסרת את פריקת הנשק או הורדת החיילים ממנה. מר גלילי רק הודיע טלפונית למר בגין: "אנו מושכים את ידנו מכל עזרה בהורדת הנשק".

הגם והצטערנו שכל המעמסה הטכנית תוטל עלינו, לא התרגשנו במיוחד מכל העניין; הנחנו כי בגלל ההפוגה, החליטה הממשלה להסתלק מאחריות ובמקרה שיהיו טענות מצד האו"ם תוכל גם הפעם להטיל את האשמה על "הפורשים". ומהאשמה כזאת לא נבהלנו. לאחר מכן, כשפרשת אלטונה הפכה לפרשת דמים, כשבחוף ויתקין נפלו חיילי אצ"ל בלתי-מוזינים, וכשמי-היום בחוף תל-אביב האדמו מדם לוחמים עבריים והאניה עצמה עלתה באש, הושמעה באוני העם עיללה שפלה — כי הנשק הובא ארצה על-ידי הארגון הצבאי-הלאומי לבצע מרד.

האצ"ל, שהיה במחלת שנים כה רבות ולחם בהצלחה נגד שלטון זר שלרשותו עמדו 100 אלף חיילים, האצ"ל שהודיע ב-15 במאי 1948 באופן רשמי, בנאומו של מר בגין, כי אנו יוצאים מן המחלת וכי נכיר בממשלה הזמנית וניהפך חלק מצבא אחיד — לו היו לאותו ארגון צבאי-לאומי מטרות של מידה, האם היינו:

- שולחים את אנשינו לצבא על גודויהם?
- מוסרים את כל נשקנו לידי הצבא?
- מעבירים את התעשייה הצבאית שלנו לידי הצבא?
- מודיעים לממשלה מראש על בוא אלטונה?
- מוסרים פרטים מדויקים על מספר האנשים, כמות הנשק ואיכותו, המגיעים באניה?
- מסכימים לתוכנית הקובעת את מקום בוא האניה — מכל המקומות בארץ בכפר ויתקין, כפר מפא"י מובהק — וקובעים אותו כמקום המתאים ביותר להתחלת המרד?

האם היו מר בגין, מר מרידור וכל חברי המפקדה הראשית של האצ"ל, בלחית עשרות חברי הארגון — כולם בלתי-מוזינים — הולכים לחוף כפר-ויתקין לפגוש את האניה לאור-היום? הכן נוהגים אנשי מחלת מובקעים?

ואם אמנם היה בתוכנית הארגון הצבאי-הלאומי למרוד בממשלת ישראל, האם לא היה מוריד את 850 האיש שעל סיפון אלטונה חמושים מכף רגל עד ראש בנשק שהיה באניה — גדוד שלם מוכן לקרב ואילו העובדה היא, שכל האנשים הורדו בלתי-מוזינים והועברו למחנה בנתניה, עוד לפני שמר בגין וחבריו הוקפו באופן פתאומי על-ידי כוחות צבאיים. העלילו עלינו גם כאילו התכוננו להוריד את הנשק, לאחסן אותו במחסנים סודיים עד שתבוא שעת-כיבוש לפתוח במרד. לאחסן? בשעה שבחזיתות עמדו כל בחורי ישראל — לוחמי ההגנה, לחי"י והאצ"ל — בידים ריקות? ובאיה מחסנים, באיזו מחלת? הלא כל אנשינו הועברו לצבא! וכי אין גבול לאבסורד?!

★ ★ ★

הפגזה ללא מענה

ככה, אלטונה קרבה ובאה אל חוף כפר ויתקין, בשעות הערב הורדו האנשים מעל סיפונה, והחלה פריקת הנשק. למחרת נכנס הצבא לפעולה, מכל עבר הופיעו יחידות צה"ל, שכיתרו לחלוטין את אנשינו. גם בים עמדה קורבנה של חיל הים. מפקד אחת היחידות של צה"ל הגיש למר בגין אולטימטום לכניעה — תוך עשר דקות. מר בגין אמר לידידיו כי קיימת איהבנה טרגית, למפקד המקומי הודיע כי הענין אינו ניתן לסידור תוך עשר דקות, וכי הוא מבקש להפגש עם מפקד הגבוה ממנו.

לבסוף, לעת ערב, נענה מר בגין להפצרות מרידור כי יעלה על האניה ויפליג עמה לתל-אביב. בספרו המרד, מספר מר בגין את השתלשלות העניינים; כיצד, ברגע שהתכחן לעלות לאניה, נפתחה אש מכל העברים. מה שקרה לאחר מכן שייך להיסטוריה, ואיש אינו חולק עליו: אלטונה הגיעה בחשיכה לחוף תל-אביב, מול רחוב פרישמן. התוף היה כבר תפוס בידי כוחות הצבא, שפתחו באש על האניה. בעזרת רמקולים הודיעה להם מפקדת האניה כי בשום אופן לא יפתחו אנשי אצ"ל באש. ובכל זאת, נמשכה האש במשך כל שעות הבוקר. הומטרו גם פגזים על אלטונה. אחד מהם הצית אש במחסנים והיתה סכנה כי כל מטען חומר-הנפץ יתפוצץ, יהרוס את כל בתי הסביבה. רבי-החובל הורה בקור-רוחו להציף את מחסני האניה ואנשינו החלו קופצים אל תוך הים, להמלט מן התבערה. וגם אז לא פסקו היריות. מי היה האדמוי מדם. יריות אלה, על אנשים השוחים בים הצלת חייהם, צולמו ביומני קולנוע והסרטים הוצגו בארצות-הברית ובצרפת. חיילים אמריקאים משוחררים, שחזו בצילומים המזעזעים, התרתחו: "אפילו היפאנים לא עשו לנו זאת!"

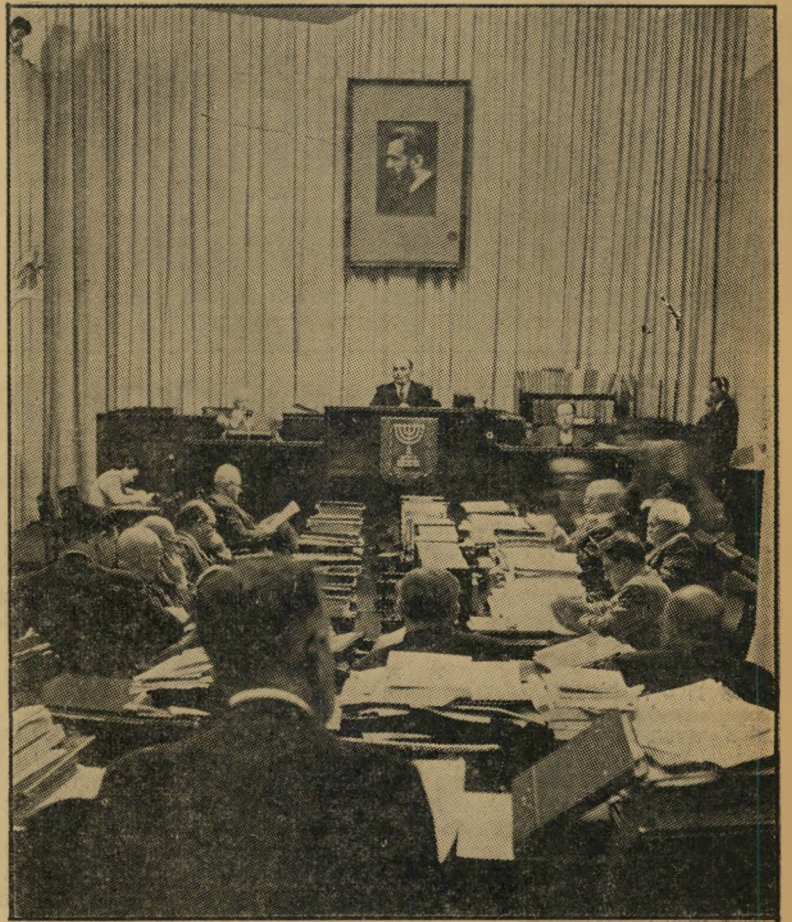
★ ★ ★

ללא חסינות פרלמנטרית

גוהך לרבר על תוכניות מרד של מחתרת עברית אשר הוכיחה את כשרונה את הכוח באיבי. כי האצ"ל חרת על דגלו, עוד עם התחלת מלחמתו, את החלטתו הנחושה: "מלחמת אחים — לעולם לא!" אנחנו, שידענו הבלגי בשעות הקשות ביותר, בהיותנו במחלת, כשחיילינו נחטפו על-ידי אנשי ההגנה ונמסרו לידי הבולשת הבריטית; כשחיילינו נחטפו על-ידי הפלוגה המיוחדת שערכה את הסיוון והועברו למרתפי עינויים בקיבוצים — ולמרות הלחץ העצום של מפקדי אצ"ל וחייליו על מפקד הארגון הצבאי-הלאומי מר מנחם בגין להגיב בכוחות אחים על מכות, בעינויי אחים על עינויים ובהטיפות אחים על חטיפות, עמד מר בגין נגד לחץ זה וענה לחייליו: "מלחמת אחים — לעולם לא!"

מגוחכת טענה מר בגין-וריון בכנסת, על "כניעת האצ"ל", מה פרוש כניעת האצ"ל? בפני מי? וכי אנחנו אי-פעם נכנענו בפני הבריטים, או בפני הגרדום, בתיסוהר והגלייה? מר בגין-וריון מתיימר לומר כי נכנענו כאילו בפניו הוא, וחוסלנו לאחר האולטימטום שלו. והלא אנו לא נכנענו בפני איש. הכרנו בממשלה העברית למרות בגין-וריון, שהרי למען הקמחה נלחמנו, בשעה שבגין-וריון וחבריו לא האמינו באפשרות הקמתה. קיבלנו ברצון, מלכתחילה, החלטות של ממשלה זו, הגם ורבות הן ההחלטות שהיו נגד רוחנו, ולדעתנו נגד האינטרסים של העם והמדינה באותם הימים. הן זאת, משום שאמרנו לעצמנו, עם התחלת המלחמה נגד המשעבד הזר: "מלחמת אחים — לעולם לא!"

בעת היוכח בכנסת, בשבוע שעבר, כאשר הפליג מר בגין-וריון בהכרזותיו הודוניות אודות הארגון הצבאי ואלטונה, קמתי והסתתי בפניו: "רוצח! עוד תעמוד לדין על רצח קדושי אלטונה!" אילו הייתי משורר ומטיף, כי אז הייתי אומר: "הרצחת וגם נאמת?" לא פעם דרשנו מבגין-וריון שיעמיד אתנו לדין על שאנו מאשימים אותו ברצח אלטונה — כי להביא את פרשת אלטונה לביבור משפטי, אין דרך אחת — והוא התחמק. אני חוזר ומצהיר: לא אאמנ תוגש נגדנו תביעה, אהיה אני — ועמי גם חברי — מוכן להסיר מעלי את החסינות הפרלמנטרית כדי לתת לאמת להיאמר — ולנצח.

נראה ח"כ אריה בן-אליעזר מסיעת חרות, שהוא אחד מסגני-יושב-ראש הכנסת, מנהל את הישיבה, כשדודי בן-גוריון יושב ליד שולחן המושב לה, מימין. בויכוח שפרץ בשבוע שעבר, הטיח בן-אליעזר אל ביג'ו: "רצחת את אנשי אלטונה!"

העם

דוקים כשלוס

מלונדון ומפאריס הגיעו השבוע ידיעות, על החלטת ממשלות צרפת ואנגליה להתפשר עם הלאומיות הערבית. האנגלים שיגרו כמתחך את נשיא הבנק העולמי יוג'ין בלאק, הפשירו את פקדונות המצרים בבני קיהם וסללו את הדרך לחידוש היחסים הדיפלומטיים שנותקו עם הפלישה לסואץ.

נשיא צרפת, מצידו, הודיע על מתן חנינה לכל הלוחמים האלג'יריים שנתפסו בצרפת. אף נרמו כי מוחמד בן-באללה, המנהיג האלג'ירי שנלכד במסוס מרוקאי מעל טור ניסיה, ערב מלחמת סואץ, יועבר מכלאו למעצר נוח יותר על חוף צרפת.

נראה היה כי שתי המעצמות הזרות, ששלטו עד לפני שנים מעטות במרחב, הכירו סוף-סוף בתנועה הלאומית הערבית, החליטו על דוקים בשלום. ארץ אחת בלבד המשיכה להתעלם מן המציאות. ישראל, הקרוי בה למרכזים הערביים הרבה יותר מאשר לונדון ופאריס, המשיכה להתנהג כאילו הלאומיות הערבית היא חלום-בלהות שיחלוף אם היא רק תשכב בשקט במיטתה ותצום את עיניה חזק חזק.

חוק

גילוי סודות אסורים

פסקהדין של בית-המשפט הצבאי שדן בפרשת קאסם (העולם הזה 1098), לא ניתן כולו פה אחד. חלקים ממנו ניתנו ברוב דעות, כשחלק מבית-המשפט מחוה דעת מיעוט. רבים התעניינו לדעת מי היה ברוב, מי במיעוט. היה זה סוד שלא נתגלה — לא רק מפי בית-המשפט עצמו, אלא גם מפי גורמים אחרים.

העתונות ציינה, כי על פי חוק השיפוט הצבאי, אין מפרסמים את זהות הרוב והמיעוט. ואכן, לשון חוק השיפוט הצבאי היא חד-משמעית. סעיף 394 קובע: החלטה של בית-הדין, ופסקהדין בכלל זה, שיש בה דעת מיעוט... יצוין בה כי ניתנה ברוב דעות, מבלי לנכות את שמו של בעל דעת המיעוט.

סעיף 395 קובע: בית-הדין רשאי למסור לבעלי הדין את דעת המיעוט, אולם בלי שיגלה את שמו של בעל אותה הדעה. ואכן, בית-המשפט הצבאי בירושלים נהג על פי החוק, ואיש, פרט לשלושת השופטים, לא ידע מי היה בעל דעת המיעוט.

מה יעשה חיים כהן? השבוע אירע משהו חסר תקדים. בחוברת פסקים, המורצת לאור עלידי הסתדרות עורכי-הדין בישראל, פורסם פסקהדין בשלמותו, לרבות דעת-המיעוט. להפתעת המשפטנים שעינו בחוברת, צויין מעל דעת המיעוט שם בעליה. היה זה, לדברי מערכת פסקים: כבוד השופט המחוזי הירושלמי יהודה כהן. איש לא ידע אם אמנם היה זה השופט כהן שהביע את דעת-המיעוט, או שהיה זה נחוש סרק בעלמא. דבר אחד היה ברור: מערכת פסקים עברה על החוק ונתפסה לבזיון בית-המשפט. בהיות המערכת מורכבת מיועץ-חוק מובהקים, רבצה עליה אח-ריות-משנה. הכל שאלו: האם גם הפעם ינהג היועץ-המשפטי במבוי בית-המשפט כפי שנהג בממונה על שרותי הבטחון? התשובה לא תהיה קלה: העורך המרכזי של פסקים ומנהל העסקים שלו הוא לא פחות מאשר כבוד הנשיא התורן של בית-המשפט המחוזי של תל-אביב, ד"ר זאב צלטנר, האדם ששמו הוזכר כמועמד לתפקיד היועץ המשפטי.

מכסים

הזכרים והנושכים

למארגני תערוכת המרד (העולם הזה 1105), היה כמה להתנאות. באולמי מכון זיבוסינסקי שבמצודת זאב, אספו ד"ר יוסף פעמוני וחבר עוזריו המסוריים, אוסף מדהים של מוצנים מכל שלבי מלחמת המחתרת. גם המוזונים היו מגוונים ונכבדים. נראה היה שהמארגנים החליטו לא לפסוח על איש, ויהיו אלה אפילו אויבים מושבעים של האצ"ל בימים עברו.

השבוע הילכה בין רבים מחתיקי אצ"ל, תרעומת מרה על עורכי רשימת המוזונים לאותו סכס. כי בתוך המכלול הרב של המוזונים, שכחו המוזונים משום מה כמה מראשי המפקדים של האצ"ל, כגון קצין המבצעים הראשי עמיחי (ג'נדי) פגלין, אפילו אמו השכולה של עולה הגררים דוב דרונר נשכחה מזכרון המוזונים.

בדרך ארצה

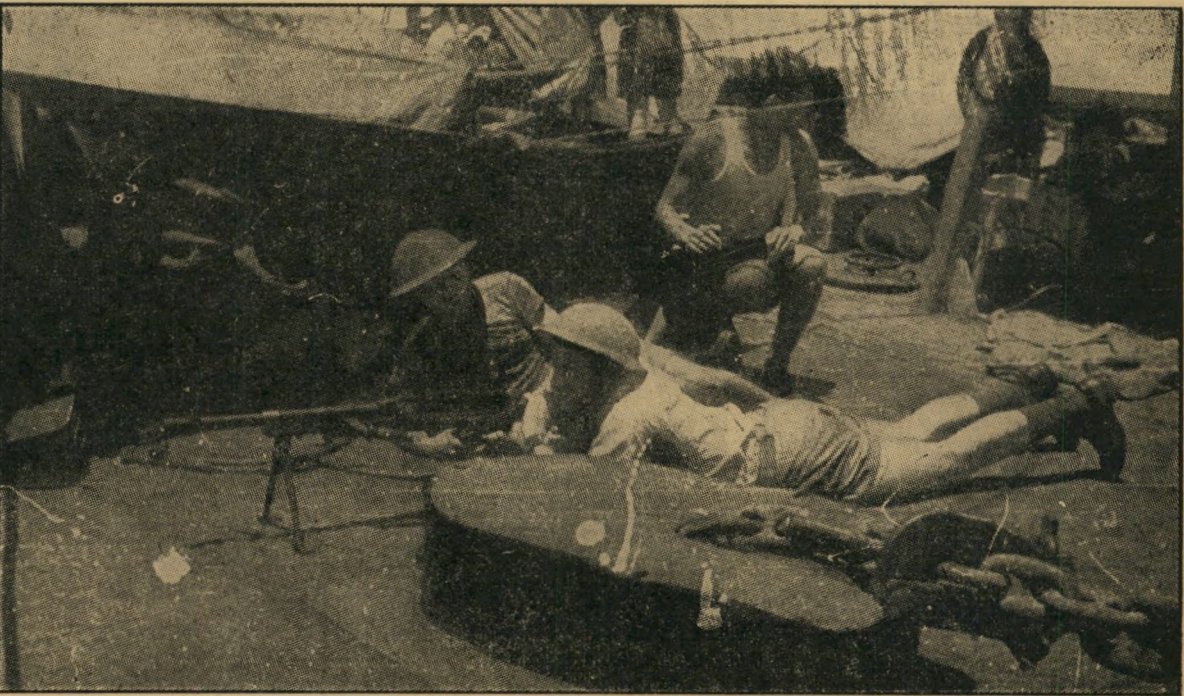
הצטלמו שלושה מן העולים, על סיפונה של אלטלנה. הבחור במרכז חתמונה חבוש כובע פלדה, בעוד שהנערה חוגרת למותנה אקדח.

כל 850 העולים שהיו על האניה, היו מגויסי אצ"ל שאומנו במחנות, שהיו פזורים באיטליה, גרמניה וצרפת, הועברו כולם למל מרטיי הצרפתי בידעת השלטונות של שלוש הארצות האלה.

כוננות קרבית

היתה קיימת על סיפון אלטלנה במשך כל ההפלגה מצרפת לישראל. מלבד הנשק הרב והיעיל שהוחזק במחסני האניה, הוצבו מקלעים ומכונות יריה בעמדות ההגנה המיוחדות של האניה, מתוך חשש שהמצרים ילמדו על הפלגתה, אם ממקורותיהם העצמאיים ואם ממקורות האינטליגנסי הבריטי, שידעו על האניה — יתקיפוה בלבייט.

אימונים פדירים

התנהלו במשך כל תקופת ההפ"ל. אנושי הצוות, אשר מעמדם היה כמעמד עולים חדשים, ידעו כי בואם ארצה יחויילו מיד ויוכי נסו לפעולה כיחידה צבאית. על כן היתה המשמעת על האניה חמורה כביחידה צבאית והזמן נוצל לאימונים. בתמונה: מודיק מנחה עולה בשימוש במקלע קל מדגם ברן, אחד מ-250 שהובאו באלטלנה.

במדינה

מנגנון

ריקוד האצבעות

כשם שאצבעות כף היד שונות אחת מרעותה, כך גם חברי קבוצת היד-השחורה, המכונים עצמם מאחורי-הקלעים לתסוס את השלטון בבוא הזמן, נפרדים בהשקפותיהם ובאינטרסים שלהם איש מרעהו.

אהוד אבריאלי, שהורחק עלידי חבריו מ-קצרת-השלטון בכירה, סוקר בקנאה, מזה קרוב לשנתיים, איך אצבעות חבריו בוחשות בערנות בקלחת, זוכות ליותר ויותר נתחים שונים מהשלל. אבריאלי עצמו, שבי-תפקידו כשגריר ישראל בגאנה חייב היה לפלס לישראל את דרכה לאפריקה, החל נותן דעתו על חזרה קרובה הביתה, לפלס לעצמו גישה קרובה יותר למטבח המדיני. כהודמנות קרובה נראתה שנת הבחירות ה-עומדת על הסף. הוא רמז לחבריו כי הוא עתיד לחזור בקרוב לתופשת-מולדת ממו-שכת, ביקש מהם לפנות את מקומו ליד הקצרה.

חזרה זו היתה לצנינים לא רק בעיני ידי-דיו הצעירים. גם חבריו-למפלגה הקשישים יותר הביטו בחשש על חזרתו של מי שהיה יד ימינו של שר-הבטחון. משרד-החוץ הריץ לאבריאלי הוראה דחופה להתכונן לביקור ממושך בגיניאה הצרפתית, שזכתה זה מ-קרוב בעצמאותה, לעשות את כל מה שאפי-שר לקשירת קשר בריקמא עם המדינה ה-אפריקאית החדשה.

עזרה בלתי צפויה. אבריאלי לא הת-פעל מהוראה דחופה זו. הוא הודיע לממו-נים עליו כי אמנם יערוך ביקור קצר בבי-רת גיניאה, בדרכו לישראל, עמד על דעתו כי ישנה בארץ זמן רב. היה נראה כי ה-דיפלומט הצעיר (41) אומר להגיע בכל מחיר לפני חלוקת השלל המחודשת.

לעזרתם של ידידיו החוששים של אבריאלי בא דווקא עתון אופוזיציוני. בתחילת הש-בוע פירסם עתון חרות בכותרת ראשית כי אבריאלי יחזור מגאנה, רמז על כך כי הוא קשור בפרשת תפיסת השלטון שעורר ה-חודש, בלי כוונה מיוחדת, מיטיבו שר ה-בטחון וראש הממשלה. אנשי משרד-החוץ קצצו על המציאה, הודיעו כבר באותו יום, במהירות החדשות של הצהריים של קול-ישראל, כי אבריאלי יבקר בישראל ימים ספור-רים בלבד, יחזור מיד לגאנה.

אבריאלי, העלול למצוא עצמו קשור ב-פרשה המסעירה של תפיסת השלטון, יספור עתה פעמיים, על אצבעות ידו האחת, את ימי שהותו בישראל.

עתונות

תנועה בכיוון אחד

ממשלת המנדט הורישת לעיר חיפה ירו-שה נכבדה מאוד: בעוד שביתר ערי הארץ הגדולות נאלצו התושבים להעזר ברגליהם או במוניות-השרות כדי לנוע ממקום למקום בשבת, יכלו אזרחי חיפה חובבי-הטיול לנ-סוע לבת-גלים, כמו לנחה-שאנן, באוטובו-סים. אחרים מהם יכלו אף להרחיק באוטו-בוסים עד נצרת, טבריה או נהריה.

סיבת האנכרוניזם הממוצע היתה פרוואית למדי, בתקופת המנדט התחרו חברות ער-ביות עם הקואופרטיבים היהודיים על התח-בורה בעיר-הכרמל. כדי למנוע מהערבים יתרון בולט, העלימה הרבנות הראשית ב-חיפה את עיניה אף מהתחבורה היהודית. לכשהסתלקה ממשלת המנדט, ועמה רוב תושביה הערביים של חיפה, הסכימו אפילו החברים הדתיים בממשלה הומנית, כי ה-סטאטוס קוו לגבי התחבורה בחיפה ימשיך להתקיים.

רכבת תמורת אוטובוסים. סטאטוס קוו זה המשיך להתקיים אף בהסכמתם של הדתיים, חברי קואליציה העירונית. חברי אותה קואליציה, אנשי פועלי אגודת ישראל, הם שגם יעצו לאבא חושי, העומד בפני סיומה של הרכבת התחתית, לפנות בהצעת הסכם לרובי חיפה לגבי הפעלת הרכבת בשבת. הצעת חושי, המתיימר להיות אף אביה של הרכבת התחתית:

- הרכבת תופעל בשבת רק עלידי עובדים לא-יהודיים;
- מכירת הכרטיסים לנסיעה בשבת רק בערב שבת;
- תמורת הסכמת הרבנים להפעלת ה-רכבת בשבת, יבוטלו מספר קווי-אוטובו-סים מהכרמל להדר ולחיפה.

למרות שהפניה היתה אישית ביותר, ה-ס' תגנה הידיעה אל דפי ידיעות אחרונות. הרבנות-הראשית בחיפה, שראתה עצמה נפ-

עכשיו הופיעה

דגל

סעולה

20 סיגריות 280 פרוטה

לא כך

בקלות תפתח קופסת הסרדינים הישראלית עם המפתח החדש!

אלא כך!

קופסאות סרדינים קלות לפתיחה עם מפתח גמי

תוצרת החב' האי לקופסאות פח

נו-צני

שמוי בשר ונקניקים כשר

היחידים בארץ ברמה בינלאומית

מעטת תדושי רק תוצות נו-צני

אתה סובל מזה?

שיטתנו הבדוקה מאפשרת

★ מניעת נשירון שערות

★ הצמחת שער חדש

אחריות גמורה

במקרה של אי-הצלחה יוחזר כסף

„רובינס קוסמטיקום“

בהנהלת מר א. רובין ביאוקוסטיקאי מדופלם

תל-אביב, רח' פינסקר 2, טל. 22128. חיפה, הרצל 1

מה עושים 55 אלף עובדי המדינה ב־1300 מיליון הל"י שלנו? בין השאר הם מאכלסים את הכינרת

זיהוי חדשות (המחיר: 200 פרוטה ל־ תעודה).

על אמונים ותנ"כיות

לזשים ואחד סוסי רבייה (42 אלף ל"י לשנה) המוחזקים עלידי משרד החקלאות בחתה בעכו הם דחוק

מבקר־המדינה מוזס
10000 ל"י לאורחים.

עסק מכנים (6000 ל"י לשנה משירותי רבייה). עסק פורה אחר הוא תכנית איכלוס הכינרת: עליגת לאפשר את גידולם של מיליון וחצי דגיני אמונים בכריכות מיר חדות שיבולן מיועד לאיכלוס ים־הכינרת באמונים, יש להוציא 12 אלף ל"י.

מובן שעם מתורבת כעס־הספר מתגלה קודם כל בסיועו לקידום התרבות והאמנות. משרד החינוך הועיד 120 אלף ל"י כהעני קות למסודות התרבות המתאימים. לא רק למזיאון העירוני בעכו ולגן החיות התנ"כי בירושלים, אלא אף לתוברת לכבוד אהרון מסקין.

הקצבה אחת של משרד החינוך מיועדת להוצאת קובץ אמריו ונאומיו של איש חינוך מובהק — הלא הוא שר חינוך לשע־ בר — הפרופסור בניציון דינור. וכדומה, וכדומה, וכדומה.

מדינת ישראל, 2850 ל"י לצלב האדום הבינ־לאומי.

על בריטניות ופיפרים

האמת חייבת להיכתב כי האורח המקבל תמורה מקיפה תמורת כספו. משרד התחבורה, למשל, איננו משיגה רק על 94 בתי־ספר לנהיגה בארץ, אלא אף על 45 אניות הצי (ש־25 מהן הן תוצרת גרמניה, במסגרת השילומים) ועל 45 מטוסי הצי האווירי (כולל 4 בריטניות ו־15 פיפ־רים).

30 אלף ל"י יוקדשו בשנה הקרובה ל־ ביקורת מקיפה בקשר לאיתשלוט דמי־

נשיא־המדינה בן־צבי
2000 ל"י לתזמורת

רשינות רדיו, כך שאיש מבעלי 372666 מקלטי הרדיו בארץ לא יישאר בלי רישון. ביקורת מקיפה לא פחות, אך זולה הרבה יותר (6000 ל"י בכל מקרה) תוקדש לני־ פוי כרססת החשבים מכרטיסי הנפטרים והיורדים מצד אחד, ולהעקת רישומי ל־י דה לפנסיה־הלידה, מאידך.

במחיר הסיטוני של 100 אלף ל"י יוקמו 150 תארי טלפון ציבוריים נוספים ובמחיר 1.500 ל"י הטופס יודפסו 33500 דרכונים חדשים, שלא לדבר על רבע מיליון תעודות־

הלסעת תזמורת צה"ל לטכסים (בעיקר לאלה של האמנת נציגים זרים).

לאו"ם וזרוב האדום

אלום תקציב המקדיש 240 מיליון ל"י לבטחון, 92 מיליון לחינוך, 44 מיליון לבריאות, לא נגמר כל כח מהר. אפילו אחר לחואה של חמישה מיליון ל"י לאל־על לצרכי פיתוח (כולל, בין השאר, 195 אלף ל"י לפתיחת מסעדה לעובדי אל־ על בשדה התעופה בלוד) ומיליון ל"י לפי־ תוח תעשיית התגודים והפתילות ליצוא, נשאר עדיין מספיק כסף, למשל, לקבלת אורחים: 251220 ל"י לשנה. קודם כל — משרד החוץ (145 אלף לשנה), אך אפילו משרדו של ד"ר זיגפריד מוזס, מבקר המדי־

נה, מארח (1000 ל"י לשנה). משרדי הממשלה מוצאים על עיתונים יומיים (51500 ל"י) כמעט כמו על מכשירים לכיבוי אש (58450 ל"י), על כנסי גוער יהודי ערבי (2000 ל"י) פי שתיים מאשר על

שחקן "הבימה" מסקין
ליד גן־חיות תנ"כי:

חקר הדרכים לקיצור הזמן לאיבתון הכלבת (1000 ל"י) וכי וכי וכי.

לא כל הספף נשאר בארץ. 198 אלף הולכים לאו"ם כדמי החברות השנתיים של

2 כלי־שייט, 7 כלי־שייט, 70 אופנו־ עים, 200 קטנועים ו־456 מכונות עומ־ דים לרשות 6163 שוטרי ישראל. ועדיין אין זה הכל, לרשותם אף 63 סוסים ו־125 כל־ בים (שכלכלתם עולה 16 ל"י לכלב ל־ חודש).

אולם לרשות 55187 עובדי מדינת־ישראל (כולל 38 פסיכולוגים, 179 שופטים, 747 נהגים ו־14742 מורים) יעמוד בשנת התק־ ציב הבאה הרבה יותר — 1336500000 ל"י, ליתר דיוק. הם יוכלו לעשות בסכום זה הרבה דברים, כפי שמסתבר מדברי ה־ הסבר לתקציב 1959/60 שפורסמו השבוע (אנב, בשנה שעברה התפטר 1091 עובדי מדינה, פוטר 619 ונפטרו 67).

לניו־יורק לניקוסיה

עזר המדינה יכול, קודם כל, לעבוד בשירות החוץ בחוץ־לארץ (משרד החוץ מעסיק בדיוק 2 עובדים יותר בארץ מאשר בחוץ־לארץ — 312 בארץ, 310 בחוץ־לארץ). לנסוע באחת מ־69 המכונות של משרד־ החוץ בחוץ, לגור או/ו לעבוד באחד מ־19 הבניינים השייכים למדינת ישראל על אד־ מתניכר. אם רצונו בחברה גדולה מיטב לו לבחור בנציגות החוץ הישראלית ההומה ביותר בעולם — הקונסוליה הכללית בניו־ יורק (28 עובדים ישראליים + 61 עובדים מקומיים). הנציגות הוללילה ביותר היא ה־ קונסוליה בניקוסיה, קפריסין — שלושה איש בסך הכל (2 ישראליים, מקומי אחד).

מבחינת הכראיות, הכי כדאי לעבוד מדינה להיות ראש־ממשלה או נשיא בית־המשפט העליון (משכורת יסוד: 1000 ל"י לחודש). גם שר (יסוד: 900 ל"י לחודש) או קאדי מוסלמי (ויש שמונה כאלה, ב־480 ל"י יסוד לחודש לקאדי) אינם הולכים ברגל. אין פלא שחבר הכנסת הממוצע (נ. א. שאינו יור או סגן יור) הולכים לתוס־ פות) המקבל 370 ל"י (יסוד, כמובן) לחודש הוגה, לפעמים, במשרת שר.

מן הראוי לציין כי נשיא המדינה, יצחק בן־צבי, שומר על משכורת צע מן היום הראשון להכנסו לתפקידו (450 ל"י לחודש) לרשותו קרן מיוחדת, אותה הוא מצל בעד־ קר לסעד למקרים סוציאליים חמורים, של 6500 ל"י לשנה ולשכחו מוציאה 2000 ל"י

• כלכלת אסיר בבית־הסוהר עולה למדי־ נה 22.5 ל"י לחודש.

עסק עם ההתחרות, סיפרה השבוע שושנה, "פניתי אל ועד העובדים, בתור נציגת המחלקה, וקבענו שאף אחת מאיתנו לא תקבל עוד את המענקים ואת הסוכריות שהיה מנהל הייצור מחלק לנו בסוף כל יום, שבו היה הייצור מוגבר, הסכרתי את הדבר לעובדות. אמרתי להן שמוטב להספיק פחות ולבדוק יותר את התוצרת. התחלנו לעבוד בצורה גורמלית."

כעבור ימים אחדים קיבלו העובדות התי־ ראה מההנהלה, שאם לא תוגבר התפוקה יהיה המפעל נאלץ לפטרן. הן הפנו את זעמן לעברה של שושנה, האשימו אותה בכל הצרות.

מאחר יותר ביקר מנהל המחלקה אצל מזל מנשה, עובדת מנבעת אולגה שהיתה זוכה בתדירות במענקי הפריון. בעקבות בני־ קור זה נכנסו כל הפועלות מלבד שושנה למשרד, חתמו על הצהרה בה טענו כי שושנה היא שהשפיעה עליהן להוריד בכח־ גה את התפוקה, בתמיכתו של מזכיר ועד־ העובדים ציון יונה. זה קרה בצעהריים.

רבע שעה לפני סיום־העבודה קיבלה שר־ שנה הודעה שעליה להספיק את עבודתה עד לביורו. הסיבה: האשמה בחבלה ובפיגור בתפוקה בזמן, תביעת ההנהלה: פטורין.

שבועיים נמשכו הבירורים עד שהזומן כבורר־יחיד מנהלה כסוף השיער של התע־ שיה הצבאית צבי דר. דר שוכנע מטענת העדה הראשית, דוריס שריון, ידחתו לשעבר של מנהל־הייצור ממפעל, כי שושנה איימה עליה שתאטי את קצב־העבודה. הוא זיכה את שושנה וציון מאשמת חבלה, חייבם על הורדת הפריון. ציון הורחק מעבודתו לתקופה של חודשיים, שושנה למשך חודש.

(המשך בעמוד 8)

לשני ילדים והמפרנסת היחידה של מש־ פחתה. בעלה מאושפז מזה חמש שנים בבית־חולים ללא כל סיכויי החלמה. בכל זאת אין שושנה יוצאת מזה שבועיים ל־ בודתה. הנהלת בית־החרושת בו היא ער־ בות, מפעלי הניר בחודרה, האשימה אותה ואת מזכיר ועד־העובדים במפעל, בחבלה ובפיגור בתפוקה בזמן, הרחיקה את ה־ שניים לפי צירבורות לתקופות של חודש וחודשים מן העבודה.

ענתה של שושנה: להד"ם. היא עשתה מה שעשתה, לדבריה, מאחר שלא הצליחה להיטיב את תנאי עבודתן של הפועלות ב־ מפעל, בשום דרך אחרת.

שושנה עבדה במחלקת גמר ומיון יחד עם עשר בחורות נוספות. לפני כחצי שנה העבירו את המחלקה למחסן חוץ־ שאור חשמל דלק בו במשך כל שעות־היום. הב־ גות התלוננו כי אין אפשרות להבחין בגליו־ גות הפסולים באור החלש. מנהל העבודה אייזיק שור ומנהל הייצור קסון, השיבו כי הם מכירים בכך ומקבלים זאת על אחריותם.

מאחר שבמפעל הניר לא היו קיימות פרמיות רגילות, הנהיגה ההנהלה שיטת פרמיות בלתי רגילה: בסוף החודש היתה ניתנת העסקה של 20 לירות רק לאותה בחורה שהספיקה יותר מכל מן חברותיה האחרות. בחורה שהספיקה כמות זעירה פחות, לא היתה זוכה לכל העסקה. שיטה זו היתה נוחה מאד להנהלה, גרמה לתח־ רות פרועה בין העובדות.

הבנות דאגו להספיק גדול ככל האפשר, שמו לב פחות למיון עצמו. התוצאה: פס־ לת התוצרת ע"י הסחורים, נזיפות ואיומים בפטורין לעובדות.

לא עוד סוכריות. ראינו שזה לא

שקמה בשעתה שככה אמנם, אך האב לא נרגע. הוא התרוצץ במשך חודשים רבים ממשרד המשרד, התחנן לאפשר לו ולאשתו לקבור את בנם קבורת אדם.

שררות עצים לבטחון. השבוע הגיעו משרד־הרבות והמועצה המקומית של פרס־ חנה לידי הסכם, סימנו בקצה השטח שיועד להרחבת בית הקברות הקיים חלקה בגודל 15 מ"מ שתהיה מיועדת לנטרטים מנישואי־ תעודות. ליתר בטחון קבעו בתוכנית שתי שורות של עצים ודרך, שיפרידו בין החלקה הקטנה לבין יתר החלקות.

עטופים במעילים עבים, מפני גשמי־הברכה שירדו סוף סוף בשבוע, התכנסו בשעות אחר־הצהריים המוקדמות הנורים ונציגי מוס־ דות הציבור של המושבה, כדי להחזיר לילד את כבודו שהושפל. שבוע לפני מועד הקבורה דאגו הוורים להדביק מודעות בר־ חובות, ציפו שלפחות שכניהם הלא־דתיים, שבשעתו גילו הזדהות עם מאבקם, יבואו להשתתף בלחיה. כאשר הגיע המועד שנקבע להעברה, היו בשטח בית־הקברות רק שני אנשים, שבאו מרצונם החפשי, לא עקב תפקידם.

למשמר השוטרים שנשלח למקום, במטרה למנוע הפגנות אנטי־דתיות, לא היתה עבודה. איש לא הופיע, לא כמפגין ולא כידיד. סיכם את הפרשה בקול גמור ראש המועצה המקומית של פרס־חנה, בנימין שרון: "אנו עושים מעט מדי כדי לגשר על הניגודים שבינינו ובין העולים הלא יהודים. עלינו לזכור כי גם בשעה שאנו מכים על חטא אין לעשות זאת על עוה הוותל."

עבודה חבלה בפריון
שושנה לאסור (29) היא אשה בריאה, אם

געת רק מעצם החשד כי חושי ינסה להגיע עמה להסכם בנידון, פנתה בתביעה נמרצת למערכת ההכחשי ידועה זו. אחת, איימה היא, תפרסם הכחשה זו בכל עתונות־הבוקר של יום המחרת. דב יורקובסקי, ראש־ המערכת הנמרץ של ידיעות אחרונות, הידיעה שנשלה היא מבוססת, הטיל על כתבו הבכיר של העתון בבירה, העתונאי החתק והממושקף מנחם ברש, לחקור את הפרשה בבנות־הראשית בירושלים.

כעבור שעות מעטות יכול היה ברש להבריק ליודקובסקי כי יזחה את תביעות הרבנות החיפאית. בידו היה העתק פנייתה של הרבנות בחיפה אל הרבנות הראשית בירושלים המבקשת חתת־דעת מהירה לגבי הצעתו של חושי.

הכאה על חזה הזולת

אינני מאמין שאתם באמת מעבירים כאן את בני אהרון, אני רוצה לראות בעצמי מה יש בתוך אהרון, קרא ביום גשום בשבוע שעבר שמואל שטיינברג (50) בשעה שאנשי החברא־קדישא של פרס־חנה פתחו את קבר בנו כדי להעביר את שרדיו לקבורה אנושית. האנשים נדהמו, אך לא סרבו לאב האומלל. הם פתחו את מכסה הארון, האב הציץ פנימה, נרתע לאחוריו כשהוא מנוענע בראשו לחיוב.

לפני כשנה וחצי מת בנו של שטיינברג ממחלת שיתוק־הילדים. כאשר ביקשו לה־ ביאו לקבורה התנגדה הרבנות בתוקף לק־ בור את הילד בשטח בית־הקברות. אהרון (5), בן תעודות לאב יהודי ואם נוצרית, נקבר מחוץ לגדר במרחק של שלושה מטרים בלבד מן הכביש. הסערה הציבורית

במדינה

(המשך מעמוד 6)

לא נסעתי השבוע לבקר את בעלי בבית החולים, סיפרה בעצב, אני נוהגת להביא לו בכל שנה בגדי-חורף חמים, השנה לא היה לי כסף בשביל לקנות את הבגדים, בקושי יש לי עוד משהו כדי להאכיל את הילדים.

תעלומות

מי רצה את אביגיל?

מי רצה את אביגיל סלומון? שאלו עצמם השבוע למעלה מאלפיים תושביה של גבעתי ברנר. מי רצה את אביגיל סלומון? שאלו עצמם טובי-חוקריה של משטרת-ישראל. מי רצה את אביגיל סלומון? שאלו עצמם חרי-בני-מסחרין בישראל.

כי מותה של אביגיל סלומון (29), אשה זעירת-ממדים ובעלת יופי אקזוטי נדיר, היתה, שבוע לאחר הירצחה, את תעלומת הרצח הגדולה ביותר בישראל. אביגיל, מיוצאי בני-ישראל בהודו, שהתקבלה כי חברה בגבעת-ברנר, הקבוץ השני בגודלו בישראל, נמצאה ביום רביעי בשעות הצהריים, מוטלת בפישוק ידיים ורגליים ב"צריפון עזוב בפאתי המשק, כשחיוך עגוב מ"רחף על פניה המתות. כי אביגיל סלומון, היתה מתה מזה 12 שעות. על צווארה הענגו נכרו בבירור סימניהן של אצבעות חונקות.

ערב אחד קודם לכן, קבעו ציון סלומון ואשתו אביגיל להפגש לארוחת ערב מאיר חרת בתדרים. ציון, שעבד בתורנות הגשה בחדר-האוכל, לאחר יום עבודה מפרך ב"מאפיה, לא מצא בשוכו את אביגיל. הוא אכל את מנת אוכלו ונרדם על המיטה, אינו מודאג ביותר נוכח העדר אשתו. בבוקר, כשקם, היה משכבה של אביגיל ריק.

הוא מיהר להודיע על העלמה של אביגיל למזכירות הקיבוץ שמסרה על כך למשטרת רחובות. השוטרים, בלוחית חברי הקיבוץ, סרקו את כל שטח המשק. עד שעות הצהריים לא גילו אף לא סימן לאביגיל. בצהריים החליט החשמלאי שעבד בחיקון הבאר, לב"דוק את הליפט הקטן והרעוע שניצב ב"מרחק מטרים ספורים מן הבאר. הוא ניגש עד הצריף, אך נעצר בפתח חסר הדלת. הוא לא נכנס פנימה. לא היה גם צורך בכך. כי מבעד לפתח, בין גלי-זוהמה, הבחין היטב בגופה הקטנה שהיתה מוטלת על גבה.

ד"ש מחייל זר. הראשון שהוועק ל"מקום, היה המשחזר הראשי של מטה הי-משטרה, מנשה שקמוני. הוא הרכיב על ראשו, נוסף למשקפיו עבות-העדשה, מכשיר אופטי להגדלה, וחל בכל פינות הליפט המזוהם. שקמוני בחן כל זיו וכל מסמר שבלטו מן הצריף. הוא הסתובב ימים שלימים בשבילי המשק, חקר כל מבוגר ו"ילד שהיו עלולים לעזור בפענוח התעלומה שלא נראה בה אפילו רמז קל שבקלים להיאחז בו.

לאחר שלושה ימי חקירה, התחדה שקמוני, אנתנו מחכים. מחכים שמישהו יבוא ו"יספר לנו על משהו" ואמנם, בכל פעם היה מישוה מחברי הקיבוץ נזכר בפרט כלשהו ששכח לספר ושעלול היה לשפוך אור חדש על הפרשה. פעם היה זה חבר שראה כאילו אור בוקע מן הצריף באותו לילה, אחר סיפר כי כמה שבועות לפני המקרה, הביא ד"ש מחייל זר לאביגיל. חבר אחר אפילו ידע לגלות כי שמע באותו לילה גורלי צעקה חנוקה כשל פרה נחנקת. בוקעת מעבר הליפט העזוב.

השבוע, שבעה ימים לאחר הרצח, הגיעה המשטרה למסקנה, כי הרצח בוצע על-ידי חבר הקבוץ. למעלה מ-2000 מתושביה של גבעת-ברנר יהיו חייבים להוכיח את הי-אליבי שלהם בליל הרצח. אולי בצורה זו ימצא רוצחה של אביגיל.

דרכי אדם

שכר-מצווה

בעלי אמונות תפלות אינם נותנים אמן רב לא בימי שישי ולא במספר 13. אולם דניאל פורד, 45 בעל מוגינת ת"1122, אינו מאמין בהסתייגויות אלה. להיפך: פורד, נהג שרות בקו 13, מוצא חלק ניכר מפרנסתו דחקא בלילות שישי, בהם לא מהלכים האוטובוסים.

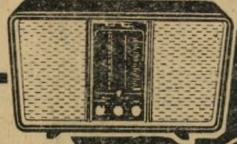
ביום שישי האחרון, כשסיים פורד את סיבוב השרות שלו, בשעות הערב המאיר חרות, הבחין ברחוב אהבת ציון, בצפון תל-אביב, בשני פוטים כבני ארבע, המשרי-

Pilot Radio

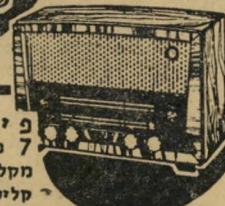
מיוז מאסטרו
מקלט בעל 5 מנורות.

פילוט קבליך
מכשיר זה כולל מגבר HI-FI. פטבו ומקלט. מוסר עלילי המוסיקה באיכות גבוהה ביותר.

פילוט רויאל
7 מנורות.

מקלט רגיש וסלקטיבי.
קליטה עולמית מושלמת.

פילוט רבינו

וינדזור
8 מנורות 2 רמי קול
אנטנה פריט מסתובבת.

מרחיקה את רוב ההפרעות.
מרחיב גלים. צליל HI-FI.

טובי המורים בארץ מלמדים

ת.א. בן-יהודה 74

"קדימה"

כבית-הספר לשפות

נפתחים:

אולפן לאנגלית

(לרכישת השפה בזמן הקצר ביותר, 3 שעות ביום)

אולפניות וקורסים רגילים לעברית, אנגלית וצרפתית למבוגרים מכל דרגות הדיעות (6, 4, 3, 2 שעות בשבוע). קבוצות נפרדות לאנגלית לתלמידי כתי"הספר.

פרטים והרשמה: בשעות 9 עד 12 לפני-צהריים, 3 עד 9 בערב (פרט ליום ר').

אין לבלוף העומד בפני סיניטבון

כי סיניטבון מנקה חכל ומרחיק כל לכלוך ויחד עם זה סיניטבון כה עדין שאפשר לבסס בו גם את האריגים הרגישים ביותר. סיניטבון ה"סופר סבון" חסכוני ויעיל פי שלוש מכל סבון רגיל

שימי לב בשעת הקניה שכל אריזה תשא את השם, סיניטבון-נקה"

מינוי על "העולם הזה" מבטיח לישראלי בניכר סקירה מלאה על הנעשה במולדת.

להלן תעריפי המינויים לארצות-חוץ שונות —

דמי המינוי לשנה בדאר רגיל לכל ארץ בטולם — 25 ל"י.

דמי המינוי בדאר-אוויר וקבעים לכל ארץ לחוד, ל"י משל:

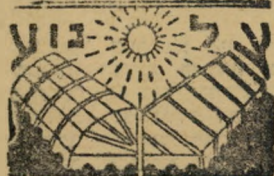
לכל ארצות אירופה 40 ל"י לשנה.

לדרום-אפריקה, חבשו, ל"י בריה, רוזסיה, גאנה, בור-מה וסיאם — 50 ל"י ל"י שנה.

מתקבלים גם מינויים ל-ששה חודשים, ללא תוספת מחיר.

בסחון קודם לכל

לפני שהנך מוסר את תעודותיך היקרות, תן אותן ל"פוטו-ברנר" להעתקה. "פוטו-ברנר" הוא מומחה. שרותו הוא סודי, נקי ומהיר.

"צל-נוע"

פוככי שמש, גשם ושמשיות מהירים נוחים תל-אביב, רח' הרכבת 50 31909 ט.

● **אהוד אבריאלי, עתה שגריר ישראל בגאנה, יתמנה שגריר ישראל בווינגטון במקומו של אבא אבן, העומד לשוב לישראל ולהצטרף לסייעת מפא"י בכנסת.** לאבריאלי, שהוא איש חסותו של ביג"י, הוצע לחזור לכנסת, ממנה התפטר לפני שנתיים, או לקבל את הכהונה הדיפלומטית בארצות הברית. הוא בחר בהצעה השנייה.

● **משה דיין יחזור בו בפומבי מבטויו כלפי "הקומה החמישית" של הוועד הפועל.** צמרת הוועד הפועל הודיעה לביג"י, כי היא תפסיק כל שיתוף עם מוסדות ממשלתיים וכן כי חברה לא יסכימו להופיע כמועמדים ברשימת מפא"י לכנסת הרביעית, כל עוד לא יחזור בו דיין מבטויו המעליבים כלפיהם.

● **ראג האמרשילד, המזכיר הכללי של האו"ם, יעלה הצעה ליישוב פליטי רצועת עזה בצפון סוריה.** הצעה זו תכלול גם תוכנית כספית למימון העברת הפליטים ויישובם בסוריה. מקורות מימון התוכנית יהיו בעיקר אמריקאיים ואף ישראל תשלם אחוז מסויים כחלקה היא בתוכנית.

● **פרס לא תחדש את קשריה הדיפלומטיים עם ישראל.** כל הידיעות בעניין זה, שפורסמו בהרחבה בישראל ובישרו חידוש היחסים, תתבדנה.

● **יווצר משבר בזרם העליה ממזרח אירופה.** בעוד ממשלת רומניה תסכים לאפשר ליהודי ארצה לצאת בהמוניהם לישראל, תצמצם דומא

ממשלת ישראל מטי

די עליה זו. הסיבה: מוסדות הקליטה אינם יכולים להשתלט על העולים בגלל חוסר בתקציב והי ממשיכה רוצה להי מנע מיצירת בעיות קליטה חמורות זו קא בשנת בחירות.

● **ד"ר אבא הילל סילבר, הי מנהיג הציוני האמריקאי, יעי לה להתיישב בישראל ויעמוד בראש תנועה חדשה בשם "ידידי ישראל", שתארגן על ר דו ועל ידי ראש הממשלה, כמושי קל נגדי לתנר עזה הציונית בה גדולה השפעתו של הד"ר נחום גולדמן.** אין זה מן הנמנע, כי בואו של ד"ר סילבר ליש

ראל, תוך הסכם עם ביג"י, יביא לשובם המחודש של הציונים הכלליים לקואליציה הממשלתית.

● **אין זה מן הנמנע כי יודע לך, שבמים האחרונים ניסה ביג"י להשפיע על יריבו הוותיק יצחק גרינבוים ועל ידידו הרב יהודה ליב מיימון, לא לגלות פרטים הידועים להם בקשר לבואה של אוניית האצ"ל "אלטלנה".** ביצעו כי לשניים ידועים פרטים העשויים להטיל צל על פעילותו בקשר להפגזת האוניה, מיהר ביג"י להיפגש בימים האחרונים גם עם גרינבוים וגם עם מיימון ורמז להם, כי רצוי לפי שעה לשתוק בעניין אלטלנה.

● **תיערך ביקורת של רשימת הסטודנטים הישראליים הלומדים בחוץ לארץ.** הסטודנטים יידרשו לחוכיח, מדוע אין לימודיהם לביקורת בישראל, אחת יידרשו לשוב ולהמשיך בלימודיהם כאן. הגורמים לביקורת זו הם שניים: א) הוברר כי רוב הסטודנטים הישראליים, המסיימים את תוכנית לימודיהם בחוץ לארץ, בוחרים להישאר שם ומסתדרים מחוץ למדינה במקום לשוב אליה. ב) נסיון לצמצם במטבע הזר, שהממשלה הקציבה עד כה לסטודנטים ישראלים, הלומדים בחוץ לארץ.

● **במאבק בין הלאומנים הפרנאצריים לבין הקומוניסטים בעיראק, ידרשו הלאומנים הקיצוניים להכריז ג'יהאד (מלחמת קודש) על ישראל.** בראש מציעי תוכנית זו יעמדו אל-מאחאווה, אחד מיועציו המקורבים ביותר של שליט עיראק, הבריגדיר קאסם. לתביעה זו עשוי להצטרף גם מלך ערב, טעוד, שירצה להעלות בדרך זו את חינו בעולם הערבי ולטשטש את קשריו עם חברות הנפט האמריקאיות.

● **ההתנגדות לגמאל עבד אל-נאצר בסוריה תימשך.** בעיקר יתמרדו השבטים באזור הצפון, שזכויותיהם צומצמו על ידי שלטונות רעים. גם הכורדים, המתגוררים בצפון-מזרח סוריה, בקרבת הגבול העיראקי, עלולים להוות מיסרד קשה לשלטונות רעים.

לשמור על שלום המקום הקדוש. להם לא תהינה זכויות על בתי-הכנסת יותר משי לשאר המתפללים. טבלת הזכרון תושאר על כותל בית-הכנסת. היחידה שלא היתה מרוצה: הרבני.

אולם בינתיים התברר, כי הפרשה אינה עדיין סוף הפרשה. משרד-הבטחון, שלמד על המקרה מהעתונים, פנה למשרד-הדתות בבקשה לסלק את הרב מכהונתו. קפדי ה' משרד החינוך בידיהם קלף חזק כדי ללחוץ על אנשי הרבנות. הבית היה רשום על שמו של משרד הבטחון.

דרכי חיים

הדרך האחונה

אריואל בקשייב, גבר כשרוני ויפה-קומה, לקה בחסרון אחד: הוא לא ידע מעולם לבי חור את הדרך הנכונה, הדרך בה עלול הוא להעלות רצון בפני אנשי השררה והכוח. כבר בהיותו נער, בקאחקא, מקום בו שיג שג האגף השמאלי של הציונות המתעוררת, בחר בקשייב להיות רביוניסט. גם כשעלה לארץ המשיך תלמידו של ז'בוטינסקי בדרך

כיום להם דרכם בכיוון מרכז העיר. סורר, שהוא עצמו אב לילדה בת שש, לא האמין למראה עיניו. הוא העלה את האורות ה' גבוהים בפנסי מוניתו, גילה כי הילדים, מלוכלכים עד למעלה מברכיהם, ממריים בכבי.

לכשעצר לצידם את המכונית המשיכו ה' ילדים לבכות, אולם הבכי פסק לכשהציע להם פורד לעלות אליו. רק בתחנת השרות פרץ הבכי שנית. אחד מחבריו של פורד הציע לפתור את התעלומה בדרך הקלה: להוביל את הפעוטים לתחנת המשטרה ה' קרובה. לשמע המלה משטרה, נפחדו הילדים שוב, הורגו רק בקושי רב במאמצי מארחם על הגלגלים.

אט אט, בסבלנות האופיינית לאב, הצליח פורד להוציא מניהם כי שמותיהם הם מוישקה רונוה, 4, רומי ליטצקי, 4.5, כשי שאל למקום הן בו הם לומדים התברר לה, כי הורי הילדים מוכרחים להמצא בסביבות שיכון מגורים.

הניידות גבו עדות. כשהגיע לשם פורד בלחית הילדים, מצא במקום מהומה רבתי. מספר נידות של שוטרים ניצבו ליד הבית בדרך חניה, 23, גבו עדות מפני הורי הילדים הנעדרים. הסתבר כי הילדים נעלמו מבתיהם עוד בשעות הצהריים. הם פיקו לערוך סיור ארוך ומייגע עד לקרבת הירקון.

פורד לא דרש כל תשלום עבור שירותו. כאב, ראה את שכרו בשמחת הורי הילדים. אולם לכשהתייעץ שוב את מכוניתו, היה עליו לחשוב פעמיים על הסימך המסוכן שבין ימי שיש למספר 13: מכוניתו נש' ברה והוא לא יכול היה להתניעה עד ליום הראשון של השבוע הבא.

אמר השבוע פורד שאיבד את שני ימי ההכנסה העיקריים שלו: "אין-דבר, הכסף שהיה את המצחה".

משפט

זכו לאב-שכול

מדינת ישראל גמלה לישראל הס (45), על נפילת בנו מרדכי במלחמת-העצמאות, בדרך משלה: היא העמידה לרשותו דיוור בגבעת-עליה ביפו. משרד-הבטחון, שטיפל בדיוורו של הס, הסכים אפילו כי האב השכול יקים במקום בית-כנסת על-שם בנו מרדכי.

לאחר שהכל היה מוכן, פנה הס למשרד הדתות, הודיע לו על הקמת בית-הכנסת החדש ליהודי גבעת-עליה. משרד הדתות מצידו מינה את משה באבד כרב בית-הכנסת, הבטיח את עזרתו למקום הקדוש החדש.

הרב באבד, הכיר בתחילה בבעלותו של הס על בית-הכנסת. הוא ביקש את רשותו, מיד עם חנוכת הבית ב-1951, לקרוא למקום מקור-חיים. הבטיח כי יעשה הכל להחליף את שלט הקרטון, בו נחרטה הקדשת האב השכול, בטבלת-שיש, אשר תהלום יותר את המטרה הקדושה.

אולם הומן עושה את שלו. כשהתיאש הס מהבטחות הרב ועמו, לאחר חמש שנים, לקבוע את טבלת ה' שהומן מכספו, על קיר הכניסה, סרב הרב לתת את הס' כמתו לכך. יתר על-כן, כשניסה הס, ביום השנה לנפילת בנו, לומר קדיש בציבור ול' עלות לתורה, מנע זאת הרב. לרבנות, אשתו, היה הסבר משלה ליחס זה. קבעה היא: בית-הכנסת הוא של משרד-הדתות, להם אין בעלות על המקום ולכן אין לו כל דעה על הנהלתו.

היא גם לקחה חלק באופן פעיל יותר בויכוח. הס, שהציב למרות הכל את טבלת השיש, הנישאת את שם בנו, מצאה באחת השבתות שבורה ומלוכלכת. שם בנו נמחק מתוכה בחרט. היתה לו הרבנית שסרבה להרשות סימן כלשהו של חזירת זר לתחור מה שלה.

הרבנית נשארה בחוץ. הסכסוך הגיע עד בית-המשפט. השבוע עמדו שני בעלי-הדין בפני שופט-השלום התל-אביבי מנחם חרשאי, הרצו בפניו את טענותיהם. קבעה הרבנית בת-החול בעדותה: להם אין זקן. הוא לא יכול לעלות לדוכן כשליח-ציבור.

היא המשיכה לחתת את דעתה אף מספי סלי הקהל. כשהגיע השופט, ספק בהלצה ספק ברצינות, כי הס ייגדל לעצמו זקן, יקבל את הוכות להתמלא בבית-הכנסת ש' נקרא על שם בנו, מחאה הרבנית כפיים בהתלהבות. חרשאי הכריז על הפסקה, קרא לשני בני-היריב ללשכתו. הרבנית נשארה בחוץ.

כשהסתימה ההפסקה יכול היה השופט להודיע על פשרה. שני הצדדים התחייבו

לא, תודה, יש לי כבר בכיס!

העצמאית. הוא שימש מורה לעברית, היתה את הרוח החיה והמרכזי תרוחני של שכונת הקאחקאקים בתל-אביב.

גם כשהתגייס בשנת 1925 למשטרה, עשה זאת לפי צו מצפוני ולא לפי דרישת ה' מוסדות. במאורעות 1936, סרב לשמוע לפ' קודות הממונים עליו, יצא להגן על יהודי השכונות הדרומיות של תל-אביב. למרות כל זאת הכירה המשטרה הבריטית בכשרו נותיו, מינתה אותו לסמל ראשון. בקשייב מצא עצמו במחלקת החקירות של משטרת תל-אביב, הפך עד מהרה לאחד החוקרים הטובים בתל-אביב.

במאורעות שקדמו לקום המדינה, הטיל עליו המפקד המנדטורי, להקים תחנת מש' טרה בשוק הכרמל, לפסק על משמר מעורב של שוטרים עבריים וערביים. הוא עמד על משמרתו עד תום המנדט, וכשקמה מדי' נת ישראל, מונה כקצין במשטרת ישראל, יצא להקים את המשטרה העברית הראשונה ביפו.

אולם בקשייב, שידע לשמוע לצו התפקיד, לא ידע לבחור את כרטיס המפלגה הנכון. בשנה הקודמת, לאחר 32 שנה בשרות ה' משטרה, עדיין היה החוקר המסור בדרכה של מפקח ראשון, דרגה המקבילה למעמדו במשטרה המנדטורית. בקשייב הגיש בקשה לצאת לפנסיה, ניסה להקדיש את שארית חייו למשאת נפשו הראשונה: השכנת-שלום. הוא עמד בבחינות הרבנות הראשית, מונה כעורך דיין רבני.

הוא לא הספיק לעשות הרבה בתפקיד זה. השבוע, לאחר שמרירות חשע השנים האחרונות איכלה את ליבו, פסק הלב מלפ' עום. אם בחייו היתה לו זרכו העצמאית לרועץ, הרי זרכו האחרונה היתה סוגה בשושים. מאות רבות של שוטרים וקציני משטרה השתתפו בהליחיתו, כשבין כל זרי הפרחים שליחיהו, בלט זר אחד: "לבקשייב האדם".

היכרותו הראשונה של אליהו ערבי (24) עם רופאי בית-הסוהר ברמלה היתה בחדר-המיון של הכלא. ככל אסיר ואסיר עבר אף ערבי, שנידון למאסר של חודש על קטטה במקום ציבורי, מיון רפואי מקיף. הוא נבדק על ידי הרופא-התורן ואף נערך לו שיקוף הממצא: בריא.

שבוע לאחר מכן החל ערבי להקיא דם. הוא חש סחרחורת ואף התעלף מפעם לפעם. הוא התלונן על כך בפני סוהריו. כעבור יומיים נשלח לחדר-החולים של הכלא. ד"ר אליהו חייא, רופא בית-הסוהר, השהה אותו ארבעה ימים במיטה, שלחו לאחר מכן שנית לחדר-המיון. "אתה בריא", השיב לשא-לותיו של ערבי.

כעבור עשרה ימים חש ערבי שנית ברע. הוא התייצב במסדר החולים היומי, אך נפל והתעלף לפני שהספיק להגיע לחדר. לאחר שעבר עליו לילה קשה ורצוף כאבים והקאות בוקו ד"ר חייא, קבע כי עקבות הדם הם מאפו של המתלונן, מלבד זאת אין הוא סובל ממאומה.

כשהמשיך ערבי והתלונן על כאבים, פטרו הרופא הסרוד במגוד-ראש: אין דבר, תסבול קצת. בין כה וכה אתה משתחרר בעוד כמה ימים. ערבי מחה, בקול רם מכפי טעמו של הרופא. הלה מיהר להזעיק את הסוהרים וערבי מצא עצמו על ריצפת הצינוק, ללא מורון או שמיכות.

רק לאחר שהכריז ערבי שביתת רעב וסרב לקבל אוכל או שתייה משך 24 שעות, נזעק למקום שלמה שושן, מנהל חדר המיון בבית הסוהר. ערבי נלקח במ"הירות — ובשקט — לבית החולים הממ"שלי בצריפין. החובש שליחה אותו ביקש אמנם בדיקה רפואית בלבד, בטענה כי האסיר משתחרר תוך יומיים, אולם רופא בית החולים, שראה כי ערבי ממשיך להקיא דם, מיהר לאשפוזו, אסר עליו משך עשרה ימים לקום ממיטתו.

אם המחלקה הרפואית של בית-הסוהר לא נגעה עם ערבי לפי התקן, היתה מחלקת התשלומים של הכלא עקבית יותר; בית-הסוהר שילם עבור שני ימי האשפוז של האסיר ערבי; התשלום עבור שמונת ימי האשפוז של האורח ערבי בא מכיסו הוא.

תזכיר

הדרך לקהיר

פיצויו מצרים על נזקי מבצע-סואץ, שנגרמו על-ידי הבריטים (העולם הזה 1109) נראה השבוע כעובדה מוגמרת. הבריטים, שאמרו להקים את האמריקאים בקצירת פרי ההתחרות המצרית-עיראקית, שלחו לפני שבוע את גנדי הבנק-העולמי, יוגין בלאק, לשיחות הכנה עם המצרים. בלאק, שהגיע כנראה להסכם חשאי בראשי פרקים עם עבד אל-נאצר, הביא להזמנתה של משלחת בריטית לקהיר. בעקבות הסכם זה תשתחרר בריטניה 75 מיליון לירות שטרלינג. מיתרות השטרלינג המוקפאות של מצרים... מ"פיים מצרים אחר היה השבוע ראש ממשלת איטליה אמניטורה פאנפאני, שסיים את ביקורו במצרים בתוצאות נכבדות. העולם הזה (1089) הודיע לראשונה על תכניתו של פאנפאני לבקר במצרים, לנסות להחזיר את עבד אל-נאצר לחיק המערב. חוגים מצריים מסרו בתום ביקורו של ראש ממשלת איטליה, כי המדינאי האיטלקי הציע את השתתפות ארצו במימון סכר אסו-אן... קורט אנגלס, קורט אנגלס, ש כמעט והצליח להמלט מעונש על פשעי-המלחמה שלו מחוסר עדים (העולם הזה 1108) מת השבוע בבית-הכלא בהמבורג משבץ-לב. פליקס ראוף, שהיה נתון לחסדיו של הרוצח הנאצי בפולין, סיפר בזמנו כי אוזני כתב העולם הזה, כיצד הצליח בעקבות פנייה מטעם הקהילה היהודית בהמבורג להגיע למקום כמעט ברגע האחרון, למצרו של אנגלס... עמנואל דהאן, שקישר בין עורך הדין האמריקאי מיכאל וולדר ובין גורית פילצר (העולם הזה 1109), הגיש השבוע בקשה לצרועיכוב לציאתו של חלוד מן הארץ. דהאן דורש סכום של 500 ל"י, אשר לדבריו הובטחו לו על ידי החתן המאושר כשכר טרחה. חלוד חזר בו מהבטחתו לאחר החתונה והציע לדהאן תמורת הסכום הניכר חליפה ישנה משלו. שופט השלום בתל-אביב, משה דואר, הוציא את הצו המבוקש.

בניו יורק - שותים, מנהטן? ובתל-אביב?

הקוקטייל המקובל ביותר בישראל הוא "ברנדי לימון" — גם נשים וגם גברים יכולים לשתות אותו עד השעות המאוחרות של הנשף מבלי להרגיש בחריפותו של המשקה.

כיצד? מוגז בברנדי אקס-טרה פיינ עם 3 מיץ לימון ממותק. ערבב עם קרח או סודה — לפי טעמך.

ברנדי אקסטרה פיינ

סקידים! תלמידים! סטודנטים! הרשמו עוד היום לקורס "קצרנות עברית ו/או אנגלית" (שני חודשים, פעמיים בשבוע) ב"אולסן גרג" (GREGG). המנהל: ת. בריקמא (קמפינסקי), תל-אביב, רחוב גורדון 5. הצלחה מוכפחת!

מאת רותי ורד

לא הרחק מן המרחצאות בטבריה, נמצאות חורבות של בית-מרזחן רומאי. שם התהלכו מן הסתם פטריצים בסדנים, החליפו ידיעות ורכילות על הנעשה ברומא. סיפרו בדיחות וצחקו בקול רם, כשעבדים מתרצצים מגישים להם משקאות צוננים, מעסים אותם, ומורחים על עורם שמנים שבאו מארצות אכזוטיות. אחרי שבילו עת ארוכה במרחצאות, היו הפטריצים נישאים באפיריונים חזרה לבתיהם.

יש להניח שהיה גם אגף לפטריציות. כי המרחצאות, כידוע, שימשו לרומאים מרכז תרבותי וחברתי. קשה לתאר שהגברות היו מחליפות ביניהן מתכונים לארוחות. הן היו בודאי צוחקות, מפטפסות, מספרות אשה לרעותה על ההרפתקה האחרונה וקובלות, מן הסתם, על השפחות המקומיות.

המרחצאות של היום הם מסעירים פחות, האמינו לי, אולם לא אוכל לומר שהשתעממתי בביקורי בהם.

קיימים, כידוע, בטבריה, מרחצאות פטריציים — חודשים, מהודרים ויקרים — ופליבים — עלובים ובלתי נעימים, ואני, כמובן, הייתי מוכרחה לבקר בשניהם. ואם זה לא נקרא מעל ומעבר לצו התפקיד — אינני יודעת מה לך.

לא לשם כסף

די שכל העניין יראה בכל זאת קצת רציני ואינפורמטיבי — לא נעים — כאן המקום לציין שכל הנשים הבאות להתרחץ במרחצאות הישנים באמת זקוקות לכך מסיבה זו או אחרת. שאם לא כן, קשה לתאר כיצד תרצה אשה, ולו תהיה זו המזוכיסטית הגדולה ביותר — להיכנס אליהם מרצונה הטוב, להם לשם כסף. אשר למרחצאות החדשים — על כך לא הייתי מוכנה להסייע.

אינך יכולה להיכנס למרחצאות החדשים והישינים למעלה מפעמיים, מבלי שיהיה לך אישור רפואי, עם הוראות והכל. שם מפרטים מה עליך לקבל, כמה מעלות חום, כמה רגעים, כמה אמבטיות, אם יש צורך בטיפול נוסף כמו מסוים או פילומה (בוק, בלע"ז) וכו' וכו'. את מקבלת הוראות מהרופא בסניף שלך בקופת-חולים. בבואך לטבריה, את סרה לסניף הטברייני, עוברת בדיקה שיגרתית אצל הרופא המקומי הנמצא בבניין שרק למראהו אפשר לקבל דפדפסיה, שלא לדבר על ההרגשה כשאת נכנסת לתוכו — ואין בעיות.

יש לך את האישור. את קונה מספר כרטיסים מראש (1.800 ל"י לחבר קופת-חולים — 2.300 ללא חבר) וזהו זה. את יכולה להתחיל באמבטיות.

מה עושה כזאת אצלנו?

אלה שאינם חברי קופת-חולים, או אלה שהם כן חברי הקופה והמתרחצים במרחצאות החדשים, מקבלים אף הם הנחיות מרופאם. אולם אין זה מספיק. צריך להיבדק גם אצל רופא המרחצאות, הד"ר בוכמן. בדיקתו היא שיגרתית ומהירה ביותר — ואת משאירה בידי הד"ר הנכבד שמונה ל"י. אבל מה הן שמונה ל"י לעומת 6.450 ל"י לאמבטיה אחת, אם את מתרחצת בבריכה, או 6.900, אם את מתרחצת באמבטיה פרטית?

רחב ונקי

ביקורי הראשון היה במרחצאות החדשים ולא איכפת לי לבקר שם חמש פעמים בשבוע — שרק יתנו לי.

את נכנסת לבניין נהדר, שואלמו הגדול משמש בית-קפה, שם יושבים בעיקר אחרי הרחצה והמנוחה. ליד הכניסה קרוע הלון צרפתי ענקי, ואת רואה את הכינרת בכל הדרה, כחולה ורצועת וההרים מסביבה, ואת מוצאת את עצמך חושבת שאולי לא היו הדברים מעולם.

באולם יש גם דוכנים לעתונים, מזכרות, מודעות פירסומת, כל מה שאת רוצה. בית-הקפה הוא משותף לגברים ונשים, בצידו — דלתות המרחצאות.

כשנכנסתי פנימה, מצאתי את עצמי הולכת על בהונות רגלי. אולם נרחב, נקי להלילי, כשבתוכו, בשורות ארוכות — תאים תאים. ליד

שולחן המודיעין יותר. אחיות בלבן פ התאים. מרחוק את רוא עשיתי לי חשבון שז לבריכה. אחות חבובה ליוחתי אחד צבוע בצבע אחת קיבלתי מגבת ענקית מגבת או חלוק רחצה בין השאר — סימן ז זרועם).

האחות אמרה לי לז הווילאות בתאים מולי, בלבנים מהודרים. זהו מטופחת אחת, במה ע עקבתי בקנאה אחרי ח שלה — נראתה פתאום עז — להשתחרר ממחוז את החליפה שלה במח כזה, כמעט אשמה בנע דודה אחרת, לעומת

תפוז בו

מתפשטת. במין סקרנו שעשיתי אני לגברת לשון, אבל אמשלי אמ

שם חולפות

שברירי שיחה באי אומרת אחת לשנייה. לפי מראיה. הלכתי או והאחות אמרה לי אחר שמונת היכולות להרש מום כלשהי. על אחד לא נכון — מסוי.

נכנסתי לחדר הברר לרגע את ספוטון, ספ את מספר כל נקוד להן את גבתי הן ה מה דעתך עליו? אות לפעמיים. ראתי את אשר הוא צריך משהו אחר. שזה יפה מצדו... אינכם חושבים? החדר הוא נקי להכ כניסתך לבריכה, והוא אין אדים ואין הרגשת 15 דקות. אולם האו לצאת.

תא, השכיבה

שעלי לשכב 20 ד וזהו בדיק מה שר כך, מכורבלת על הדבר רקע חרישית, מעל גב למנדלסון... הכל כלי-מנגמת או לא, לא שו שכבתי כ10 דקות. הרגשה שלא יכולתי ל

אמת הערומה כולה

שטם לבקש אמבט פרטי. לא מעניין. ביקשתי ונתתי לתאי. עברתי על פני תאים אחדים. כל תאי לא ידעו שיש דרגש נוח, ארוך קיר, ראי ארוך. ידעו (אתה לא בא למרחצאות החדשים עם ז'קט, ונשארה עם כל מפלי בשרה — שנתתי לה ואפילו קצת סימפטיה. את מרגישה, ברבע שטם ולתלות את בגדי בארון והיא תתור. ומוסטים למחצה. ראיתי צלילות של נשים, ומוסטים אשליות, אני אומרת לכם. גברת ראיים מיטב שנותיה — שלפני דקות מספר ת הסתייך הנהדרת שלה והנעלים הסאלוניות כך שגנה אחרי שהצליחה — בעקבות מאבק ונשארה עם כל מפלי בשרה — שנתתי לה ואפילו קצת סימפטיה. את מרגישה, ברבע שטם ולתלות את בגדי בארון והיא תתור.

שטם ולתלות את בגדי בארון והיא תתור. ומוסטים למחצה. ראיתי צלילות של נשים, ומוסטים אשליות, אני אומרת לכם. גברת ראיים מיטב שנותיה — שלפני דקות מספר ת הסתייך הנהדרת שלה והנעלים הסאלוניות כך שגנה אחרי שהצליחה — בעקבות מאבק ונשארה עם כל מפלי בשרה — שנתתי לה ואפילו קצת סימפטיה. את מרגישה, ברבע שטם ולתלות את בגדי בארון והיא תתור.

שטם ולתלות את בגדי בארון והיא תתור. ומוסטים למחצה. ראיתי צלילות של נשים, ומוסטים אשליות, אני אומרת לכם. גברת ראיים מיטב שנותיה — שלפני דקות מספר ת הסתייך הנהדרת שלה והנעלים הסאלוניות כך שגנה אחרי שהצליחה — בעקבות מאבק ונשארה עם כל מפלי בשרה — שנתתי לה ואפילו קצת סימפטיה. את מרגישה, ברבע שטם ולתלות את בגדי בארון והיא תתור.

סדרון משיב נפש

כוח, שאיננה מנסה אפילו להסתירה — כפי המחוך. חוקף אותי חשק עז לחרוץ לה לי שזה לא יפה.

מה דעתך עליי? ★ ★ ★

פני במגבות וקפקפים. מה ושם נשמעים איך זמא אייך עם איז געוויין וונדער סיין. בחדאי לא התכונה אל עצמה, אם לשפוט זה, אבל הן הלכו כל אחת לברכה פרטית שלברכה פרטית הולכות לרוב נשים מאוד לעצמן להתבייש בגופן, או כאלה שיש להן קירות ראיתי שלט: "משש". נחשו מה זה.

היו שמ, בסך הכל, שתי נשים, שהפסיקו ביסודיות כזו ברדתי לברכה, עד שידעו שבבופי התעלמתי מהן, נכנסתי והפניתה כל מה שהיו צריכות, והמשיכו: "אז אחת בניב רוסי, החיים הם כליך מוזרים, מרה זקנה, ואיך היא מתלבשתו בעמדה שלו והוא אפילו נוסע אתה לחוץ-לארץ... באמת

יש בו מקלחות, בהן עליך לעבור לפני כי בצורה כזו שהקירות סופגים את הלחות. זקן. המים נעימים והייתי נשארת שם למעלה ו התביכה אמרה לי — בחביבות — שעלי

יפיה, החיים ★ ★ ★

תי על הדרגש, עטפה אותי יפהיפה ואמרה ולא להתערטל, חלילה.

הרפא לעצלות הכרונית שלי. את שוכבת ומשך כל הזמן, נשמעת מן האולם מוסיקת קליליים. טרומיי לשומאן, מנגינת האביב רבוע ונותן לך הרגשת מותרות ורפיון. את ת לומר לעצמך שהחיים הם יפים, בעצם.

תאום הרגשתי שאני מוכרחה לקום. היתה זו בירה. התלבשתי מהר והתכוננתי לצאת, כש

המין השני — כפי שהוא נצטייד בהזיות רטובות של המין השני

מצמוץ ממושך בעיניים הצלחתי לאתר גוויות נשים מוטלות שורה ארוכה על עשרות דרגשים, ואחרות המתרוצצות לתפוס לעצמן מקום. על הריצפה המלוכלכת התגוללו קליפות תפוזים, גידר עתונים, נעליים, חלקי לבוש ותיקי נשים.

התפשטתי ליד איזשהו ספסל, שמעליו היה שלט: חבר, אל תתן דמיון שתייה לעובד — אתה מסכן את מקום עבודתו קיבלתי מן העובדת מעיל רחצה (800 פר) ועברתי את הוויא דולורוזה. ליד קירות שהטיח שלהם מתקלף — לבריכה.

בבריכה — האמבטיה שלי כמעט גדולה ממנה — רבצו כבר שש נשים — אחת שמנה מרעוטה, שדיברו בקוליקולות. החדר היה מלא אדים.

רציתי לברוח. אבל אמרתי לעצמי שזה לא יפה ומה אני יותר טובה מן האחרות ולא נורא, רק פעם אחת, ושאני בטח מגוימה ושפסיק להיות מפונקת כוותי. בלעתי רוק ונכנסתי.

יתכן שאני באמת מפונקת כוותי, אך לא יכולתי להשתחרר מן הרגש הנורא של מחנק ובחילה. הנשים כמעט רצחו אותי בעיניהן. הייתי, כמוכן, הצעירה ביותר במעמד.

כאשר נכנסתי, שאלה אותי גברת אחת, אם זו אמבטיה ראשונה. החלטתי לא לענות בכלל.

"מה את רוצה ממנה?" התנדבה אשה אחרת. "את לא רואה שהיא לא מבינה? בטח תיירת".

"תיירת? או מה היא עושה כאן?"

בשביל הפמריצים — כל הנוחיות

"את לא מכירה אותם. התיירים האלה הם נורא קמצנים. הגה, רק אתמול בחנות..."

"תראי כמה חיחרת, מסכנה. בטח חולה. צעירה כל כך. אף פעם אי-אפשר לדעת אצל הבן-אדם."

"בטח לא יודעת ללדת..."

נשארת כמעט עד הסוף המר, כשלעניין חולף סיוט של נשים זקנות וזקנות פחות, שמנות, כחושות, צעקניות, רבות על קפקפים וצווקות על האחות שהמים לא בסדר.

כמעט שברתי רגל על הרצפה הרטובה כשיצאתי בראש סחרחר מן העסק. שכבתי בקושי חמש דקות על הדרגש הקשה. היה לי הרושם שהסדינים לא היו נקיים ביותר. הרגשתי שאם אשאר עוד שנייה, אצחה, אבל אצווח!!

כי רואים אתם, אם לסרס משפט ידוע על קלאציקין-סאקיני: המסקנה: ראומטיה — זה עניין של גיאוגרפיה.

האחות מגלה אותי ורודפת אחרי: "גבירתי! מה אתך? את רוצה להתקרר?"

לפתע הבינתי מדוע קפצתי והתעצבנתי כך, פתאום. קרת משהו למוסיקה הנפלאה והמרגיעה. הפסיון השמיע את היי זרומה לאילת. ואם כי אני משתגעת אחרי קולה של יפה ירקוני — הרי היה זה המקום האחרון שרציתי לשמעה — ועוד בשיר הזה!

ליד אחד התאים שמעתי אשה אחת אומרת לחברתה בתא הסמוך: "הו, הלב שלי כל-כך דופק. אני כל-כך רגישה."

מסתבר שכל האמנות הטפלות על נשים עקרות הבאות לחמיטבריה כדי להרפא, יש להן אחיזה מדעית. במרחצאות החדשים יש שטיפות גנקולוגיות. אינני יודעת בדיוק מה זה — אבל אומרים שזה עוזר לפעמים.

"אמרי", שאלתי את ברכה, האחות המעשית, "איך את יכולה לעבוד כל הזמן עם נשים? אני הייתי יוצאת מדעתי".

ברכה משכה בכתפיה כאומרת שכאלה הם החיים, ואמרה שבעצם היא עובדת גם אצל הגברים ושם הרבה יותר נעים ולא בגלל מה שאתם חושבים. הם אדיבים, אינם מבלבלים את המוח, עושים כל מה שאומרים להם. לא כמו אותה גברת, למשל, שרק הבוקר הקימה שערוריה: היא רוצה וזקא לשכב בתא החרוד עם השמיכות הירוקות. ולכי עשי לה משהו.

כך עושות כוכן

למחרת ירדתי אל העם. אני מאחלת את זה ללילי. א א אדבר על כך שחיכתי שלוש-רבעי-שעה בתור להשיג כרטיס. זה באמת כלום.

ובאמת, איש איננו אשם לי שהייתי מספר 137 כשהמספר האחרון שנכנס היה רק 64 (ונכנסות 20 נשים במכה אחת).

הרשו לי לספר לכם קצת על חדר ההמתנה. תארו לכם שכל הנשים האלה צפופות בחדר המתנה קטן מאוד, מחניק מאוד, מלא ספסלים צפופים. בחדר ממתנות נשים הרוצות, או יותר נכון צריכות, להיכנס, ונשים שזה אך יצאו ושאסור להן עדיין לצאת, משום שהן עלולות להתקרר.

אפשר מיד להבחין מיהי מי. זו העומדת להיכנס, מחזיקה את המעיל או הוואקס בידה, מסתכלת בעצבנות מסביב, שואלת איזה מספר נכנס, ומדברת עם שכנתה — בקול רם — כדי לשמוע את עצמה מדברת, במהומה הכללית. זו שיוצאת, לבושה שמונה סחודרים, מעיל, זוג מכנסיים ארוכים, מטפחת-ראש, פנים אדומות. היא אוכלת תפוז שהביאה עמה, כדי להשיב את נפשה ואת הקליפה היא זורקת לרוב על הרצפה. מה יש, כך עושות כולן.

הבלאגאן הכללי גדל עוד יותר כאשר מנסה האחות הטבריינית הקטנה להכניס כמה מספרים פנימה. היא קוראה אותם בקול רם, מחזירה למקום מסתננת, מנסה להרגיע, להשתלט על העדר האיום, להסביר שיבוא פעם גם תורה. איך היא יכולה להישאר שלווה, פחות או יותר? ישבתי בין שתי נשים שמנות שלחצו אותי, התעלמו לגמרי מקיומי ודברו אשה אל רעותה, מעל לראשי: "שמעת מה שקרה לשניר (כלה, באידיש) של רבינוביץ? מי היה אומר?" באמת, מי היה אומר...

אחרת, לא הרחק, מסבירה למישהי: "הוי, הרופא הוזה? לא שחה כלום! הוא מנחל, אני אומרת לך... לא רצה לרשום לי אמבטיות. עשיתי לו סקנדל וקיבלתי. בשביל מה אני משלמת מטיים?"

אחרת: "זאת הריאקציה הזאת..." הרימותי את גבותי, אך מאוחר יותר, שמעתי מילה זו נישאת כמעט על כל שפתי המתרחצים בחמי טבריה. כאשר ואם יש לך מיחושים אחרי האמבטיה, זה חלק מן התוכנית. זוהי הריאקציה, אתם מבינים.

שורה ארוכה

גיעה גם שעת. נכנסתי כשאני נהדפת מכל צד על ידי עדר נשים היסטוריות, דרך דלת צרה. בכניסה הקביל אותי גל של אדים וריחות מעורבים, שלא דמו כלל לשאנל 5, אני מבטיחה לכם. אחרי

הצגות

לא שברו את הכלים

לא לצאת מן הכלים (להקת הנח"ל) היתה הצגה שנוכחה את כוחה האדיר של מסורת תיאטרונותי שחקנים חדשים בחלקם, במאי חדש לחלוטין - חדש במקצוע - וקליטות רצינית של חלק מהחומר, לא גרמו אף לרמו של ירידה ברמת הלהקה זו. הבמאי אורי זוהר, לא יצא מן הכלים המקובלים היטב בלהקה זו, כפי שתוכננו ולוטשו עליי קודמיו, דוד ברגמן ושמואל בוגים. אך כחודש משחקני הלהקה לשעבר, ידע להשתמש בהם היטב היטב, הוסיף להם גם רמזים ראשונים של נימה אישית מיוחדת, כשיתופה של הצגות-מכוננת ישנה בלחיי המוסיקלי או הצבת זוג רגלי-הענק של אד גולבאן על במת הופעתם של אמני ישראל הנגסים, החולמים על מסע לעולם. נקודמותיה, כן גם תוכנית זאת של להקת הנח"ל לא כללה כמעט אף רגע אחד של שיעמום.

להקת החובבים של הנח"ל חזרה והוכיחה כי היא התיאטרון המקצועי הסאטירי הטוב ביותר בארץ.

יבוא

המכול בא

החיות הלוהט שנערך בשנה החולפת, על יבוא האמנים לישראל, שהיה מלחה בכרוי זים לזהטים לא פחות של התיאטרונים בישראל, הסתיים בתוצאה מעניינת: יבוא ה"אמנים הצפוי לישראל בשנה הקרובה גדול בממדי ובאיכותו יותר מאשר איפעם, כש- התיאטרונים משמשים גם הם אמרגנים. חלק הארי של יבוא האמנים השנה, יבוא צע עליי האמרגן גיורא גודיק, קצין ב"חיל התותחנים לשעבר, האומר להפגין את ישראל בשורת הופעות מפוצצות ביותר, מדי חודש בחודשו, במסגרת תוכניות ה"מוסיקול אולימפיה".

כוכבת התוכנית הראשונה, שתוצג בינואר, תהיה הזמרת הפורטוגלית התתיקה עליליה רודריגו. יחד אתה יופיעו בתוכנית זמרת צרפתית, בלונדית וצ'כית (21), דאני ריידל, המשמשת בשעות הפנאי גם כדוגי מנית למען בעלה חייט הנשים הפאריסאי הנודע, רוברט פריין, צמד הקרדנים האמריקאים, ז'ין וצ'ארלס סרגי וצמד הקארובטים נוי וריי, שניהם קרקסאים הונגאריים שחצו את הגבול בימי המרד שם. כן ייבחר - מתוך הרבים השואפים לכך - זמר ישראלי, שטרם נבקע, להשלמת התוכנית.

רבע מיליון ל"י. את הפגו הכבד ביותר - מכון גודיק כלפי הקהל בתוכניתו השנייה, אותה הוא אומר להציג בהיכל התרבות (לעומת האחרות, שיוצגו בפאר באהל שם, או בגן בית ציוני אמריקה). כוכבה יהיה המנצח-חוצרן-זמר הכושל לואי ארמסטרונג, בן 58, שיופיע בישראל עם תזמורת של 12 מנגנים בחודש אפריל למשך שבוע אחד בלבד. ארמסטרונג, שבפגישתו עם גודיק סיפר, כי פעמים אחדות ניהלו אתו משאומתן חסרת-הוצאות על הופעות בישראל, גילה עניין רב בארץ, אך לא בקיאות רבה ביותר (אתה משאלותיו: "כמה ימים נוסעים מתלאביב לירושלים?").

התוצרן בעל שפתי-הגומי הרחבות, יעריך בואת את סיורו העולמי, אשר חלקו היס-תיכוני מאורגן כולו על-ידי גודיק, אשר היקף החתיבויותיו הכספיות בעונת זו מגיע לרבע מיליון ל"י.

העובדה שלקחת על עצמי את אירגון הסיור כולו, היא שאיפשרה לי להביא את ארמסטרונג לישראל, למרות ההוצאות העצומות הכרוכות בכך, אמר גודיק, שיסיע את ארמסטרונג ותזמורתו דרך תורכיה, יוון, איטליה, אלג'יר, טוניסיה וקפריסין לישראל.

- שישה בסירה אחת. תוכניות-יבוא אחרות של גודיק:
● המישית דלתה ריתת בוים, המבצעת שירים כושיים מסורתיים.
● שישית המנגנים השחיצים הייזי אוסטרוואלד, ההופכים את המוסיקה בעזרת וירטואיות חזותית, לחוכה ואיטולוה.
● רביעיית האורגים, שתצטרף לתוכנית יבוא של אולימפיה.
● אדית פיאף, שתטוס לתוכנית האחרונה של אולימפיה ישר מארצות-הברית.
● תוכניות העונה הבאה של גודיק:
● יבוא קרקס האריות ובלט המימ, קרקס טוני.
● יבוא הלהקה האמריקאית המציגה כיום בלונדון את מחזם המוסיקאלי של

גירום רובינס וליאונרד ברנשטיין, סיפור ווסט סייד.

הבימוי: מיכאל פוקין. אירוע אמנותי קרוב הרבה יותר, יבוא עליי הקרן לקשרי תרבות ישראל-אמריקה כבר בראשית חודש פברואר: ביקור בן 3 ימים בלבד של התיאטר דו אר דה באלט, להקה אמריקאית בת 25 רקדנים ורקדניות, שתכליתה לשחזר את מסורת תיאטרון הבאלט המוסקבאי ה"נודע בימיו.

תוכניתה של הלהקה זו, שרקדניותיה ה"ראשיות הן אנה גאלנינה ואחלין קונראד, תכלול באלטים של שופן, באלאקירייב, מנ"לדסון, רימסקי-קורסאקוב, צייקובסקי ו"בטהובן, כפי שבווימו בשעתו על-ידי הכוריאוגרף הנודע מיכאל פוקין ושוחזרו עתה על-ידי בנו, היטאל פוקין.

לחובבי הפזמון הצרפתי צפויה השנה הופעה נוספת של הזמר-השחקן איזו מונטאן, אותו מביא לישראל האמרגן קלמן גינצבורג. כל העודם על הבמה. תיאטרון אהל, מראשי הצחחים נגד יבוא אמנים, לא יש"קוט אף הוא על שמריו: בתוכניתו להביא לישראל לא רק במאים, אלא גם שחקנים בעלי פירסום בינלאומי לשורת ערבי קריאה בישראל, משאומתן בעניין זה מנהל עתה אהל עם לואיזה ריינר וצ'ארלס לוהטון, אם להזכיר רק את המפורסמים שבשמות.

אם לצרף לכך את יבוא הזמרים של ה"אופרה הישראלית ויבוא הסוליסטים וה"מנצחים של התזמורת הפילהארמונית - הבלט ביותר בין העומדים לבוא בקרוב הוא המנצח יוג'ין אורמאנזי - הרי בחודש בו ביקרו בישראל פרנצואנו ארגול, כריסט"יאן ז'אק ודני קיי, נראה כי סיסמת הגיוס של הצי הבריטי תתאים מאוד לישראל, בשינוי קל: "שב בישראל - וראית את אמני העולם".

מאחורי הקלעים

ויסקי לשחקנים

נעמי שמר, מחברת הפזמונים, שיגרה לעתונות מכתב נרגז בו היא מוחה על השבחים שחולקו לזן כן אמין על הקטע אד גולבאן בארץ הנגסים. שהוצג בתוכניתה החדשה של להקת הנח"ל. טענתה של נעמי: "הקטע הוא פרי רעיונה, והיא שכתבה את השירים והמוסיקה, בעוד שזן הוסיף, לפי הנחיותיה, את קטעי הדר"שית בלבד. . . האופרה "רדלי הפנינים" מאת גיורא ביות, תועלה עוד בעונה זאת על-ידי ה"אופרה-הישראלית, כדי להעניק תפקיד מת"אים נוסף לזמרת הפאנית מיציקו סונאהרה, אחרי הצלחתה במאדאם סטרפלי. . . ה"ריאליזם" בתיאטרון הישראלי, מגיע לי ממדים מסוכנים: הבמאי פיטר פריי דרש מהנהלת הבימה, כי תספק לו כמות מתאימה של ויסקי ליצירת אחירה אוטנטית של שיכרות בחזרות על מחזתו של יוג'ין אוניל ניצוץ של משורה, המתרחש רובו ככולו בתוך כחלי מסכאה של יוצאי אירלנד בארצות-הברית. . . תקריית בלתי נעימה אירעה לשחקני הבימה כאשר נכ"נס אל מאחורי הקלעים תושב מעברה ש"נקלע באופן מקרי לאחת מהצגות לזיז"ט טוסה. הוא התנפל על השחקנים והחל לצ"עוק: "בושה וחרפה! איזה מין דברים אתם מכניסים לראש לנשים שלנו?"

חדריך

אלה מאורעות האמנות והבידור העיקריים שהעולם הזה ממליץ עליהם:

קונצרטים

● הרקוויאם של וורדי (התזמורת הפילהרמונית) - למרות מחלתו של הבאס רפאל אריה, יישך הביצוע בעזרת מחליף שהוטס מאיטליה. התזמורת הגישה בעבר גירסה מעולה יותר של יצירה זו, אך גם הביצוע הנוכחי, בראשות המנצח קרלו מריה גילוני, אינו ראוי להחמזה.

הצגות

- לזיסטרטה (הבימה) - שחקניות הבימה מונעות סיפוק מסויים מבעליהן שבמחזה וסיפוק מסוג אחר מן הקהל, אך בכל זאת נשאר משהו מאריסטופנס.
● הערב אימפרוביזציה (התיאטרון הקאמרי) - הערב משחק אברהם חלפי במחזה מעניין ובהצגה בלתי-מגובשת.
● הצופה הזהיר לא ילך שולל אחר הפירסומת העצמית הקולנית של יגאל מוסיני, וזו, מחבר השבת השחורה (אהל) והשחקן הראשי בה, הפרסומת מעניינת ומ"עששעת הרבה יותר מן ההצגה עצמה, בה הקברנים נחוצים בהחלט, משום שהצופים עלולים למות משעמום.

כתב „העולם הזה" אריה קרן ליווה את דני

ליניץ' ענליז

לליניץ' הוא תופעה של פסיכוזה ה"מונית. היא מתבטאת בכך שההמון בו"חר קרבן לשפוף עליו את זעמו, זהו פנטס אמריקאי. אצלנו דבר כזה לא יכול לקרות, ואם כן - רק מתוך אהבה.

לליניץ' עליו כזה כמעט וזכה דני קיי, צביקורו האחרון בארץ. הדבר כבר התחיל בלוד, כאשר קהל רב הצטופף בשדה"התעופה כדי לקבל את פני השחקן האהוב. משום-מה היה נראה, ברגע שדני קיי ירד מהמטוס, כאילו כל ההמון הזה רוצה לחבק אותו בבת-אחת. מובן מאליו שגם לחיבוקים ונשיקות יש זכות קדימה. זו היתה שמורה במקרה זה למארתיו של דני - אנשי משדר ראש הממשלה. ברגע שדני הציג את רגליו על האדמה, קפצה שושנה בודלר (מוכירתו של טדי קולק), לראש התור ונפ"לה על צאחרו של דני - ממש כמו בסרט.

אחריה נגש טדי קולק, חבוש כובע גרב, וגם הוא לא החמיץ את ההזדמנות לגפף את דני. ואחריו, לפי דרגה ותקן, עברו שאר המארחים הרשמיים, כשכל אחד מת"נשק עם השחקן המהום, כולם מלבד משה (מויש) פרלמן, אתו לא התנשק דני - הוא לא אוהב גברים עם שפם.

שני צלמים, אשר החמיצו את הנשיקה (הטבעית ביותר) בין דני ושוש, בקשו „חזרה נוספת". שוש נצלה את ההזדמנות ומלאה את בקשתם בשמחה רבה, והוסיפה בתור בקשיש „חזרות" רבות.

עונות לפני קולק

חר בא תור הראיונות במסעדת

שדה-התעופה. הראיון העיקרי היה עם כתב קול-ישראל, ישעיהו בן-פורת. היה לו מין טיפס קרודר שנועד בלי חשמה. כש"דני דיבר - סובב את הידית. דני העיף כמה מבטים ממוהים על הידית, אך משלא נפסקו הסיבובים שאל: „אולי אני מדבר מחר מדי? אתה רוצה שאאיי את הקציב?" בעוד דני עסק בשוחה, העביר טדי קולק את צלחת העוגות שהיתה מונחת לפניו על השולחן הצדה, כדי לא להפריע לצלומים. „מדוע אתה לוקח את הצלחת אליך?" שאל דני, „סתכל כמה אתה שמן!"

סבלנותו של קהל המעריצים שהצטופף בחלק השני של המסעדה, פקעה. האנשים החלו להסתער על דלת הפלסטיק המפרידה בינם לבין השחקן הנערץ, כמו הצרפתים על הבסטיליה. רק הדות לפלסטיק החזק של חברת מאיר ולמשטרת ישראל אשר, כמו תמיד, היתה במקום, ניצל דני משעת"עבודה של חתימת אוטוגרפים.

אבל זו לא היתה הסכנה היחידה שאיימה על דני. סכנה יותר רצינית המאיימת עליו מדי בקרו בארץ, היא מחת מחמת חולשה

חול בעין

על מגרש הגולף ה"חדש בקיסריה ניסה דני את כוחו. התוצאה הראשונה: נתזי חול שחדרו אף לעיניו של הקומיקאי המפורסט.

כך, המסלול הראשון אחרי אלפיים שנה. מסתבר שיום אחד, כאשר הברון רוטשילד המנחה, התאמץ לחשוב מה חסר בישראל, מלבד עולים חדשים, ובמה כדאי עוד להשי"קיע כספים, היתה מסקנתו: מסלול גולף, זו, אגב, הסיבה היחידה שתיררים אמריקאים כה מעטים מבקרים פה. היוד. מיד הקציב מיליון לירות שטרלינג למטרה זו, והוחל בבניית המסלול ליד קיסריה. לפתיחה התגיגית של המסלול לא הו"

עם ביג"י

למרות מאמציה של פולה, הצליחו הצלמים להנציח את דני בתמו"נה שתיכנס לאלבום-הציונות. כדי לתפוס את השניים בתמונה אחת חייב היה טדי קולק את כל כשרונותיו הדיפלומטיים. להושיב את דני ליד חזקן.

לדני

סיעו אנשים רבים. וזאת מפני שהספורט הנה עדיין חדש בארץ. וחוף מדני, כנראה, אין עוד מומחים רבים במשחק. בכל זאת הופיעו כתריסר חובבי גולף מושבעים, בני גיהם: רות דוין, שושנה פידלה, מר דה-שליט ממשדר ראש הממשלה, מלהוה של דני — מר פיין, שני נהגים, כמה צלמים, שומר המגרש, שלושה ילדים וכן יושב ראש מועדון הגולף הישראלי.

דני לקח בידיו מחבט גולף, הרים אותו בסגנון מהודר וחבט בכדור. התוצאה: ה' כדור נשאר במקום והמחבט עף לאי-שם. מיד נתנו לדני מחבט חדש, והפעם הועפו שני כדורים למרחק כה רב, שלא היה כדאי לחפש אותם.

אחר כך, נתן דני שיעור קצר במשחק לשלושת הילדים. הם יצגו במקום את הדור הצעיר של שחקני גולף בישראל. ותיקים אין עדיין.

לקבוצה התקרב אדם עם הופעה כללית של עולה חדש, מצוייד ברובה. הוא שמר על הדשא — שלא יגנבו אותו. גם לו נתן דני שיעור בטכניקה החדשה של גולף. הפעם עם הרובה שלו. כך נגמר הטקס. עכשיו יש לנו מגרש גולף. מחכים לתיירים.

★ ★ ★

אלמנטים בתירוציים — החוצה!

מבקורו של דני קיי אצל ראש ה' ממשלה נשאר מספר צלומים. וגם אלה רק בקושי. הפמליה הגיעה לביתו של בי.גי. בראש, דני קיי ומלחיו. מאחור — כמאסף הצלמים שלא הרפו מדני. הדלת נפתחה והאורחים התחילו להכנס. אולם כאשר הב' חינה פולה בצלמים, הסמה בדידה את ה' דלת. "להוציא את האלמנטים הבלתי-רצויים החוצה", פקדה על שומריה הראש של בי.גי. את פולה יכולים להוציא מהכלים רק צלמים. אחרי פגישה אתם, אפילו דני קיי לא מצליח להצחיק אותה.

הצלמים, המכירים את הפוביה הזו של רעיית ראש הממשלה, המתינו בחוף בסבי לנות. הם פנו אל אלוף-משנה בן-דוד ש' יתחן בינם לבין פולה. בן-דוד היה אדיב מאוד ונסה למלא את בקשתם, אך אחרי כמה רגעים יצא, ובמנודראש ללא מלים, הסביר לצלמים כי שליחותו נכשלה. כנראה שבבית הזה אפילו הצבא לא עוזר. כאן פולה היא ראש-הממשלה.

האדם היחיד שיש לו השפעה על פולה וגם חוש מפותח ליחסי-צבור, הוא טדי קולק. הוא האיש שהופיע כמלאך המושיע של הצלמים, והצליח להשיג הפוגה של חמש דקות בקרוב. הצלמים הסתערו על החדר. אבל כאן — אכזבה: בי.גי. ישב בצדו האחר של השולחן ודני קיי בצד היש שני. "אי-אפשר לצלם אותם יחד. שוב

ידיים עובדות

הערב המוקדמות לסביבת קולנוע אלגנטי, כדי לחזות בגיבורם בשר

דרוש היה תחכו של טדי. בינתיים הזמן רץ ורגעי ההפוגה חולפים. עד שראש-הממשלה הסכים להתחיל את מקומו במקום יותר קרוב, נפתחה הדלת ופולה באה לזרוק את הצלמים החוצה. ההמשך התרחש מאחורי דלתים סגורות. לאוני הצלמים הגיעו רק חילופי קולות בטונים הגבוהים. בין פולה לבין טדי. ה' וכוח נסתים לפתע והדל נפתחה. "הכנסו", אמר טדי קולק ודחף את הצלמים פנימה. "תצלמו עכשיו, אבל אחת ושתיים". בי.גי. ודני קיי כבר ישבו אחר ליד השני וה' צלמים, בשניות ספורות, הספיקו להרביץ סרט שלם, ולפני שפולה הספיקה להתארש, כבר היו בחוף.

★ ★ ★

מי הקדיש עצמו למי?

מוצאי-שבת היה עבור דני יום עבור דה קשה. חלקו הראשון, מסיבת קוק טייל, חלקו השני, הופעה בפני קהל-הצופים של יעקובובסקי והקולנוע. מסיבת קוקטייל היא מאורע חברתי. אנשים באים למסיבה כדי להכיר זה את זה. נשים באות למסיבה כדי לרכול זו על זו. דרך אגב גם טועמים משהו. אך הפעם היתה זו מסיבה שונה. ראשית: הילדים — מכל המינים ומכל הגילים, שחלמו על הפגישה כחדאי שבוע מראש.

שנית: המבוגרים עצמם. איש אינו מודה בכך, כמובן, אבל כל אחד זורק מבטים חטופים לעבר כמה נמוכה ומיקרופון עליה. כמובן שאין זה נימוסי לומר, אבל כל אחד מהנוכחים מצפה להופעה מיוחדת.

ודם — דני קיי בכבודו ובעצמו. הגיבור הערים על צייד-האוויר גראפים ונכנס לקולנוע מכניסה צרה מאחורי הבנין. הסקרנים ה' מאוכזבים הסתפקו בתצלום השחקן, נאלצו לוותר על חתימתו.

בינתיים מקדיש דני את עצמו לאורחים ו... לאורחות. או אולי הן מקדישות את עצמן לו. קשה לברר. שוב התמיץ אחד הצלמים נשיקה היסטורית: דני קיי עם אורנה פורת. "עוד פעם", הוא מבקש. דני החליט לבלום את מרוץ הנשיקות. "עליך לבקש אותה", הוא אומר לצלם. "אני לא קובע בזה". אורנה לא מתנשקת בשנית. הצלם הפסיד תמונה.

שפע הנשיקות מעורר את תמיהתו של מר פיין, ידידו של דני מנוער וחברו למסע. "מדוע הן כולן מתנפלות עליו בנשיקות?" הוא שואל ומשיב בו במקום: "אולי בגלל שאני יותר ברוך...".

השעה היא 19.30. בהתאם ללוח הזמנים חייב דני לעזוב את המקום בשעה 20.00 כדי להגיע לקולנוע שם מוצג סרטו. הוא הספיק ללחוץ את ידי כל הנוכחים ב' אולם. כל הנוכחים הספיקו להצטלם אתו. אישקט מתחיל להיות מורגש בין האורחים. אמנם הסנדביצים היו טעימים למדי, אבל לא לשם כך הרי באו. המבטים הנזרקים לעבר הבמה הקטנה נעשים יותר ויותר בלתי נימוסיים. אך חתן המסיבה, מסתבר, אינו מבין רמזים. לא נעים.

היו אלה עבור דני שתיים של עבודה קשה. לנו על כל פנים ככאבו הרגלים. ל' דני, אנו מניחיים, כאבו גם הידים.

★ ★ ★

"דחילק", תן צידום"

קולנוע "אלנבי", שם עמדו להקרין את סרטו החדש של דני קיי יעקובובסקי והקולנוע, היה נראה כמצודה במצור.

★ ★ ★

ברוכים הנשאים

השעה עשר. סוף-סוף הוא עולה על הבמה. מסתבר שבין מסיבה לקבלת פנים הספיק לקלוט את המתרחש בארץ והוא רחי כולו אוירת בחירות. "אם תדרשו ממני יותר מדי לדבר, אדבר שעה שלמה, ואז תוכרחו לבחור אותי לאיזה תפקיד". הקהל לא חושש ומבקש עוד. "לא עכ' שיו", אומר דני. "אם תהנו מההצגה, נבקש שביאו קפה ועוגות לאולם-הקולנוע ואז נשוחח". צלם משמאל מבקש חיוך. דני פונה אליו, מחייך. כדי שלא יחשדו בו בנטיית מפלגתיות, הוא פונה גם מימנה, מחייך — במקרה גם שם נמצא צלם. הוא מדגים את אופנת השק הפריזאית. הגדרתו: "אלוהים ישמור".

"אבל עכשיו ברצינות", הוא אומר (צחוק בקהל), "זה סרט לא כל כך מצחיק, אבל אני מקהה שתדעו ממנו, למרות המחיר המפולפל ששלמתם עבור הכרטיסים. אתם בטח יודעים, זה עבור אילנש"ל, או איך קוראים למוסד". (צחקוקים בקהל: בטח שידועים. על כל כרטיס הוסיפו 5 לירות כך שהתענוג עלה 7 לירות, שלא לדבר על תרגילי מעבר מכשולים בכניסה לקולנוע.) דני קיי יורד מהבמה. הקהל קם על רגליו כדי לראותו עובר באולם. התוצאה — איש אינו רואה דבר.

על הסרט עצמו תקראו במדור הקולנוע. קפה ועוגות על כל פנים לא קבל איש. דני פחד, כנראה, שיותר מדי אנשים יהנו מה' סרט, וכדי לא לעמוד בהתחייבותו, הסתלק לפני הסוף. אבל אין דבר, הוא יתוור. כדבריו של דני: "כל כך הרבה אבוא לישראל עד שבסוף אשאר כאן". ברוך הנשאר.

טדי מולק, שיצף לדני קיי חבוש כובענירב על ראשו. היה פחות בר מזל דני ספח לו פעם אחת על שכמו כאות חיבה.

העניק הקומיקאי תאהוד מיד עם רדתו מהמסעוד בשדה התעופה בלוד. לבקשת הצלמים חזר דני על מבצעו.

סיפורו המזעזע של "למה"

מאת יעקב מזרחי

רתי בקרית-שמזנה ועבודתי בכפר
 גלעדי וכפר בלום. הרוחחתי בערך 18 לירות ליום. יום אחד באתי למעברה; אמרו שיש בהסדרות ישיבה, שאנחנו נמצאים ליד הגבול ושאותנו צריכים להתגייס למש"טרה — שם יש פרנסה וגם כבוד. היינו כשישים איש; מאלה יצאנו עשרה שהסכימו להתגייס.

לקחו אותי אחרי כמה ימים לתחנת ראש פינה, ושם ניגשנו לבדיקה. היו כל מיני שאלות ומתוך העשרה נשארו רק שלושה. הזמינו אותנו לבדיקה רפואית. הצלחנו ב"בדיקה והלכנו לטבריה, שם קיבלנו את ה"מדים. כעבור זמן הוצבתי על גשר בנות-יעקב. המשכורת היתה מצומצמת, אבל אפ"שר להגיד שהיה לי כל הכבוד להיות שר במשטרת ישראל וגם להיות בדיוק מול האויב.

שם, במקום ההוא, היו רק צריפים למש"טרה, לא בנייני אבן. אחרי שבוע חודשים בצריפים האלו החליטו להקים שם תחנת משטרה מאבן. בא הקצין צבי רודין לתת עז ואמר ככה: "אנחנו צריכים להקים כאן תחנה ואתם יודעים שזה טעם מפורז. אנחנו לא מעוניינים שכל אדם ייכנס למקום ואנחנו רוצים שהשוטרים שנמצאים כאן יעזרו בעבודה."

קמו כמה שוטרים ואמרו: "אנחנו התגייסנו לא לעבוד עבודה שחורה; אנחנו כאן שוטרים ולא פועלים!" ענה צבי רודין, עם מר קרובין, מפקד הנפה, שהשוטרים אשר יסרבו לבצע את העבודה, יועמדו לדין.

★ ★ ★

מרידות בשטח-יבנה

קרבת הראשון היה אלימלך, נהג לתחנה, שסרב להוריד ממכונת המלט את השקים. הורידו לו את התגורה ולקחו אותו לתחנת ראש פינה והעמידוהו למשפט. השוטרים שנשארו, וביניהם הייתי אני, הי שוטר מרחי יעקב, מספר 8771 — פחדו להגיב. חששתי שאם אסרב לעבוד, יפטר אותי ולא אמצא עוד את מקום העבודה ה"קודם שלי. ביצעתי את כל מה שאמר לי הסמל. הורדתי את המלט בקבלנות — לא במקום עבודתי בתחנה, אלא כתוספת. תמורת זה הייתי מקבל את הרשות לצאת ל"חופשה של 24 שעות — חופשה המגיעה לי בלאו הכי.

את המלט היינו נושאים על כתפנו 15 מטר עד הצריף, ועד סוף הצריף עוד 15 מטר. עשייתי עבודה של ארבעה-חמישה איש. לא כדאי לקבל את החופשה, אלא כדי להראות את עצמי. כי רציתי שיעמוד כבר בנין אבן במקום הצריפים, שכל כדור מן השטח הסורי נכנס בהם. כשנגמרה עבודת הורדת המלט, אמרו לנו להעמיס על מרי צות את האבנים מהבתים ההרוסים מהסביבה ולהובילן דרך שדות-יבנה אל מקום ה"בניה.

רוב השוטרים סירבו לעשות את העבודה הזו, אבל אני לא אמרתי דבר. כתוצאה מ"העבודה היו כמה שוטרים שעזבו את התחנה.

זה נמשך שלושה חודשים. אמנם המש"טרה גילתה שאפשר בכל זאת להביא לשם פועלים, ושכרה כמה פועלי-דחק, אבל מש"כורתם היתה נמוכה מאוד ועבודתם חלשה מאוד, כך שלא היתה לנו ברירה אלא להמ"שיך ולעבוד בבניין.

לילה אחד עמדתי בשמירה על הגשר, יחד עם השוטר עומר מכלוף. היה גשם שכמעט הציף את כל הצריף. הצעתי שניצוק כמה שקי מלט בתוך הצריף, שהיה מחסה מה"גשם ומאש הסורים. באותו רגע בדיוק נפ"תחה אש מכוון התחנה הסורית, ועומר מכ"לוף התגלגל בגשם. גם אני, שהייתי עם המקלע, התגלגלתי אחריו מאחרי סלע.

למחרת עליתי לתחנה ולא הסכמתי לע"בוד בבנין. העברתי במכונת המשטרה כמה שקי מלט עם השוטר הנגה מרחי מאיר ויצקנו עמדה. הקצין וינפלד ראה אותי ואמר לי: "אני רואה שזה כדאי שיהיו לנו

הווי

עבודה זרה

ב תל-אביב, התקהלו אנשים סביב אדם שכרע על המדרכה בכיכר דיזנגוף, גיע"נע את גופו כמו מטורף בלי להרים את ראשו מהמדרכה, הזמינו אמבולנס שיקח אותו לבית-החולים, גילו כי האיש אינו אלא טרעל-נקיון של העירייה, שהכניס את ראשו אל תוך בור ברזמים כדי לנקותו.

★ ★ ★

הדרשת וגם פצעת?

ב תל-אביב, הובאה שרה לוי (22) לדין, הואשמה בתקיפת גבר שסירב לבוא עמה במגע, ובפציעתו.

★ ★ ★

מחאה מפוצצת

ב שתולים, שיחקו שהקני קבוצת-הכדור רגל המקומית נגד הפועל אשקלון, ספ"גו שער, החלו לרגום באבנים את המכונת שהביאה את שחקני הפועל אשקלון, שיברו את זוגיותיה, נעצרו על ידי המשטרה.

★ ★ ★

החוק הוא חוק

ב פנמה, שחה קצין הרפואה של הצבא האמריקאי רוברט לבאג' לאורך העלת פנמה, חויב על ידי חברת התעלה בתשלום דמי-מעבר בסך 32 סנט, שהוא התשלום המוטל על אניות העוברות בתעלה שמשקלן שחזות מסונה אחת.

★ ★ ★

הפעה חינם

ב פתח-תקה, פרצו שני צעירים לדי-רתו של שלמה חכם, נגבו בגדים וחפי צים שונים, חיכו על הכביש לטרמפ, עצרו מכונת יעלו עליה, גילו כי המכונת היא מכונת משטרה שהובילה אותם למש"טרת פתח-תקה, שם פגשו בשלמה חכם שזיהה את הבגדים שבידיהם ככגדים שנגנבו ממנו.

★ ★ ★

לדא מעצורים

ב קרית-מוצקין, ערכו דתיים המגנות נגד התחבורה בשבת, פרשו טליתות על הכביש לפני האוטובוסים שהתחילו לנוע, לא הצליחו לעצור את המכונות שעברו על הטליתות.

★ ★ ★

משחקים אסורים

ב אשקלון, אחרי שמתוך מחסן רפואי נעלמו כלי רפואה מסוככים ורפואות, גילתה המשטרה כי היו אלה ילדים בני עשר שגנבו את המכשירים כדי לשחק ברוסא.

★ ★ ★

הרגז מסוכן

ב חיפה, פגש יוסף קליש את אשתו במסיבה, אחרי שלוש שנות פרידה, הי כה אותה ושבר את אפה, הסביר: "כנראה שהחופש היה קצר מדי."

★ ★ ★

מלחמת-אוויר

ב תל-יריעים, התישבו להקות זורירים על חוטי החשמל, גרמו לקצרים בכל מינות המשק, שרפו את המוטורים של מכונות-הכביסה, שיתקו כליל את עבודת המכבסה.

★ ★ ★

שבת שחורה

ב ירושלים, נתסס ילד בן 12 כחשוד בהתפרצויות וגניבות, התגלה כנער דתי שהיה נוהג לבצע את פריצותיו רק בשבת.

★ ★ ★

שיתוף כבוד

ב חיפה, התנגד אורח לכך ששכנו יד"סוק מסמרים בארון-קיר משותף בהול דירתם המשותפת, קיבל מכת פטיש מהשכן על ראשו שנשדק.

שמרי על כביסתך

★

קויק לכביסה לא מזיק

הותרה הצגת עירום
 כי בגדיהם נמצאים
 בכביסה

★

"קויק"

מכבס אותם בעצמו

מד שנוצל מעל לחובת התפקיד והכך מאז לנרדף על-ידי הגורל אתה בוכה, בני?"

על הירדן

יעקב מזרחי מצולם עם שלושה מטיילים ליד גשר בנות יעקב, קיבל תמונה למזכרת. סלפונים שעל השולחן, אני אמות בתוך משטרת ישראל, אני לא אתפטר! הוא אמר לי: "בחלום, בחלום." אפילו להיות פועל נקיון בתחנה התחנתי. הוא לקח סלפון ונכנסו שני סמלים והוציאו אותי — כמו שאני במדים — ואני כאילו פושע. אני יודע; צעקתי והסתכלתי: "איך זה שאתה תוך כמה חודשים במשטרת ישראל יהיו לך 150 ראש צאנז? אולי מתחנת נבי יושע, שאנחנו לקחנו מה-לבנונים 200 ראש שעברו את הגבול וספרנו ראש ראש, וכשהחזרנו היו רק 150?"

★ ★ ★

בגלל כסא ישן

המשטרה זרקה אותי כמו כלב חולה, שאלך ואחיה על 30 לירות לי חודש מהעזרה הסוציאלית. זה כל מה שידעה לעשות בשבילי, זה ולעצור אותי, כששברתי כסא בלשכת העבודה הסוציאלית ביפו. אבל הם לא שאלו למה שברתי את הכסא. שברתי אותו אחרי שמשטרת ישראל ופ"קחי העיריה יחד לקחו ממני ששה ארגונים של שופים, שקניתי מהלחאה של אחד סעד-יה חגיבי, עמיתי בשוק הכרמל איפה ש מאות עומדים, אבל הרבה מהם נותנים שוחד פה, קילו תפוחים שם. לא אני, אני לא נותן שוחד. ובשביל זה באו ולקחו את הארגונים. שבועיים החזיקו את הפרי אצלם. שבועיים! כשהחזירו אותם, לא היה בהם פרי, רק מיץ ריבוי. הלכתי לעזרה סוציאלית ובכיתי, ככה אתם עוזרים לי? על שלושים לירות אתם רוצים שאחיה, וכשאני מבסס להציל את עצמי בלי עזרתכם — זה מה שאני מקבל? ושברתי את הכסא, כן, כסא ערבי ישן ורעוע. רכוש הממשלה? מאיפה? מיסוף, מאיזה בית ערבי.

לא ידעתי איך אסתכל בחרור שליחתי מ"מנו את מאתיים הלירות, ובאמת ירדתי מה-דרך שלו. אבל הוא בא אלי הביתה והסתכל. אמרתי לו: "זה הבית שקנתה לי עזרה סוציאלית, וזה מה שיש לי. ואני לא שלמתי שכר-דירה כמה חודשים." או הוא הלך לעזרה סוציאלית ואמר שהוא מותר על הדוכן שעבד עליו בשוק הכרמל חמש שנים לטובת מזרחי יעקב, כדי שיעבוד ויחזיר לו את הכסף. רק איש אחד התנגד: אותו הפקח שהחריס את הארגונים. הפקח הזה, אם ירצה שיעמוד יצחק יעמוד, ואם ירצה שיעמוד יעקב יעמוד. במשפט שלי ניגש אותו בן-אדם לשופט ודיבר אתו; אבל לא בעברית. קיבלתי עשרה ימים מעצר בבית-הסוהר ברמלה. אחרי שעזבתי, הלכתי לאותו מקום בעזרה סוציאלית ומרתי להם: "אני מיואש, אל תתנו לי לאבד את עצמי לדעת! למה שאם אבד את עצמי לדעת חלף על המשי פחה שלי ואני לא רוצה. אני עדיין צעיר ואני יכול לעבוד." או הם אמרו: "שמע, תן את הקיוסק שלך שנפרץ בחיפה לעזרה סוציאלית."

★ ★ ★

עגלה ופוסה — והגורל

פעתי לחיפה וקיבלתי אלף לירות על חשבון הקיוסק שהעברתי להם. לקחתי את הכסף וקניתי עגלה עם סוסה, בהס-לך הוא אחד מהילדים שהלכו לאסוף עשב לפני שהתגייסתי למשטרת ישראל, שילדים ממעברת קרית-שמונה היו הולכים אל קי-בוץ כפר גלעדי, אל הזבל, ולוקחים את האוכל שזורק הקיבוץ. לקחו שעועית ב"קופסאות ולהם בקופסאות ואני או עבדתי ולא היה חסר שום דבר לאשתי. ועכשיו התחלחלתי: זה גם גורל בני? הוא אוסף עשבים בשדה לאכול. לא ידעתי מה קרה פתאום לעולמי. כי אני אף פעם לא שמעתי על דברים כאלה ולא ידעתי מה זה בתי-חולים — חוץ מ"אותה פעם שהלכתי לבית-חולים ממשלתי בימי המנדט, אחרי אותה פעולה שהשתתפתי בה נגד הסנקים הבריטיים ברחוב הרצל שניסו לשפוך שמן מורעל על מפגינים, ו"עמדי מולם במכנסים קצרים וחזה פתוח. זו היתה הצעה שלי לזרוק על מכונית ה"קשר של המפקד שתי חביות סיד — אפילו שאנחנו נרסק את הקצין. יצאתי ראשון ב"צעה זו והייתי הראשון שניסה לדחוף את החבית מעל לגג הבית, וכולם עמדו מאחורי הבי. מהטנק שפכו עלי את השמן המורעל על לתוך החזה שלי, לתוך הפרצוף שלי, וכל אחד ברח מאותו המקום. אבל אני דחפתי את החבית, אחרי שניגבתי את הידניים שלי והחזה שלי ביד. שיזכרו כל אלה שהשתתפו בפעולה ההיא מטעם ה"צויל: אמנם הגייס לא התרסק לגמרי, אבל זו היתה מכת פחד. בתוך ההתרסקות המ"שיכו לשפוך שמן עלי. זאת היתה המחלה היחידה בחיי, כשגופי היה כולו שרוף מן השמן.

★ ★ ★

הוערה הרפואית קובעת

הוצאתי את אשתי מבית-החולים וי-שבתי לידה בבית את 15 ימי החופשה שנתנה לי המשטרה. ואז קיבלתי הודעה מ"קופת-חולים לבוא לדי"ר סולטן, ושם נאמר לי כי קיבלתי עוד חודש חופשת-מחלה. לא שמחתי, כי אני כעובד מדינה, לא רציתי לנצל את מדינת ישראל בשביל ענין פרטי. לא! ובכל זאת הייתי כסובך בחיים שלי. היו לי תמיד התקפות אבנים וניסיתי לשכנע את אשתי שתקבל גט. היא עוד אשה צעירה ואני כבר לא גבר. אבל היא סירבה תמיד.

אחרי שנגמרה כל החופשה הזאת, וגם קיבלתי טיפול בקרית-שמונה, חזרתי לתחנה והמסכתי בתפקידי כשלושה חודשים. הר"גשתי שיתוק בירך הימנית. פניתי שוב ל"רופא וכל פעם שביקשתי חופשה אישרו לי. הרופא אמר לי: "זה שום דבר, זה רק מהניתוח."

אחרי מספר חודשים של שרות, החזירו אותי לבתי-חולים לבדיקות, שנמשכו ששה חודשים. מאז הרגשתי חולשה כללית. כל המרץ שהיה לי הלך, ידי רפו, הייתי נטול כל רצון. ובגלל מה? בגלל אותו בנין של משטרת ישראל.

הביאו אותי בפני ועדה רפואית. ישר אמר לי הרופא, זה שגייס אותי למשטרה, סמ"מ דוקטור גוטליב, "אתה יודע? לך מגיע כל דבר, וגם פיצויים. אבל אי-אפשר להשאיר אותך במשטרה." ואני התחננתי: "בחייך, תשאירו אותי במשטרה. אתה זוכר כשהתגייסתי. אתה בעצמך אמרת כמוך צריכים הרבה בארץ! למה עכשיו לא צריכים אותי? בחייך, אל תהרסו את חייו!"

מילא, יסתדר, אמרו שלוש האדונים של הועדה ועזבו אותי במשרד ויצאו. ואני הלכתי כמו מטומטם. לא ידעתי מה אתי, מה יהיה גורלי וגורל משפחתי. אחרי כמה ימים קיבלתי הודעה מנפת טבריה, שאני צריך למסור את המדים. "אתה תקבל פ"צוויים", אמרו לי. ביקשתי ראיין עם המפקד. "הכנסתי את בניך למוסד", אמר לי. "אתה הכנסת אותו על חשבון המשכורת היקרה שלך?" שאלתי. "יש לי גם עזרה קטנה שביליך. אהרר עם השוטרים והם יתורו לך משהו מהמשכורות שלהם." אמרתי לו: "האם אני כבר צריך מעכשיו לבקש נדבות? למה? אני בכלל לא אמסור את הימדים. אני לא אזוז מפה אפילו עם כל הי-

גם בעזרה הראשונה אין כדורים נגד כאב-ראש. אין כלום."

★ ★ ★

ניתוח שני — מסוכן

שארתי עם המשטרה השניה עד אור-הבוקר, כי לא יכולתי לישון, ועליתי ל"תחנה. ושוב בא סמל שור ושאל מה נשמע ואמר לו שמזרחי יעקב חולה ויש לו חום. סמל שור, כיום קצין במשטרה, לקח אותי שוב פעם לאותה חובשת במשק הי"גוברים. אני התביישתי ובקשתי ללכת ל"רופא. "אולי הלכת לבחורה וקבלת איזה מחלה?" שאל אותי. עניתי שחוף מאשת, אתה אני חי קרוב ל-12 שנה, לא נפגשתי עם אשה אחרת.

או הסיע אותי חורה ונתן לי חופשה 24 שעות. נסעתי לקרית-שמונה והלכתי לדוקטור סולטן. הוא בדק אותי ואמר לי: "זה מצב איום. איך זה קרה?" הוא נתן לי 15 יום חופשת מחלה להשאר בבית ולעשות קומפרסים ולקחת תרופות. אחרי 15 יום אמר לי: "המצב מסוכן, ושלה אותי לבית-חולים שוויצר בטבריה. שם עברתי את הניתוח הראשון."

אחרי הניתוח היתה לי שיחה ממושכת עם הרופא. "יעקב", אמר לי, "אני רוצה לגלות לך שאם הניתוח הזה לא יצליח, אתה יכול לעבור עוד ניתוח. אבל בשני תפסיד הרבה." השיחה נמשכה מתשע בלילה עד שעה 11.

הרופא המשיך: "מה תאמר אם אדם יע"שה ניתוח ויפסיד את שערות מניו-ק"בלתי זעזוע. "אולי זה אני?" שאלתי. "לא," השיב הרופא. "אנחנו נשתדל לעשות את כל המאמצים שלא תגיע למצב זה. אולי גם נעזור לך שאנשים לא יכירו אותך."

או אמרתי לו: "הרי כונת הדברים אלי." והוא השיב: "בדיוק כך. לא יהיו לך שערות פנים ויהיה לך שינוי בצורת הפנים ואתה לא תהיה גבר יותר." עולמי חשך עלי. "מדוע?" נאנקתי והוא אמר לי: "יע"קב, כמה ילדים יש לך?" אמרתי לו: "רק אחד."

ואתה אוהב עוד ילדים?" אמרתי לו: "בהחלט, כי אני סוף-סוף ספרדי. לא ידעתי מה זה אבא וגם אמא ולא אף אחד אחר, ואני מעוניין בעוד ילדים כמו כל ספרדי אחר. אתה רואה, עשרות ילדים

שוטרים כמוך, אבל בכל זאת אנחנו רוצים שתעבוד למעלה בבניין."

"אבל אנחנו נמצאים פה כל הזמן, עניתי לו, והעמדה חשובה יותר. יכול להיות שאתה תבוא פעם בחודש לבקר בלילה אבל אני נמצא לילה-לילה במקום. בכל זאת, אתם אל תעזרו, אלהים יעזור."

★ ★ ★

כדורים נגד כאבים בנג

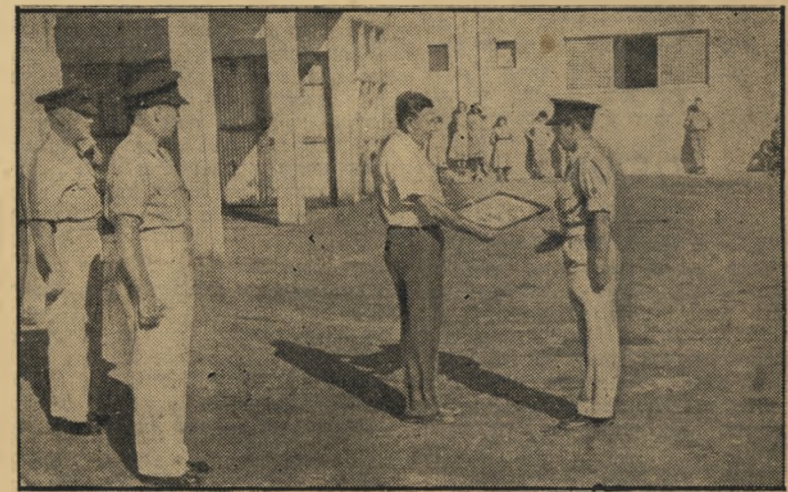
ע"ד שגמרנו את הבנין, כמעט נגמרה לנו הנשמה. ואז צץ רעיון חדש: לש"תול דשא לפני הבנין. היתה שם חגורת בטון של 25 סנטימטר עובי; בערך באותה תקופה הודעתי לסמל שהרגשתי כאבים ב"אשכים. הוא ענה לי: "אל תהיה ארטיסט!" שכו של הסמל היה שור.

הכאבים היו נורא חזקים וביקשתי ללכת לרופא; אמרו לי ללכת לאחות הנמצאת ב"משק הגוברים. שם אמרתי לה שיש לי כאבים בגב, כי התביישתי. היא נתנה לי כדורים נגד כאבים.

חזרתי לתחנה והכאבים התחילו לפחות. אז בא סמל שור והציע שאנחנו נגלגל את האבנים, שכל אחת משקלה קרוב ל-100 קילו — האבן הזו שסמל גידו מתחנת ראש-פינה רק גילגל אותה פעם אחת, קיבל ארבעה ימים חופשת מחלה. גלגלתי לבדי את האבן עשרים מטר מהמקום והמסכתי לעשות את שבירת חגורת הבטון בקבלנות במכוש. אמרתי לסמל שור: "ריבוננו של עולם, זו עבודת פרעה לבני-ישראל במצרים ואתה נתן לי במיוחד את העבודה הזו? אולי אפשר להביא לי לפחות פטיש-אוויר?"

עמד שם אותה שעה יצחק ממן, השוטר-הנהג מתחנת ראש-פינה. "מה?" אמר, "בא"מת כל כך קשה? תן לי גנסות." הוא לקח את המכוש מידו; סמל שור עישן סיגרית צ'יסטרפילד שלקח מקציני האו"ם וידיו ב"כסיים. "גו, תראה ומזרחי שאתה יודע, האיץ בממן. ממן נתן מכה במכוש, והמ"כוש קפץ מידו. הוא אמר: "חאללה, חביבי, עבודה כזו לא עשיתי לא במשטרה ולא לפני המשטרה."

בכל זאת, בהשפעת הסמל, ביצעתי את עבודת הבטון. בתום העבודה הדלקתי ערב אחד את הדוד ועשיתי אמבטיית מים חמים. ואני אומר לאותם קציני משטרת-ישראל ש-

ספר הזהב

תחנת המשטרה של ראש-פינה נרשמה בספר הזהב של הקרן הקיימת, כמצטיינת בין תחנות המשטרה. במיסוד נראה סמל תחנה זו, בה שירת גם השוטר יעקב מזרחי, כשהוא מקבל לידיו את תעודת ההרשמה.

יש לנו. מדוע רק לי לא יהיו?"

★ ★ ★

מוד פנקים בחיפה

שארתי בבית-חולים שוויצר כמה חודשים וכשעמדתי לצאת אמרו לי: "אתה יודע איפה אשתך?" אמרתי: "בבית." הם ענו: "לא, היא בבית-חולים. אמרנו לה מה קרה לך בדיוק, והיא קיבלה התקפה." הצטרפתי מאוד. דווקא לא רציתי שתדע, אבל מילא. שאלתי מה עם בני. והם אמרו לי: "הבן

ניצלו את הדם שלי ואני נשבע בילד היחיד שיש לי שזה רק האמת: אחרי שגמרתי את האמבטיה, הלכתי לגשר והיה גשם כל הי"לילה. עמיתי עם עומר מכלוף והתפתלתי מכאבים. לילה כזה על הגשר לא הרגישו הקצינים. הם העדיפו תמיד ללכת לכפר קרד אל-בקרקה או לזנגריה אצל השייך סולימן, שם אכלו כבש צלוי ושתי יין.

כל הלילה סבלתי מחום וצמרמורת. והוא שכים התנפח. והקשרתי עם היומנאי ב"תחנה. אבל הוא רק ענה: "איך לנו כלום.

(המשך מעמוד 15)

כמת העזרה הסוציאלית שאני אמכור עליה ירקות והם ישיגו לי רשיון עירוני של רובל. אבל שוב פעם המזל לא נתן לי. אפשר בעצם, להגיד: העזרה הסוציאלית לא נתנה לי. באותו יום שקניתי את העגלה והסוסה הלכתי לשוק וקניתי בשאר הכסף שהיה לי עגבניות, סידרתי צינור עם רמקולי, כדי שהאנשים ביפו יכירו אותי — זה שמדבר ברמקולי, זה שמוכר בנול. הרחחתי שני גרוש על כל קילו ובאותו יום הרחחתי שש וחצי לירות. קניתי בשתיים וחצי לירות אוכל לסוסה והשאר הבאתי הביתה. אמרתי: אם זה ככה, אני לא צריך את הכסף של העזרה הסוציאלית. אני אחיה כמו כל אדם אחר — אשלם מס הכנסה, אשלם בשביל מים ואחיה איש כמו כולם — בעל מרץ ורצון לעבוד.

למחרת הלכתי וקניתי קצת גזר, חצילים ובצל ויצאתי לעבודה ישר לרחוב בוסטרוס. נכנסתי לרבע לעזרה הסוציאלית ואמרתי לעובדת שמה. "הנה העגלה למטה. אני תי- כף מתחיל לעבוד. תסתכלי, אני אף פעם לא ארד עוד ואני אחליל לעלות." היתה לי קופסת סיגריות לטף; ביד; אמרתי לה: "הנה, זה מהרחח שלי אתמול, ואני לא אבוא בחודש הבא לקבל את השלושים ליר. רק תסדרו לי את הרשיון שלא יהיו לי עניינים עם שוטרים ופקחים."

אני רק יורד מהעזרה הסוציאלית ראיתי את מכונת הפקחים ליד העגלה. "של מי העגלה?"

"אה, אנחנו כבר מכירים אותך, אנחנו צריכים לעשות סוף אתך!"

"רבונו של עולם, רק שלא יהיה הסוף כמו הסוף של ששה הארזים שנקרבו אצ- לכם. את מאתיים הלירות אני עוד חייב. אני עוד לא חוזרת. תסתכלו ותראו את המצב שלי. הנה תבואו ותעלו אתי למעלה ותשאלו אם הם לא הבטיחו לי רשיון. אבל הם אמרו: "זה לא מענין אותנו." ונגש אותה הפרצוף בלי הדם ובלי המצפון, ורצה להרים את המשקל, אני אמרתי לו: "לא, לא, אני תיכף אווז."

"אני מכיר אותך", השיב לי אותו פקה, "אתה אותו אדם שנתן מכות לפקח בשוק הכרמל. אתה חושב שהעירייה תשתוק לך, אתה חושב שכל פרצוף כמוך יבוא ויתן מכות? מי אתה בכלל?"

ואני אמרתי לו: "אני באמת לא הרבצתי לו, אלא רק אחרי שהרים יד על אשתי והפיל אותה. זה הכבוד שלי, שמכים את אשתי תבין, עשיתי את זה רק בגלל הרעב של שלושה חודשים. מה היית עושה אם לא היית מקבל משרת שלוש חוד- שים ולא היית מקבל גניבות מהדוד? מה היית עושה?"

אל תהיה פיקח, אל תהיה פיקח, הוא השיב.

התחננתי ונלחמתי בכל הרצון שלי ולא נתתי שיקחו את המשקל. בסוף הם ריחמו עלי ואמרו: "טוב, הסתלק!"

★ ★ ★

הסוסה ברחק

איתי שממכירת הירקות יש לי רק צרות, ושהעזרה הסוציאלית לא עושה שום דבר כדי להשיג לי את הרשיון. אמר- תי לעצמתי: אמשך לקחת את שלושים ה- לירות ואלך לעבוד בסבלות עם העגלה. עמדי מול העיניים ביפו, ליד שתי הגני- יות של טייטנא וירקות. או באו הבולגרים ואמרו: "אתה לא תעמוד פה. אנחנו כבר שנתיים כאן. זה המקום שלנו."

אבל גם אני ירדתי, אני צריך לתת אוכל לסוסה ולמשפחה, התחננתי. "אתה לא תעמוד כאן, זה המקום ש- לנו."

ואני שואל את פקחי ושוטרי ישראל: אני כבר קרוב לשלושים שנה בארץ, לא מותר לי לעבוד?

ואתו לילה חזרתי הביתה בלי פרוטה. אספתי קצת עשב ונתתי לסוסה. למחרת הלכתי שוב לאותו מקום — ושוב גירשו אותי. חזתי ועמדת מצד שני של הרחוב, ליד הלונה פארק — בטל כל היום. כך היה באותו יום, למחרת ויום אחרי זה. ארבעה ימים בלי מיל אחד, בלי אוכל למשפחה.

שוב פניתי לעזרה הסוציאלית. הגיעו השלושים לירות של החודש? הגיע ה- רשיון? לא. "או מה אעשה?" הם אמרו לי שגברת מרים טולידנו, שהיא מהעזרה ה- סוציאלית בחיפה, תבוא אחר ברכבת של

שעה חמש וחצי, והיא רוצה לראות אותי. "תיגש לשם, היא תביא לך דברים."

במשך התקופה שאני בעזרה סוציאלית — שנתיים או שלוש — קיבלתי שלושה קילו קמח, קצת קמח תירס, חצי קילו עדשים, בקבוק שמן, קצת קפה וקצת תה, כדי שאעשה בהם את החגים. שכך יעשו השרים או הגדולים במדינת ישראל את החג — רק פעם אחת! שירגישו מה זה ויחליטו אם אפשר לחיות מעזרה סוציאלית. אבל הפעם אמרו לי שגברת טולידנו תביא לי יותר דברים! שבעה-שמונה קילו שמן, גם מכנסיים, נעליים וחולצה, שתי שמיכות בשביל להתכסות. אמרתי טוב, ולמחרת הלכתי לתחנת הרכבת. קחיתי שבאמת אקבל את כל הדברים הטובים האלה.

קשרתי את הסוסה בחוץ ונכנסתי. חיכתי תי, חיכיתי וכשהגיעה הרכבת, הגברת טרי לידנו לא באה. יצאתי החוצה — ולא ראיתי לא את העגלה ולא את הסוסה. בא כנראה אדם עם מכונת, שאכל מספיק נגינקיות חמות בבוקר, עם קפה ותה — ונכנס לתוך העגלה. על הכביש מצאתי שברי זכוכיות של פנסים. העגלה נדחפה מההתנגשות וה- סוסה השתוללה וברחה. לא ראיתי אותה בשום מקום.

הלכתי וחיפשתי — ולא מצאתי כלום. עד שמישהו אמר לי שראה את העגלה דו- הרת קדימה. רצתי אל תוך שטח פתוח

השופט. לכן מכרתי את החדר שלנו ב-250 לירות, כי שם לא היו מים ולא חשמל והדרך לכביש היתה ארוכה מאוד. הלכתי לידו יקניתי חדר במרתף, שאנחנו גרים בו עכשיו. הבאתי שולחן-מטבח, ארבעה כסאות וארון שקניתי ב-15 לירות בשוק האלטרנטיבי. בתקופה שהיתה לי העגלה, ו- מיטה עם שתי שמיכות ומקרר שקיבלנו מעזרה סוציאלית בחיפה. הוא אפילו בלי תחתית.

כל מטרתי היתה שנהיה בעיר, קרוב לאותו בית-החולים שאני פעם התרחקתי ממנו — בית-החולים בתי-ים.

השופט מגורי אישפו אותי בצדק. זה היה אחרי ששברתי את הכסא בעזרה סוציאלית, והמשטרה האשימה אותי בהפרעת הסדר ובפגיעה בציבור. רק אחרי שהשופט ראה שאין אפשרות אחרת לעזור לי ולפתור את מצבי, קרא לי ואמר: "מזרחה, עשיתי כל מה שבאפשרותי, אבל אני לא יודע מה לעשות לאלה." הוא שלח אותי לבדיקה אצל רופא.

המצב שלנו היה בכי רע. במשך ארבעה חודשים לא קיבלתי את הכסף מעזרה סוצ- יאלית, 24 שעות לא אכלנו שום דבר אני ואשתי. ניגשתי לשוטרי המשמר הגבול שגר עליידי בבית הקודם. אמנם גם הוא לא קיבל עדיין את המשכורת אבל הוא נתן לנו שתי צלחות מלאות מרק ושני לחמים,

יפה יעקב

הכירו זה את זה בקיבוץ שפיים. הם התחננו, עברו לגור בחיפה ואחרי קום המדינה עברו לגור בקרית-שמונה שבנג'ל. שם התגייס יעקב מזרחי למשטרת ישראל, הוצב לתחנת המשטרה ליד גשר בנות-יעקב שעל הירדן.

ובסוף נתן לאשתי גם לירה, למרות שיש לו ילדים משלו. עוד יש בכל זאת אנשים טובים בעולם.

בסוף הלכתי לשופט ואמרתי: "די, אני לא יכול עוד. תן לי כבר את הצו." והוא נתן לי את צו האישפון. לקחתי את ה- ניירות ושלחתי מכתבים לראש הממשלה, לשר המשטרה, לשר הסעד ולראש העיר וביקשתי מהם לפחות דבר אחד: שיעזרו לאשתי בעת היעדר, ושאת בני יחזירו מן המוסד אליה. שלפחות יהיה מישהו אתה בבית ולא תצא מדעתה. את הכסף למשלוח המכתבים נתן לי אחד האנשים בבית- המשפט.

ביום ראשון בבוקר הלכתי בעצמי והת- יצאתי בבית-החולים. לא רציתי ששוטרים יביאו אותי לשם. אמרתי: "אני יעקב מזרחי." הרופא התפלל: "איך זה שאתה עם צו אישפון בא ככה, לבד?" ניגשתי לדר- יעקבי והוא הכניס אותי למחלקה פתוחה, שם נשארתי כל זמן שהותי בבית-החולים, עד שיצאתי לפני שבועיים.

עכשיו אני גר כאן עם אשתי ובני. בבית החולים באמת עזרו לי והצילו אותי ודר- יעקבי הבטיח לעזור גם להבא. אבל אני שואל, האם אדם בגילי — לא 36 — צריך להיות אדם סוציאלי? מדוע לא נותנים לי את האפשרות לעבוד בעבודה שאני יכול לעשותה, כדי להתפרנס ולפחות לקיים את כבודי? ככה גם אני סובל, וגם בני יסבל אחרי. הוא לא ירגיש את עצמו מכובד וכך-אדם עצמאי.

רגע, יוסף, בני, בוא הנה. מה אתה אר- מר: יש צדק בעולם? מה אמר לך החננתי כשסירב לתת לך לחם ביום שישי שעבר ואתה היית צריך להשאר בלי אוכל עד יום ראשון, כשפתחו את בית-הספר והלכת ל- אכול שם אחרי יומיים של רעב? מה יש בני, למה אתה בוכה?

★ ★ ★

בית-החולים בני ליוני

רדעתי כל הזמן כי עוד מעט ישלחו אותי לאישפון בבית-החולים, לפי צו

ספורט

כדורגל

נקודה אחת רווח

על משחק הכדורגל שנערך ה- יום שבת בין הפועל ירושלים למכבי תל-אביב, שהפתיים בתוצאת 1:0 קו 0:0, כותב שיעי גזר:

תסלחו לי, אבל היום אני רוצה להתחיל במשהו יותר רציני. ובכן, האם שמתם לב שכמעט כל חובבי-הכדורגל במדינה חולים במחלה ששמה מכבי תל-אביב? זה מתחיל במוצאי-שבת כשמתחילות להגיע התוצאות של משחקי הכדורגל. כל שבת יש אולי עשרים אלף משחקי-כדורגל, אבל את מי הם מעניינים? לא אחד רוצה לדעת איך יצאה מכבי, כאילו שהעולם תלוי בזה. למה אמרתי את זה? מפני שהשבת קרה לנו מקרה מוזר. נסענו לירושלים לשחק נגד הפועל ירושלים. כמעט והורידו לנו שם את המכנסיים ובמזל חזרנו עם נקודה אחת. חשבנו שצדק פעם סוף-העולם, עוד פעם האוהדים שלנו יורידו את הדגל על חצי-התורן. אבל הפעם במקום לבכות כל האוהדים שמחו, ואחרי ששמענו מה קרה התחלנו בעצמנו לשמוח. כי שתי היריבות שלנו לאליפות. הפועל חיפה והפועל תתח- הקוה לא ליקפו דבש באותה שבת. פתח תקוה יצאה בתיקו עם בית-ר והפועל חיפה קיבלו ממכבי חיפה 1:4. הייתי מבטוס שהם החזירו מה שאנחנו קיבלנו.

שחקן כדורסל בכדורגל. בעצם הגיע לנו להפסיד. שיחקנו בירושלים את המשחק הגרוע ביותר בעונה. ולמעשה בתוצאת התיקו הרווחנו נקודה ולא הפ- סדנו אחת. תיכף בהתחלה נפצע לנו רוניק ועלי ועל רפי לוי הדביקו קלפקסם — מדבקות.

הקלפקע שלי היה אחד ששמו גזרוא שי. כל הזמן היה נדמה לי שאני משחק כדור- סל, כי השי הזה הוא בעצם שחקן כדורסל ולא כדורגל ושמים אותו להיות שומר רק במשחקים מסוכנים, לא משחק כדורגל רק דוחף רגלים כל הזמן להפריע. גם הבין על המגרש השתתף בהצגה. היית רץ כמה צעדים והיית צריך לעמוד עם מקל בשביל להוריד את הבין.

מעניין שהשי הזה לא היה מסתכל בכדור רק עלי. כשנגמר המשחק, ועליתי לנהוג את הטיינר, שאלתי את החברה: תראו אם שי זה כבר לא שומר עלי?

אחרי שמירה כזאת נשארו לנו רק שלוש חלוצים לשחק, ולצערנו הם לא עשו את זה. אם לא הייתי משחק כדורגל הייתי נותן כתבה כזאת — רווחך את כולם. בכל המשחק היתה לי רק הזדמנות אחת לכבוש שער. הוצאתי את הכדור מהשוער שריו והרבצתי לשער. בשניה האחרונה נכנס הפבלם נבננישתי בין הכ- דור והשער והפריע לו להכנס. הפועל ירו- שלים היו לבעשה יותר טובים במשחק, רק שלבדוריו הלך יום-טוב והוא הציל אר- תנו, או כמו שאומרים הוא החזיר את הנקודה שהפסיד שבוע שעבר.

במסלול

"הבנות על הבנים"

פערה התחוללה השבוע בחוג פעילי ענף-האגרוף כאשר התברר כי אחד מעסקני הענף, שופטניקודות לשעבר וכתב-ספורט ב- כמה עתונים נעצר כחשוד בהנחלת בית- בושת . . . זלפקו צ'יקובסקי הכדור- רגלן היוגוסלבי, המאמן את הפועל חיפה, הואשם על-ידי הנהלת שתי קבוצות, הפועל ירושלים ומכבי תל-אביב, בהנהגות בלתי- הולמת. נציגי שתי קבוצות אלה מאשימים את צ'יקובסקי כי במשחקים נגד קבוצת- תהם כינה כמה כדורגלנים בכינה פרפלוכ- טע ייד (יהודי ארוך). מכתבי המחאה שיש- לחו בענין זה להפועל חיפה לא נע- נו . . . בפעם הראשונה בתולדות הכדורגל בארץ, תתמודד קבוצת כדורגל של בנים עם קבוצת כדורגל של בנות מכבי אחרי שקבוצת הכדורגל של בנות מכבי תל-אביב המאומנת על ידי המאמן יעקב טסלר, לא הצליחה למצוא קבוצות יריבות של נשים, היא הומינה להתמודדות קבוצת- בנים. תהיה זו קבוצת נוער של מכבי תל-אביב . . . ג'רי בית-הלווי, מאמן נבחרת ישראל לשעבר וכיום מאמן מכבי נתניה, מי שהיה ידוע כממציא שיטת ה- בונקר, יפרוש בקרוב מכל פעילות ב- כדורגל. את מקומו כמאמן מכבי נתניה ימלא צבי ("דוקטור") ארליך.

קול ישראל

תעלומת השבת השחורה

מה זמן רב לא המתניו מאזינו קול ישראל לשידורה של תכנית רדיו כשם ש המתניו בשבת האחרונה לשידור התכנית בשבת האמנות והתרבות. כמעט מדי שבת מופיעים בתכנית זו ארבעה מבקרי תיאטרון חרסיפילשון, המנהלים ביניהם יכוח חופשי עיניו על הצגת תיאטרון מסוימת. מאז קט לו מבקרים אלה בצורה חדים משמעות, שני ררה סערה את הצגת רחוב המדרגות ה הבימה, כשמכולם הגדיל לעשות מנחה ה יכוח, המבקר דביבר מלכין, בעל הזקן ההרצלאי, בהציעו לפתוח את השידור ב תחמש דקות דומיה — עלה מספר מעריצי התכנית על גילוי-הלב של משתתפיה.

אחרי הדו-קרב הפומבי, שהתנהל בשבוע האחרון בין יגאל מוסינזון לבין מבקרי התיאטרון, בקשר להצגת השבת השחורה בתיאטרון אהל, היה ענין מיוחד לשמוע מה יאמרו ארבעת מבקרי קול-ישראל על ההצגה. הויכוח בין הארבעה, דביבר מלכין, בנו יעקב מלכין, אורי קיסרי ויצחק אברהמי, נערך ביום רביעי והוקלט. על מועד השידור הודיע בכל העתונים. אולם רבבות המאזינים שפתחו את המקלט בשעה היעודה — התאכזבו. ללא כל הודעה, ללא התנצלות, הודיעה הקריינית על שידור קטעי מוסיקה ראשומון ישראלי. המאזינים יכלו רק לנחש מועד לא שודרה התכנית: האם נאמרו בה דברים חריפים מגדר הרגיל? האם יצאה הנהלת קול-ישראל להגן על יגאל מוסינזון?

את התשובה לשאלות אלה יכלו לספק האנשים המעורבים בענין. אולם כשנאלו השבוע אנשי קול-ישראל ומבקרי התכנית, על הפרשה, התקבלה מדבריהם אותה תמונה שהתקבלה אצל צופי הסרט היפאני רשומון. אמר הד"ר ישעיהו שפירא, מנהל התכניות של קול-ישראל: "בלה ברעם, ער רבת התכנית, אמרה לי שהסקימה עם ה משתתפים שאין טעם לחדר את התכנית כיון שהיא לא טובה".

אמרה בלה ברעם, עורכת התכנית: "התכנית לא שודרה משום שלא היתה טובה מבחינה רדיופונית, גם אנשי הצוות הגיעו למסקנה שהשידור לא טוב וזה קורה. אמר מנחה התכנית דביבר מלכין: "לא הגענו לשום מסקנה אחת לחדר את התכנית. לפני שהקלטנו אותה חשבנו ש אולי כדאי לא להקליט מפני שהצגתו של מוסינזון היא מתחת לכל ביקורת. ולמטה מכל ביקורת, פירושו שאין מה לבקר, בלה ברעם שיכנעה אותנו להקליט בכל זאת, ועד שבת בערב לא ידעתי שהתכנית לא שודרה. אני לא חושב שאמרנו משהו חורג מגדר הרגיל. חשבתי שלאורי קיסרי יש משהו חיובי להגיד על ההצגה, והוא התחיל מזה, שיש פסיכוזה נגד מוסינזון ונגד ה אהל, אבל בסוף אף אחד לא אמר טובות על ההצגה. אני לא חושב שכדאי להקליט עוד פעם את הויכוח בצורה אחרת. אם אצטרך להגיד מה שמצא חן בעיני אנשי הרדיו, מה ערך יש לביקורת שלי?"

אמרה לאה פורת, סגנית מנהל תכניות קול-ישראל: "השידור לא היה מוצלח, פשוט משעמם. חשבנו שהתכנית לא מוצלחת ולתת זכותנו לפסול שידור משעמם. דוברתי עם קיסרי ועם אברהמי והם אמרו לי שהם כימו לבטל את שידור התכנית".

אמר אורי קיסרי: "אני מכחיש ש ביקשתי או הסכמתי לבטל את שידור ה שיחה. לא דובר בכלל עם בלה ברעם שה שידור יבטלו. לא אני ולא אברהמי לא ביקשנו לבטלו".

דברים יותר טובים ה, אהל". אולם את ההסבר המקורי בעיניו לביטול התכנית נתן יגאל מוסינזון עצמו. אמר הוא: "לפני שהתכנית שודרה אמרתי למשתי: עד כמה שאני מבין במדיצינה התכנית לא תשודר". מפני שהיו מבקרים שדיברו בעד ההצגה. מוסינזון היה תמים מאוד. הדבר החיובי ביותר שנאמר בעד ההצגה, נאמר על ידי יעקב מלכין. אמר הוא: "כיון שהמחזה כל כך רע, אין טעם לביקורת ודסטרקטיבית. לכן אני אבקר באופן קונסטרוקטיבי. אני מציע לאהל שיעשו דברים יותר טובים".

חריף

תכניות אלה מתוך מסדרי השבוע חבא עשויות להיות מענינות. שניים אפשריים. תיבת נח (קול-ישראל, יום ה, 20.05) — ריקה זראי ויוסף בנאי. פנים אל פנים (קול-ישראל, יום ה, 21.30) — מפגש אלחוטי בין ילדי מע ברת כפר סלמה לילי קיבוץ-ברנה.

אנשים

עזרה לאפריקה

לא זאת איננה בדיחה. יומון מפא"י דבר, החליט לכנס לרגל השנה החדשה את אמרות הכנף הטובות ביותר שנאמרו בעולם בשנת 1958. אחרי ציטוט אמרות-כנף מ פיהם של דה גול, אינהואאר, נהרו ומונט גומרי, מביא דבר את אימרת-הכנף של ראש ממשלת-ישראל, דוד בן-גוריון, בשנת 1958, בזו הלשון: "גרויב העזרה ה סכנית וההדרכה המקצועית למדינות צעיר רות באסיה ובאפריקה". . . . כאדם סוער מאוד, התגלה השבוע שר הפנים ישראל ברי-הודרה. אחרי ששמע על מסיבות ליל-סילבסטר שנערכו בארץ, שלח מיד הוראה לממונים על המחוזות לבדוק אם נגבתו מסים כשורה ממסיבות אלה. באותו שבוע, הוזמן השר להשתתף בטקס חנוכת שיכון רמת אביב בתל-אביב. הטקס, בו עמד להיות נוכח גם ראש העיר היום לבנון, היה צריך להתחיל בשעה 4. ברי-הודרה חיכה עשר דקות, וכשראש העיר אחר לאבוא, עזב ברוגז את הטקס. . . . אחרי ביקורו של מנהיג מפלגת אחדות-העבודה יצחק טבנקין אצל הרב הראשי הרב יצחק רחמים ניסים, הומינה אותו קבוצת סטודנטים דתיים בירושלים להשתתף בויכוח על עניני דת, כשמולו תופיע אישיות דתית. טבנקין הודיע, כי עקרונית הוא מסכים להופיע, אולם בתנאי שהמתכחח הדתי יהיה הרב ניסים עצמו. כשהתבקש הרב ניסים להופיע בויכוח, הוא הודיע כי אינו מוכן להופיע בויכוח פומבי. . . . במשך כל זמן הויכוח הסוער על פרשת אלטנלה שנערך השבוע בכנסת, הציצה דמות מיט-תורית מאחורי הילולות שליד במת הכנסת רק כאשר התפרץ ראש הממשלה בקריאות ביניים חריפות נגד מנחם בגין, הוציאה הדמות את ראשה מאחורי הקלעים, הת גלתה כאשר ראש הממשלה פולח בגין גוריון, שעקבה בתורה אחרי מצב הת רגשיותיו של בעלה, שלחה לעברו מבטים שאמרו: הרגע! . . . בשנף הסטודנטים של הפקולטה למשפטים באוניברסיטה ה עברית בירושלים, בהתחרות על האקדוטה המשפטית המוצלחת ביותר, גילתה רפ נח זוסמן, בתו של השופט ד"ר יואל זוסמן, שהתמנה השבוע כיושב-ראש ועדת הבחירות לכנסת הרביעית, כי אביה השופט העליון, אוהב בטנים בשוקולד, ואם רוצים למצוא חן בעיניו צריך להזמין לו קפה עם עוגת קרם תפוחה".

מסקין במגפי פינקל

התעשיין סם דובינר, העוסק בפומבי בייצור מיכלי קרטון ואשכוליות ובחשאי באיסוף דברי אמנות פרימיטיביים מאפריקה ומחלקי עולם אחרים, יציג לראות את אוס-פו זה בסתיו הבא במוזיאון לאמנות חדישה על שם הלנה רובינשטיין, שיפתח בקרוב ליד היכל-התרבות. . . . אגב, הלנה רב בינשטיין עצמה, המכונה בשם נסיכת הקוסטיקה, זכתה בפריסומת מזורה מאוד ממנהלי הפירסומת של המוזיאון החדש. בין שאר קטעי הפירסומת כדוגמת "החל מכפית עתיקה אחת שנקנתה בהיותה לידה קטנה, יצרה הגברת רובינשטיין את אחד האוספים הגדולים ביותר בעולם של דברי אמנות", מופיע גם הקטע הבא: "לדירתה בלונדון הוסיפה שלוש דירות בצרפת, אחת

במקסיקו, אחת ב בואנוס-אירס, ודי רה בת 26 חדרים בניו-יורק. וגובהה בסך הכל 4 רגל ור עשרים אינץש". . . . כמאי המחזות הש וויצי קורט היר שפלי, שהגיע ל ישראל לפי הזמנת התיאטרון הקאמרי לביום המחזה נורה, התהלך ביום הרא שון לבואו לארץ ו שבר את רגלו. עתה הוא מביים את ה הצגה ברגל חבושה ואילו השחקנים מ ביעים את תקוותם שההצגה לא תצלע עקב זאת. . . . אח רי שנה וחצי של סיור בעולם, חזר שחקן הבימה שמו עין פינקל לתיא טרון וקיבל את ה תפקיד הראשי במח זה ניצוץ של משר ור שיוצג בקרוב. הוא ניגש למחסן ל הוציא משם את מג פיו לצורך ההצגה. להפתעתו, מצא אותם פינקל קרועות ובלויות, אחרי שבמשך 20 שנה שימשו אותו ללא פגם. אחרי חקירה קצרה התברר כי בעת העדו השתמש בהם זמן קצר אהרון מסקיין. ומה שפינקל לא עשה ב-20 שנה, עשה מסקיין בשנה אחת. . . . השמעה מקורית המציא השבוע הזמר אריה לבוא. הוא הציג את שחקן הבימה יוסף בנאי, המועמד לפרס גונסי, בפני אנשים, אמר עליו: "זה השחקן שעומד לקבל את פרס גונסי בתשלומים". . . . במאי הצרפתי-יהודי מרסל לופוביצי, שמאו ביים בארץ את הערב אימפרוביזציה הוא ממסיר על ידידיו בישראל שלוש עד ארבעה מכתבים ליום, גילה באחד ממכתבים אלה עובדה מעניינת: למרות היותו תושב קבוע בפאריז עיר-האורות, הרי מימיו לא ביקר עוד בהצגת קאברט. . . . במצב דומה נמצא גם איש קול-ישראל, החידואי שמו"ח רוזן. הוא גילה השבוע, כי למרות היות חן עובד קבוע בקול-ישראל, אין לו מכשיר רדיו והוא אינו נוהג להאזין לתכניות. ה מעניין שבדבר: הוא גילה עובדה זו בשי דור-רדיו.

תרנגול-הודו בבוקר

במצב מאוד לא נעים היה השבוע, מנהל התנין, עמיקם גורביץ, הקריין שזכה לתואר זה מאז ניהל בהצלחה את חידו התנין הבינלאומי. באחד מעטוי הערב הת פרסמה כתבה על יגאל מוסינזון. הכתב המסור לא סכח לציין בכתבה, כי בשעה שביקר בדירתו של מוסינזון, הרים האחרון את השפופרת, סילפן מעמיקם גורביץ ו ביקשו לבטל את השיעור עם אשתו. עמיקם נסער מאוד, מאחר שמעולם לא היה ידיד

פסוקי השבוע

- מנחה מכוון ויצמן, אהרון רמו: "המצב שלנו מזכיר לי בדיחה: קפץ אדם מהקומה המאה וכשעבר בניפלתו על פני הקומה החמישים, צעק לו מישור: איך אתה מרגיש? או הוא ענה: לפי שעה די טוב! גם אנחנו נופלים וצועקים שמרגישים די טוב."
- הפרופסור בנימין אקצין, מרצה למדעי המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים: "אין לי שום אמון במפא"י, כי במקרה והיא תשאר מהוץ לממשלה, היא לא תחבל במדינה ובמשטר."
- שר הפנים ישראל בריהודרה: "כשם שבאמריקה נישא המיליונר רוקפלר אל המיליונר הארימן על-ידי כך, שהבין ראשון את החשיבות שבאכילת לאטקעס אצל היהודים בניו-יורק, כך יהיו גם לנו, כפי הנראה, ראשי-עיריות בזכות אכילת פלאפל וקורעפלאך אצל עדות שונות."
- חונא: "היחסים שלנו עם ארצות אפריקה הם לברכה. הם ילמדו אותנו כיצד להתפסח ואנחנו נלמד אותם להפשיט את העור."
- המוכחשת זיוה שפיר, על תמונת העירום שלה: "אין כל גנות או המוניות בתמונת העירום שלי. קשה לאנשים בארץ להבין מה קורה לבחורה כאשר היא באה להוליכו וסוכני קולנוע מתחילים להסתובב סביבה. . . . היום אני יודעת שזה בכלל לא הכרחי כפי שאמרו לי בתחילה סוכני הפירסומת."
- ראש נבחרת פולין בכדורסל, עם שוב נבחרת הכדורסל הפולנית לחרשה, אחרי סיור משחקים בישראל: "על ישראל ירדו שלוש מכות — בצורת, ארבה — ושופטים."

בועטתיכוד רובינא * מזוגמנית, בעיטה לדוגמה

קרוב של מוסינזון ומעולם לא נתן שיעורים לאשתו. הוא עמד לבקש ממוסינזון להתנצל בפומבי, אלא שבכע האחרון התברר של אשתו של מוסינזון באמת היה צריך להיות שיעור עם עמיקם גורביץ. היא היתה צריכה לתת שיעור באנגלית לילד בשם זה. . . . במצב לא נעים היתה גם הזמרת ריקה זראי. כשבאה יום אחד כרגיל להופעתה במועדון-התיאטרון, התברר כי הפסנתר לו כלולה אותה בעלה, נעלם. הסי תבר כי הפסנתר היה שייך לתיאטרון ה קאמרי. כל זמן שהקשר בין מועדון-התיאטרון לון לתיאטרון היה קיים נשאר הפסנתר, כשנותק הקשר, ביקשו אנשי הקאמרי של הפסנתר חזרה. כשלא ענו להם, שלחו זוג סבלים שפשוט נטל את הפסנתר, ואת מקום עבודתה של ריקה. . . . אותה תקלה אירעה לזמרת, גם כשהופיעה במועדון ההוד דמונת-האחרונה בבאר-שבע והתברר כי גם שם אין פסנתר. הציל את המצב אריק (מחקה הפולות) אמיר, המצליח להופיע ללא פסנתר. אגב, בעלי המועדון, הזוג יואן ובטי קנוט מתפארים כי במיר עדונם שחודש, יש שלוש דברים שאין באף מועדון-לילה אחר: מגלשיסקי, ארוחת בוקר בה המנה העיקרית היא תרנגול-הודו צלוי, ובית-שימוש מפואר מקושט בשיש ותמונות אמנותיות. . . . תרנגול-הודו צלוי נפל גם בחלקם של שחקני קבוצת הכדורסל של כסית, למרות שלא נסעו עד לבאר-שבע אלא עד נסיציונה בלבד. היתה זו נצחון של חצקל איש כסית על נצחון קבוצתו על ותיקי נסיציונה, שהיתה ידועה לפני שנים כמבצר כדורסל. את המשחק עצמו פתחו הווגמנית אילנה רובינא, בבטיסה לדוגמא, וחצקל עצמו. מול אמני כסית כרפאל קלצ'קין, אורי דוי נתן בר גן ואחרים, התייצבו ותיקי נסיציונה, בהם האחים יצחק אברהם בוקסר, אברהם שני דרוביץ, שלמה נוב ואפרים הופמן. הופמן, שהיה בשעתו כוכב הנבחרת הפולנית ל כדורסל במשחקי המכביה השנייה, כידר כה יפה, עד ששחקני כסית נמנעו מלהפריע לו בשעה שהחזיק בכדור. המשחק הסתיים בתוצאה 3:2 לטובת כסית ובמאחזים ל כסית לנסיציונה. . . . לחייה מיוחדת זכה האמרגן גורא גוריק בעת ביקורו במו ערוץ הלילה מוקטבו שבומא. בשולחן ה סמוך לו במועדון, ישב לא אחר מאשר מלך מצרים לשעבר פארוק, ובשולחן נוסף, אוה גארנר עם ידידו אלטר כראי, שלא חדלו להתקוטט כל הערב למרות נוכחותו המר גיעה של גודיק. . . . עוד בסרט שככה ה סערה סביב נשואיה של נורית פילצר, וכבר זכרתם דוגמנית ישראלית נוספת בחזן עשיר מארצות הברית. היתה זו הדוגמנית מרתה ליאופולד, שהתחילה את הקריירה שלה כדוגמנית אחרי שהתפרסמה כמועמדת ל תואר מלכת המים של העולם הזה. בעל בית-מלון במיאמי-ביץ, שראה אותה בתוצ גת אופנה, הציג נשואים למרתה. שהיא עולה חדשה מרומניה. תשובתה של מרתה להצעה — לוטה עדיין בסוד.

מאחוריה חצקל איש-כסית, משמאל שחקן הקאמרי אורי לוי.

נולד. לזמרת רחל אטאס, שהופיעה בעי שרות ההצגות הראשונות של תכנית סט בטיול האחרונה, דבר אל הקיר, כשהיא בחודשי הריונה האחרונים, בן זמרת אטאס, שפרשה מן המיקרופון לקראת לידתה, עוד הספיקה לזמר מעל במת סמבטיון פזמונים אקטואליים כפזמון הניזורים האנסים:

היה היו בארץ ניזורים, שהתנור מין וזימרה, אבל הם לא היו ד' ניזורים להתנור כליל מן הניזורה.

הושאן. בשניה, ובהרחבה, בכל העתות נות האמריקאית, דוגמנית תל-אביבית גורית פילצר, 19 ועורך דין אמריקאי מיכאל (מייק) חלדר, 24. כתוצאה מכך נתגלה כי שמה המלא של הכלה הוא אינגריד אילנה גורית פילצר וכי המברק הראשון ששיגר החתן להוריו בארצות-הברית (לא מיליונרים, כי אם עוררדין מצליח) אמר: "הנערה יפהפיה, בעלת שער אדמדם-חום עיניים ירוקות עני קיות".

נחוג. יום הולדתו ה-50 של מנהיג מקי, ח"כ ד"ר (לרפואה) משה סנה. ד"ר סנה שנולד קליינבאום, הספיק בחמישים שנותיו הראשונות להיות ממנהיגי הציונים הכלליים, רמ"א (ראש מטה ארצי, פוליטי) של ארגון ההגנה העברי בארץ-ישראל, מארגן המאבק הלאומי (בשיתוף עם אצ"ל ולח"י, תחת השם תנועת המרי העברית) נגד הבריטים, מראשי מפ"ם, מייסד מפלגה שמאלנית, ולהצטרף, לבסוף, למק"י.

נחוג. יום הולדתו ה-50 של דויד בן ארי, ראש עיריית בת ים, שהבטיח במסיבת יום הולדתו להתאים את אוכלוסית עירו למספר שנותיה, להעמיד את מספר תושבי בת ים, בשנה הקרובה, על 50 אלף.

נחוג. יום הולדתו ה-66 של נשיא יוגוס" לביה, המרשל יוסף (ברוז) טיטו, בעת ביקורו כאורח נשיא אינדונזיה, סוקארנו, בנשף אקוסטי באלי האגדתי, אטרק" צית הערב: ריקוד סוער של טיטו עם אשתו הצעירה (34) יובאקנה.

נחוג. יום הולדתו ה-69 של שחקן ומיק צ'ארלי (הדיסטור הגדול) צ'סלין, שחברת ששת ילדיו מנשואי האחרונים (עם אונה, בת מחזאי יוג'ין (תשוקה בצל אילנות) אוניל) בשוויצריה, תוך כדי תשלום חוב מס הכנסה של 425 אלף דולר (כ-800 אלף לירות) לאוצר ארצות-הברית.

נחוג. יום הולדתו ה-80 של חיים סלוי מון, בן מייסד פתח-תקוה, רבי יואל משה סלומון. סלומון הוא ליד ירושלים שהפך סוחר תרופות, ארגן בפסח 1920 את העצור מה לשחרור זאב ז'בוטינסקי וחבריו שוב לאו בעכו בעתן ארגון הגנה בירושלים, שימש לאחר מכן כסגן-ראש עיריית ירושלים המערבית, היה ממייסדי שכונת רחביה.

נחוג. יום הולדתו ה-83 של ראש מ" שלת גרמניה, יוזף השילומים, ד"ר (למש" פטים) קונראד אדנאור, לשעבר ראש עיריית קולון ואסיר הנאצים, בבירתו, בון, בגנינת תזמורת צבאיות משך ארבע שעות רצופות.

נחוג. יום הולדתו ה-200 של יהונתן, צב והיגור הקשיש ביותר עלי אדמות, באי סנט-הלנה אשר בדרום האוקיינוס האט" לנטי (מערבית ליבשת אפריקה), מקום גלותו של נפוליאון, שעה שיהונתן חגג את יום הולדתו הששים.

נפטרו. שמעון יצחק סלוצקי, מראשוני העלייה השלישית וממייסדי רמת-גן, בגיל 58, ברמת-גן. סלוצקי קלע מצטיין בצבא הרוסי שלפני המהפכה, הוא אביו של אלוף פיקוד-מרכז, אלוף מאיר עמית.

* קליינבאום עיברת את שמו לסנה כא שר נבחר בקיץ 1944 למנהל ענייני הבטחון של הוועד הלאומי, ממשלת היישוב העברי של אותם הימים.

זה כל מה שאמר. ★ ★ ★ אפשר גם עתונים (1111/122) אומרת שהיא עוסקת בהנדסה. לא ייתכן שהיא מהנדסת, וזאת משום ש היא רק בת 24. כי אם היא אינדונזית, אזי מדוע היא רוצה להתכתב עם סטודנט יש- ראלי הלומד בחוף-לארץ? יכלה להזמין לה ישר מהנדס. אבל מה זה משנה, בעצם היא רוצה להתכתב עם הסטודנט שבביל "החלפת רשמים, אפשר גם עתונים".

★ ★ ★ ש.ב. ונטורי קרתא את המכתב הזה שלח אחד שאינו רוצה מספר. הוא מבקש לחתום בשמו המלא: "אני מוכן להתכתב עם כל אחד או אחת. לא איכפת לי אם זה גבר או אשה. לא איכפת לי הגיל, ההשכלה, הגובה, המראה, התחביב והשכל. אני בוהל בחברה סלוגנית, בצנחנים, באנשי ש.ב., קיבוצניקים או נטורי קרתא. בתנאי אחד כמובן, שיסכימו לקבל את כרטיס-הביקור שלי, ולא יחזירו לי אחר תמונתו וכל המרבה הירי זה משובח". למעוניינים הנה הכתובת: שמעון צבר, רחוב ישראל בק 8, תל-אביב.

כפה אדומה במהדורה מעובדת ומתוקנת

מוכרחים, איכשהו, למלא את הטור. אין לי חשק לרכל, משום שאחר כך שונאים אותי ואני מתה שיאהבו אותי, ואינני יכולה לחשוב על שום דבר חכם לומר לכם. או בואו ואספר לכם על כיפה אדומה, לפי אחד מספרי ההומור האמריקאיים: היה היתה לידה קטנה שגרה לבד עם אמה בבית עלוב של 30 חדר בפרבר לוס אנג'לס. לנערה זו היה מעיל גשם אדום עם כיפה שרתה מכסה את ראשה, ומאחר שקרני השמש יורדות בדליים בקליפורניה, לבשה לעתים תכופות את מעיל הגשם שלה וכולם קראו לה כיפה-אדומה.

בוקר אחד, בעוד היא ואמה שותות כוס מיץ עגבניות לפני שהלכו לישון (זה אך חזרו מלינה פרנץ במרוח בסביבה). אמרה האם: "כיספה אדומה, אני רוצה שהיום תקחי בבקוב חיסקי זה וחפיסת סיגריות מאירי- חואנא אל סבתך". ובכן, באותו אחר-הצהרים יצאה כיפה אדומה לביתה של סבתה. היה עליה ללכת, מאחר שבבילה הקודם התנגשה עם מכונניתה בעץ. היא הלכה והלכה עד שהגיעה לפרשת הורכים בין הוליבוד וחיי, שם, בפניה, עמד יצור מטומטם של המין הוכרי, בחלי- פת פלאנל אפורה. עיניו הלכו וגדלו ככל שקרבה הגיבורה שלנו.

כשחלפה על פניה, מלאת סקס-אפיל מ" ראשה ועד מותניה, הצטמצמו שפתיו ור יצאה מהן שריקת-הואב המפורסמת. כיוון שהיתה גברת תמימה מאוד, הרימה כיפה אדומה את אפה, אך דאגה להפיל על המדרכה את מפת לוס-אנג'לס כשהדרך בה עליה ללכת מסומנת בקו אדום, ובית הסבתא — בצלב.

הזאב קרא למונית הקרובה ביותר ומיהר אל מאורתה של הזקנה, כדי להגיע לשם עוד לפני כיפה אדומה. בבואו לשם, מצא את הסבתא בפגימת המשי שלה, מנסה להירדם אחרי שעבדה משמרת לילה במקום שאין יודעים מהו. הוא נתן לה על המקום כוס חיסקי סקוטי, סגר אותה בארון והמס את מקומה במיטה. עד מהרה דפקה כיפה אדומה קלות על הדלת ונכנסה. היא העיפה מבס אחד בתופס-המיטה מארזה: "אלי, סבתא, את נראית זועזעה. את מוכרחה להס" סיק לשותות כל כך הרבה". ואו, כאשר קרבה למיטה אמרה: "אלי, איזה עיניים אף ופה יש לך, סבתא. אל תאמרי לי ש עשית ניתוח פלאסטי".

בדיוק באותו רגע קפץ הזאב מן המיטה ודרף אחרי כיפה אדומה על פני כל הבית. אבל הוא לא יכול היה לתפוס אותה. לאישרה של גיבורתנו נשמעה אותה רגע צפירת מכוננית משטרה חולפת. ומאחר ש הזאב לא אהב צפירת משטרה עוב את המקום. כיפה אדומה היתה מעוצבנת מאוד, ואחרי שהלך, שיחררה את סבתא מן הארון ושתייה לגמו חיסקי נקי כדי להירגע.

כאשר חזרה כיפה אדומה הביתה וסיפרה לאמה במה הענין, ישבה האם בפה סעור מ" השתאות. היא הבטיחה שלעולם לא תשלח את כיפה אדומה בשליחות דומה. "לעזאזל", אמרה, "אם בדברים כאלה את נתקלת — אלך בעצמי".

מוכנה להילחט אליו לעזור לו לקלוט את כל או רוב סרטי תל-אביב משך 4-5 ימים בכל 3-4 חודשים, כשהוא מקבל את חופשת-הערבה שלו. הוא בן 28, הוא מפרה בשבילך את הנגב, לא? או את יכולה ל פחות ללכת איתו 4 פעמים לקולנוע כל שלושה חודשים. אל תהיי חזירה.

סטודנט או מעד לזה

לא שונאת את עצמה, (1111/120). ...מעוניינת בהתכתבות עם אחד בעל מראה, שהעניינים הכתולות שיבטיבו בו פעם, לא יקבלו את הרושם שהנחתו של דרזין על מוצא האדם, היא נכונה או מוזדקת. שטעמו במוסיקה יכול האונה לקצב מצ עד הפזמונים ובדומה להם... תנאי אחרון: שלא יהיה אחד כזה, שאסוק הלימודים נסחם אצלו, במערכת ברגים מקולקלים, לאחר ססיים תיכון. סטודנט, או מעל לזה, שגילו מ-23 ומעלה. הבסתה ודאית עבור ה" תנאים": לא יתאכזב מבעלת-השיער הווהר באמיתו, והפנים שהיה להם ממי לרשת את היופי, והיודעת להעריך את האדם הנכון במקום הנכון".

למעוניינות בלבד

(1111/121) כותב שהוא שריונאי הרוצה לגזן את זמנו בהתכתבות עם נערה נחמדה הרוצה לגזן את זמנה בהתכתבות. תיאור ותכונות, אומר הוא — למעוניינות בלבד. אל תסתכלנה עלי ככה. לא העלמתי דבר.

נערת השבוע

שמה נורית בתייער ואם תלכו ביער ימים רבים, לא תמצאו דבר כזה צומח על העצים. והיא בחייה יפה בדיוק כמו בתמונה, ואם לא יותר. היא בת 19, משרתת עדיין בצבא, אך ממשסת בשעות הפנאי שלה גם כדוגמנית, וכפי שאתם רואים אפילו השק נראה מסכי נע עליה. אולם נורית העוסקת גם, בהצ" לחה, בציור אופנה, שואפת לעסוק, עם שיחרורה, בגראפיקה שימושית.

גדעון ירדן, תל-אביב: טפס אחו, בסח נערת השבוע של השבוע שעבר היתה בריג'ט בארדו.

למי זה יזיק?

"רותי", שואל בתמימות (1111/115), "מהו גובה ההימור שלא אקבל אף תשובה אחת?" היתה מהמרת אתך, איש צעיר, אלא שאינני רוצה להיות מנחלת, כי אני הרי יודעת, שתקבל מכתבים רבים, "רבים יפקחו עיניים תמהות כשידעו על פניתי זו, אולם לא יהיו בינינו אותן עיני נערה, שיתכן והיו מונעות אותי מלכתוב. ... אני יודע שהיא נדירה, משום שאיננה מסתובבת ברחוב דיזנגוף. ייתכן גם, וחיל בן 20 שתחים לא ימצא חן בעיני עטה, אולי משום שכלי-רכבו היחיד הן שתי רג" ליו, בהן הוא אוהב להשתמש בכל רחבי הארץ, ויש אולי גם סיבה נוספת: הוא אינו גבוה, ואינו תכול-עין, כגבור עיללה. "אולם מעניינים אותי דברים רבים אחרים. שתאהב את ריח המדורות ותאהב את ה" שירים שהושרו ואינם מושרים עוד לידן, שתאהב תיאטרון וסרס, לא מפני שהלם אהביים זאת, ולא כדי למלא חור בהשכלה, אולם פשוט משום שתיאטרון וסרס דברים נפלאים הם. ואם תחבב צילום, למי זה יזיק? אני אוהב לצלם. "אני מתעב את הבדידות, משום שאני שונא כיעור, ובדידות יפה למשוררים ו" חולי-צרעת. עלי המוזה אינה שורה, משום כן אני אוהב צחוק צחוק נערה. הימור, וכל מה שיש בו מן החמייה. "אינני יכול להבטיח לה סיפורים קרביים, משום שאינני כזה, שום סיפורי מיסתורין. רק אמת חיים פשוטה ויומיומית, אפורה כמעט כרקע אותו אני נושא על שחור כומתתי".

רצוני ש...

(1111/116) אמנם מודה שמישהו ששמו חז"ל אמר, שאל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו, אולם זה כנראה לא היה מכוון אליה. היא מסיימת עתה את החצי הראשון של שירותה הצבאי, ומה יש, אתם יכולים להאמין לה כאשר היא אומרת שהיא חר" בבת מאוד מוסיקה, תיאטרון, שירה ולבלות. כאן באה שורה של רצוני ש... רצוני שהוא יהיה בן 22-25, רצוני שהיה בעל חוש הומור, רצוני שהיה נאה, רצוני שימצא נר שא שיעניין את שניהם ורצוני שהיה מסכי בות תל-אביב.

גבר בהא היריעה

המון נערות כותבות שהן רוצות להת" חדע אל גבר בהא היריעה. (1111/117) ר"י צה לדעת למה הן מתכוונות, משום שיש לו רושם חזק שזה אליו, בעצם. הוא חייל ביחידה קרבית, בוגר בית-ספר חקלאי, אוהב לעסוק בספורט המים. לא, לא אליו התכוונת?

היא? לא!

באמת שהיא לא אומרת שהיא נורא נח" מדה. התברים שלה אומרים. היא תלמידת ששית תיכון (1111/118) וכתובת בגיאות כפי שלא העזתי לעשות במכירה ב". ויש לה חוש הומור לומר שיש לה חוש הומור והיא "מתעניינת במוסיקה, קולנוע, ספרות וכל העסקר בענייני רפואה... מעוניינת להתכתב עם נערים בגיל 19-18 העושים בעיניי רפואה רצוני שהיו מן התכנוין לרפואה".

מה יש, כתבו אליה. יהיה לכם התירוץ שאתם רוצים ללמד אותה כתיב.

לא נאה

נוסף על הליכה לקולנוע יש (1111/119) עוד תחביב והוא התכתבות. ומאחר שהוא מתכתב עם צעירים וצעירות מכמה ארצות, משום לא נאה לא להתכתב לפחות עם נערה ישראלית אחת. אך אל תשלי את עצמך. הוא רוצה תמונה, ומבקש שהתי

סרטים

מיקי-מאוז אוושי?

יעקובובסקי והקולנוע (אלגנטי, תל-אביב; ארצות-הברית) הוא סרט שימלא ב-רגשות סיפוק וגאווה כל יהודי שיראה או תו, מבלי להכנס לשאלה מי הוא יהודי. כי הוא מציג על הברד פעם אחת ולתמיד את הטיפוס היהודי כפי שהיו צריכים להיות על הברד, ואת הטיפוס של הגוי, שגם בהעלאת דמותו הנכונה היה צורך. היהודי הוא דני קיי, ששוב אינו מוקיין אלא האביר בן דמות-היגיון. כיעקובובסקי, דני קיי, הוא פליט יהודי נצחי, הבורח מארץ-לארץ, לומד את אמנות ההישארות בחיים. בכל מקום הוא החכם ביותר, מכל

מרוה איסכסקה ב"כיביהאברון" גורלם: מות

מצב הוא יודע את המוצא, הוא בעל ה-טאקטי, הוא הגיבור האמיתי, הוא שיועד לחיך תקיד בשעת צרה, ונוסף לכל זאת הוא עשיר, מפור כספים, אלגנטי ומנומס. הקולנוע טדיאוש פרוקוטני (קרט יורגנס) הוא הגוי הטיפוסי כפי שהוא מצטייר בערך מטיפוסים הקטבים האלה אל תוך מכונת אחת, במנוסתם מפני הגרמנים הכובשים את פאריס. הוא רצה להראות כי בשעת צרה יכולים גם טיפוסים מנוגדים כאלה להתפשר, להתגבר על כל מה שהפריד ביניהם, ולגלות את כל אותם תכונות אוושי יות המשותפות לשניהם. בסרט, עושה את כל הדברים האלה רק הקולנוע הגוי. יעקו בובסקי הוא בסדר, כבר מההתחלה. ואיזה לב צופה יהודי לא יתמלא גאווה בראותו יהודי פיקח מסדר את הגויים הטפשיים?

העכבר מסדר את החתול. הסופר היהודי-גרמני פרנץ חרפלי, הכניס את שני הטיפוסים הקטבים האלה אל תוך מכונת אחת, במנוסתם מפני הגרמנים הכובשים את פאריס. הוא רצה להראות כי בשעת צרה יכולים גם טיפוסים מנוגדים כאלה להתפשר, להתגבר על כל מה שהפריד ביניהם, ולגלות את כל אותם תכונות אוושי יות המשותפות לשניהם. בסרט, עושה את כל הדברים האלה רק הקולנוע הגוי. יעקו בובסקי הוא בסדר, כבר מההתחלה. ואיזה לב צופה יהודי לא יתמלא גאווה בראותו יהודי פיקח מסדר את הגויים הטפשיים?

כדי לא להרגיז יותר מדי את הגויים, הם מופיעים בסרט טובי-לב. אפילו הקצינים הנאציים מופיעים כה טובים ורכים שספק אם הצנזורים הישראליים היו מתירים להם להופיע בישראל באיזה שהוא סרט אחר.

הסרט מצליח, ללא כל ספק, להגיע אל ליבותיהם של רוב הצופים הישראליים, ה-מתרשמים עמוקות מהסרט והרעיונות הנע-לים שבו, על הבנה ביו-דחית. רק מעטים טוענים שהסרט אינו אלא מהדרה מעוד-כנת של מיקי-מאוז, בו מצליח עכבר מכו-ער אל חוק וערמומי, לסדר בתחבולות חתול חזק את טיפש. אבל איש אינו שם לב למעטים אלה. כי דני קיי בתפקיד העכבר המהודר וגם קרט יורגנס בתפקיד החתול, הופכים את

המיקי-מאוז למשהו אוושי מאוד ויהודי מאוד.

מוות בתעלת-ביוב

ביב האבדון (צפון, תל-אביב; פולין) הוא סרט פולני, ואם כי יש אנשים שעובדה זו מספיקה להם, או לחיוב או לשלילה, יש להקדים ולהזהיר גם את אלה וגם את אלה: ● **ביב האבדון** הוא סרט המזעזע ב-אמצעים החריפים ביותר, העשויים למעטים להמריד את הצופה.

● **ביב האבדון** הוא סרט מעניין. הוא מציג על הברד מחלקה של פרטיונים פולנים בורשה המורדת בגרמנים של שנת 1944. כבר בתחילה מועיד הסרט לאנשים אלה את גורלם — מות בטוח. ולא רק הצופה יודע זאת, אלא גם הלוחמים עצמם. מכותרים ברובע הרוס, מופגזים ומותקפים ללא הרף על ידי הגרמנים, מנסים אנשי המחלקה, להגיע אל מרכז העיר דרך ביבי הביוב.

בנתונים שכאלה, יכול הצופה לצפות כי הסרט יציג לפניו דרך המתרחש בתוככי האנשים הצועדים דרך מיהשופכין בורכס אל המות, את לבטיהם, תקותיהם, מש-בריהם ונצחונותיהם. אלא שהסרט עושה זאת במידה מעטה מאוד. תחת זאת התרכז הבמאי יותר בצד החזותי, בתיאורי חרבות עיר שהם כה טבעיים ואוטנטיים עד שאפשר להרגיש בביומם, ובצילומימתח בנעשה ב-תוך תעלות-הביוב.

זהו סרט המראה פשוט איך נופלים אנשים, לא תמיד גיבורים, כשנרוב אינם יודעים אפילו בשביל מה ובשביל מי, כשהם נדחפים לא על ידי אידיאות, אלא על ידי רצון פסיולוגי פשוט: לחיות.

לא לכורטינים!

הגנבים (המרכז, תל-אביב; צרפת) היא סאטירה צינית המתעלמת מחוקי המוסר המקובלים ומחוקים בכלל, ומספרת רק על חוקיו הפנימיים של מעמד מכובד — מעמד הגנבים. למעשה מורכב הסרט מארבעה סיפורים נפרדים ושונים על גנבים, המקו-שרים יחד באמצעות דמותו של גנב זקן בן 104 הגוסס בשעותיו האחרונות. הסיפור הראשון הוא סיפורו של אמדי הזקן עצמו (איו רובר), שהתחיל את הקר-יירה שלו כגנב-שעונים בשרות סבו ואביו, הפך לגנב-שעונים עצמאי, נשא לאשה גו-נבת-שעונים, עד שחלפו ימי שעוניה-הכיס והגיע תור שעוניה-היה, והזקן איבד את פרנסתו.

נכדו של אמדי, מספק את הסיפור השני. זהו סיפור על גנב הנמלט על גגות פאריז מורעות המשטרה, נופל לתוך דירה ומש-מש מילד לאשה היולדת תאומים, מתחפש לשוטר, מספיק לשכב עם שכנה תאוותנית, מצליח לשבש את סדריה-התחבורה הפארי-סאית ולהמלט.

גואל נואל מופיע בסיפור השלישי כפורץ קצר-ראי, המאבד בשעת-עבודתו את מש-קפיו, נתפס בידי בעל-הדירה אליה פרץ. אלא שלפתע הוא מגלה כי בתו שכבה עם בעל הבית, הופך מנאשם למאשים, סולח לבתו רק כשמתברר לו כי שכבה עם בעל-הבית לא מתוך אהבה אלא משום שהוא הבוס שלה.

גלגול שש שתי נשמות. אדי קונט-טנסין הוא הטיפוס הרביעי, מופיע כאדם בתוכו מתהלכות שתי נשמות — נשמת אביו הפוחז והפושע ונשמת אמו הצדקנית. וכך עובר אדי המסכן ומצב אחד למשנהו, ממעמד מומר בצבא-הישועה למעמד של רועה-איונות, מטיפוס רץ-לב המקבל-מכות, לגבר-אילים גנותן-מכות.

כאמור, יתכן והסיפורים אינם עונים על כל דרישות המוסר, אולם הם מהנים ומ-שעשעים, לא את הפורטינים כמובן.

תדרוך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערו הארץ אשר העולם הזה ממליץ לראותם: ● **החוק הוא חוק** (אופרה, תל-אביב) — פרננדו וטוטו בקומדיה עליזה הלוועת לחוק ולגבולות.

● **הנאהבים** (אוריון, תל-אביב) — אותו הדבר שעושים כולם, בצורה קצת יו-תר פיוטית.

● **סביב העולם ביטא יום** (חן, תל-אביב; ארמון, חיפה) — שלוש שעות של תמונות נוף מרהיבות. קאנטיפלט.

● **הגשר על נהר קוואי** (מוגרי, תל-אביב) — מסביר עד כמה מועילה ומזי-קה היא העקשנות. אלק גינס.

דיו.ב.ק

הנדרלת ביותר בישראל

תשבץ העולם הזה 1111

	7		6	5	4		3	2		1
12		11			10				9	8
		15					14			13
					17			16		
22		21					20		19	18
					25			24		23
		31		30			29			28
										32
				34						
					36					35
										37
		41			40					38
										42
				44						
					43					
										45

מאוזן: 2. כתב בעיתון; 8. על זהותו ארע מש-בר בממשלה; 10. הוא עמד לפני חומות ירושלים; 13. קציץ; 14. חודש עברי; 15. מקלע; 16. מר-כו; 17. מתופ-עות הטבע; 18. מניעה; 20. אות הנצחון; 21. בו הורג סיסרא; 23. לניהול הסוס; 25. כלי מיתר; 27. יותר מרב-סמל ראשון; 29. ב-פה; 30. נהר לונ-דון; 32. רופא בהמות; 34. מלך

בלועזית; 9. ההבדל בין עפר לעפרון; 11. מספיק; 12. ירבעם לנבט; 18. אורח בארצות-הברית; 19. בודד; 21. חומותיה נפלו; 22. בונה תל-אביב; 24. אדון, בדרום-אמריקה; 25. נכון; 26. מושב האפיפיור; 28. מאה חסר אחד; 29. נפתלי בממשלה; 31. קול הפרה; 33. פרח; 34. סיגריה; 38. בעל השנהב; 41. חיוני במטוס; 43. כמו מאוזן 43.

קדמוני; 35. יושב ראש; 36. תשבי יתרץ קושיות ובעיות; 37. חוטם; 39. סביבה; 40. חצי אילן; 41. מלת-זרון; 42. מבקר הסוכנות; 43. קרס; 44. כלי הקשה; 45. מגייר.

מאונך: 1. בירה מרחבית; 2. בבית-המשפט; 3. הוא בא עם האכי-לה; 4. דגל; 5. מספר סקנדינבי; 6. גיל החופה; 7. נציגות חוץ; 8. כן.

בית ספר לפקידות

מרכז מורים מוסמכים

4 חדשים

קורס מזורז נפתח

בינואר

תל-אביב, רחוב חס 12, טלפון 65061

העולם הבא

בעריכת לילי גלילי

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים מבין המשתתפים בשליחת חומר לעמוד זה יזכה מדי שבוע בפרס עשר לירות. התחלקו בפרס ה שבוע: מרדכי לבנון, חיפה; מרדכי דן, תל אביב.

סוף שחור אורח חשוב בא מאפריקה לבקר במדינה. במטוס הגישה לו הדיילת את תפריט הארוחות. הנוסע העיף מבט במעדנים המוצעים לו ועיקם את האף: "אולי יש משהו יותר טעים?" הדיילת לא היססה הרבה, הגישה לו את רשימת הנוסעים.

"שכחת את האיטריות!!!"

הערות עורכים

מורים אשר סירבו לקבל את שבועון הסתדרות המורים הד החינוך ולשלם עבורו, יסולקו מהסתדרות המורים...

... חינוך חובה אבל לא חינום.

★ ★ ★

האנגלים היפשיירו את יתרות השטרלינג המצריות...

... מחירה של פשרה.

★ ★ ★

המיליונר האמריקאי שנשא את נורית פילצר לאשה לא הורשה לעזוב את הארץ, לפני שישלם 500 דולאר דמי שדכנות...

... ויא דול ארוזה.

בפנים שורת השר

על אמנים, כסית וגם רוסית

מעשה באמן, איש בזהמה, שפבר תמיד מפרובלימה: עם כל כוסית ששתה בה, כסית"

מה קרה? שום דבר מסעיר, אם לדון לפי יבול המכתבים שהגיעו. מלבד, אולי, קריאת-הקרב של מרדכי לבנון, מרחוב ארלוזורוב 108, חיפה: **הוא צעק: בוא נחזור לקוסיימה!** אם לא בשביל הרעיון הפואטי המבריק הרי לפחות בשביל ההתלהבות המר-חבת מגיע לו פרס. כל יתר המחבר רים נשארו בתחום כסית: הוא **מל מל: "שוב סובא, מה?"**; אמר הוא **לחצקל: הלווהנא** (ג.ג.ה. תל אביב); **הסתבכה והלכה הי דילמה** (שלום כהן, פתח-תקוה) וכיו. היו כאלה שגילו נטיה רפואית פת-

לוגית לנושא. אצלם, משום מה, הת-קשרה השתיה עם אגומה. גועל-נפש, לא? אחרים הרחיקו קצת מרחוב דיוני-בוף, הגיע עד שכונת רוממה בירושלים: **נזכר בחתיכה מרוממה** (יונה אלברט, בת ים). אורי שיקה, מחיפה, הנהנה כנראה מעודף זמן ניכר ואשר יש לרשותו מילון לועזי-עברי, חרש בכל המילון וגם או לא הגיע לתוצאות טובות יותר: **פואימה, אנא תימה, אלי רבע, פרובלימה**. יפה, מה? הפרס השני מגיע, לפי כל כללי הצדק, למרדכי דן, רחוב המלך ג'ורג' 76, תל אביב. הוא שלח 20 תשובות. אצלו, כנראה, זה עניין של מתימטיקה, לא של פואטיקה. אחת השורות היתה צריכה לקלוע. מה היא: **לחלטורות מצא כבר סיפסמה**.

את זה כבר שמעת?

בית היוצר לנשמת האומה

והכחור וכיוצא באלה. ביקש משה את הספרים והלך הביתה וישב וה-עתיק מהם. העתיק והעתיק עד שמלא שלשת אלפים עמוד.

הלך למועדון וסיפר כי יש לו ספר עצום. לקחו ממנו את הספר והוציאוהו בהוצאה שהיתה קשורה למועדון, הוצאת "אור בניים". ואחרי כן עשו לו מסיבה וגאמו, והכניסו את שמו לכל טורי הרכילות.

שלח משה ספרים לכל מערכות העתונים. המבקרים לא יכלו לקרא את הספר, אבל על העטיפה מצאו (בשוליים הפנימיים) כי זה ספר גועז, המגלה את אימת הא-דם המודרני מפני יצירתו וכן הלאה. ובכן כתבו המבקרים אותו דבר במלים אחרות, כל אחד בסגנונו הנהדר. הכל שיבחו את יכלתו של משה ואת צומק דבריו ואת "רוחב היריעה".

מוכרי הספרים ראו משקל כבד עטוף בצבעים צועקים, עם סמל "אובניים" (אתם ודאי מכירים את הסמל: נועז ומקורי וסמלי: אשה יולדת), והמליצו על הספר לפני המחפשים מתנות לבר-מצוה. היה הכסף זורם מלוא חופניים. אבל משה לא הסתפק בכך. כל נאד מקבל פרס והוא לא?

הלך ומסר את ספרו בששה העתיקים לשופטי פרס מנדלי. ששה העתיקים למה? שלשה ספרים לשופטים ושלושה לחברותיהם.

משה קיבל את הפרס. כי גם השופ-טים לא היו מסוגלים לקרוא את ה-ספר.

מידד שיך

יום אחד גילה משה פופיקוביץ כי פרסומת מביאה חתיכות וכסף מחזיק בהן. איך ישיג גם זאת וגם זה, ואין לו כשרון לשום מעשה? החליט לה-יות סופר. שאל משה את הסופרים: "איך העסקים?" והשיבו לו: "רעים מאד, אם אינך במועדון".

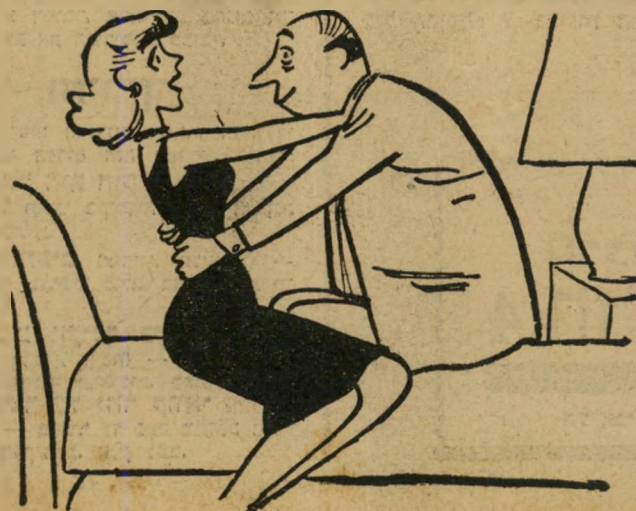
הלך משה אל מוכרי הספרים ושאל: "איך העס-קים?" השיבו לו: "לקריאה אין קונים. קונים רק למי תנות. וקונים לפי העטיפות ולפי הגודל ולפי המחיר, בשביל הרושם." הלך משה אל צייר והזמין עטיפה ב-

צבעים צועקים. חשב והמציא שם ל-ספר: "לילת לילות". וישב וכתב ספר. איך כותבים ספר? יום אחד נכנס לבית-השימוש ובטעות לקח אתו תוס-פת כפרותית של עתון. בשבתו שם קרא משהו על "יריעה רחבה". החליט לעשות את הספר גדול. אבל ממה מתחילים? פעם אמרו לו כי שקספיר תמיד היה מתחיל באמצע הענין. הוא יתחיל באמצע משפט. לא! באמצע מלה. אבל מה יכתוב? פעם שמע משהו על זרם התת-תודעה. התחיל לכתוב כל אשר תעלה מכונת הכתיבה: "נות מכולת דג מלוח התחנתי לבוש סינר מוזהם פרס את הגבינה הלבנה בסכין מסריח" וכן הלאה.

כתב כך ארבעים וששה עמודים ואולו המלים. הלך לספריה העירונית ושאל את הספרן: "יש לך ספרים ש-איש אינו קורא בהם?" אמר לו הספרן: "כן. חובת הלבבות והאמונות והדעות

היא היתה

- ★ היא היתה רק בתו של צלב, אולם היא ידעה כיצד לעבוד בחושך.
- ★ היא היתה רק בתו של שעה, אולם היו לה תנור עות משגעות.
- ★ היא היתה רק בתו של איש מעלות, אולם היו לה עליות וירידות.
- ★ היא היתה רק בתו של הירקן, אבל יה - איזו כננה!
- ★ היא היתה רק בתו של אופטיקאי, אבל אהבה ל-שים את עצמה לראווה.
- ★ היא היתה רק בתו של מוחר עתיקות - אבל לא דרשה הרבה כשביד הספה. חיים עויאל, תל אביב

"לא, ארון לוינון, זה לא חלום. זה סיוט!"

עמית לעולם צדקת

זרמים במסיקה רומנטית. (הארץ) מרדכי דן, תל אביב

דודי (החמשלי) לי ואני לו.

לקינוגו תהיה השפעה שלישית. (מע-ריב).

יורם ברנשטיין, תל אביב

זאת עדיין לא סיבה לשלוג את הקמתו.

יש צורת בהסדר סופי. (הארץ) עמנואל כץ, נצרת

לא סתם צורח; זועק ללב השמים.

לא ידוע כרגע מה פוי לנבחרת ישראל. (הארץ)

דויד גרודניק, חיפה

אבל אפשר לנחש.